

Carpații

Deposito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus + REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

MAJADAHONDA 13 IANUARIE 1979

MAREA REGASIRE

de Traian POPESCU

N frământatul an 1979 care a început pentru Spania, 13 Ianuarie a căzut într-o Sâmbătă.

Ca niciodată în cei trezeci și doi de ani trecuți dela venirea mea în Spania și trezeci și unu dela înălțarea crucii de granit care străjuește locul jertfei lui Ion Moța și Vasile Marin, de astădată Majadahonda a avut un aspect primăvăratec.

Un soare binefăcător de cald, răsfăța oamenii și natura, după zilele ploioase și friguroase care precedaseră, ca o timidă răbufneală de iarnă, departe însă de adevărata, care nemiloasă se abătuse asupra Europei centrale și Franței, cu câteva zile mai înainte.

Nici un șuerat de vânt, amintind crivățul danubian, obicinuit pe platoul ei, nici o ceață, nici o picătură de ploaie.

Un cer senin și o vizibilitate atmosferică până la mari depărtări, încântând privirea cu silueta Madridului «secol XX».

Totul părea parcă predestinat unei solemnități depășitoare a rutinarului pelerinaj anual la «crucea», întru cinstirea memoriei celor doi eroi.

Și așa a fost.

Lume multă, venită din diverse părți ale Spaniei și Europei, se strânsese în jurul modestei cruci, care păzește locul cuibului de mitralieră în care Ion Moța și Vasile Marin, ca cruciați ai secolului XX, își jertfiseră conștiințe viețile apărând libertatea Spaniei, a Europei și credința în Isus Christos.

Grăitor în veacuri, se înalță alături de cruce grandiosul monument ridicat de legionari, pentru gloria lor de eroi și ca simbol al Europei unite.

Căzuseră sfărtecați de același proiectil, într'un epo-

VINE RADU GYR

de Cpt. N. S. BELDIE

A vine Radu Gyr. Corpul lui e îngropat în cimitirul catolic din București, dar sufletul l-a luat calea exilului. E adus în desagă de cruciați veniți cu armurile sparte, spada ruptă și zaua știrbă. Cum sufletul lui Gyr e prea mare, nu poate încapa într-o desagă; cruciații și-l împart, ca să aducă fiecare o parteică.

În desagă, Badea Cârțan ducea cărlă, dar el nu a putut trece de Roma. Cruciați care vin acum cu sufletul lui Gyr în desagă, trec mările și oceanele, ajung în cele două Americi și chiar în Australia și Noua Zeelandă. Dar nu pot aduce în desagă poeziile lui Gyr, pentru că acestea nu i-au fost publicate acolo de unde vin cruciații, adică în Tară. Și nici pe hârtii scrise nu le aduc, căci paznici li caută până și în cusăturile hainelor. Le aduc în minte, în cutia craniană, unde abirul nu pot să scoțosească, așa cum le-au învățat acolo, în închisori: pe deoasă. Transmise prin Morse, prin bălă în pereți sau tuberli, sau pe apă, cu lini și puncte.

E interesant de constatat cum poporul românesc, în vremuri de restriște, a simțit nevoia versurilor. În trecutul îndepărtat, și-a alinat durerile cu doina, dar în doină nu atât melodia alina, ci versul, adică cuvântul. Între cele două războaie, poezia își pierduse din importanță, cu toată puzderia de reviste ce apăreau din toate orășele Țării. Multimile întorseră spatele poeziei, ea rămânând apăsătoare unei minorități. Căuza treburilor căutate în înșelă poezii care, în goana după originalitate, li părăsiseră canoanele. Și iată că închisorile roșii au produs o întoarcere vijelioasă la poezie, la vers, o întoarcere deosebită. Intenționali caută să-și astâmpere foamea, cu versuri. Închisorile au produs mulți poeți și multe au fost poeziile care s-au scris acolo: căci ele se scriau cu o bucată de sarmă, cu un cui, pe zidurile umede. Temnicerul curățau zidurile, le vârulau, dar versurile reapăreau, ca clupercile după ploaie.

E de la sine înțeles că această poezie nu era nici ermetică, nici geometrică, nici flatăchie; era o poezie directă, simplă, pătrunzătoare. Avea ritm și rimă, lambi suitor, saltărețe dactile și trohee. Filozofie? Da, și încă înaltă, închisorile au făcut ca sensibilitatea poetică să atingă incandescenta arcului voltaic. Și totuși a putut să intre în canoanele vechii poezii, cu picior, ritm și rimă. Pot spune sau crede ce vor poeții curentelor efemere moderniste, dar sufletul năpăstuit, caută în poezie ritm și rimă. Această poezie, respectuoasă a vechilor canoane, ca și doinele în vremile de restriște, mergea la inimă. Care ar fi fost în închisori succesul poeziei barbiene de exemplu, ca să nu mai vorbim de cea a exilului în general, și în special de aceia pe care eu aș numi o scârbăvnică?

(Urmează pag. 6.)

peic gest de vitejie românească — «pe aceea nu se trece», uniți în moarte ca și în viață în slujba aceleului ideal legionar, oprind cu trupurile lor iureșul desnădăjduit al roșilor — de a rupe cleștele naționalistilor spanioli, care aproape încercușeră Madridul... și roșii n'au trecut atunci, ci abia 38 de

Doctoria Ana-Marin depunând ierba de flori.

Doamna Virginia Iasinschi însoțită de văduva fostului Ministru Legionar în Spania Radu Ghenea. Doamna Jeana Ghenea.

Grupul tinerilor legionari după legământ înconjurând pe Cădul Horla Sima.

ani mai târziu după 20 Noembrie 1975, împinși de democrațiile occidentale, care vânduseră deja la Yalta, Teheran și Postdam, Europa de Est.

Printre noi se strecurau sfioase două fiinte îndururate.

Deasemenea un grup de tineri Români transfigurați, priveau crucea.

Emoție, șoapte, curiozitate — regăsire plină de duioșie, de descoperire de frunzi, de nădejdi.

Erau văduva lui Vasile Marin și a lui Vasile Iasinschi, doctoria Ana Maria Marin-Vansaenen și Virginia Iasinschi iar tinerii, erau grupul de legionari de la Paris, constituit din tineri legionari scăpați din Tară, veniți să depună jurământul de credință legionară, pe locul jertfei lui Ion Mota și Vasile Marin.

Veniseră, mânați și mănăți de destin, la regăsirea sufletescă legionară dela Majadahonda în 13 Ianuarie 1979, cum va rămâne în Istoria Mișcării această zi pe care Cerul și cohortele de Martiri Legionari o deciserseră și o binecuvântau de sus, și-o făceau strălucitoare de lumină și de speranțe.

După 42 de ani dela despărțirea tragică de soțul ei Vasile, doctoria Marin, venea, ca vrednică descendentă Dacă, să salute eroul nemuritor și parcă să-i șoptească, cu ierba de flori așezată la picioarele crucii, «m'au chinuit opt ani în temniță grea ca să te reneg; n'au isbit și acum sunt aici să-ți spun că sunt prezentă în lupta pentru care te-ai jertfit».

Iar Doamna Virginia Iasinschi, soție credincioasă a înfăptuitorului Căminului Moța Marin dela Aravaca, Comandantul Bunei Vestiri, Vasile Iasinschi, căzut cu două luni înainte zdrobit de lupta atâtor ani grei, venea pentru prima dată, după îndelungată trecere de timp, ca să retransmită legionarilor prezenți ultimile cuvinte rostite ca un testament în pragul trecerii în lumea veșnică, de cel, ce fusese soimul Bucovinei legionare «unitate și disciplină», adică lasați desbinările și urmați disciplinați credința căpitănească.

Jertfa voluntară a lui Ion Mota și a lui Vasile Marin a creat spiritul Majadahondei, adică cel de cruciadă, al Europei de ieri și de mâine de sacrificiu și iubire de Christos —, iar mica cruce pe locul unde alături de alte sute de eroi spanioli, sângele lor amestecat a plămădit unind peste mări și țări, într-o frățască comuniune de destin, de suferință și înviere cele două națiuni, cum a spus Faust Brădescu în cuvântarea lui, s'a transformat în mitul acestui spirit al Majadahondei, care va triumfa cândva în Europa desorientată a democrației socialisto-comunistă.

Acest triumf va avea la bază, fără îndoială, «Marea Regăsire sufletescă» dela Majadahonda din 13 Ianuarie 1979.

Vârtejul lui 23 August 1944, în care a intrat o parte a disidenței legionare, a vânturat neghina din ogrul Căpitănelui.

Cei ce au de auzit, să audă!

Cei ce sunt chemați s'o înfăptuiască, la lucru!

TRAIAN POPESCU

IMN de Vasile MILITARU

Feste-atâtea putregai.
Brațe tari, cum e oțelul,
Ce lovit, scântei aruncă,
Sfinți trăiți printre mistere,
Cântec, rugăciuni și muncă!

Vază cerul fapta coastră, cea de măreție rară,
Dragi legionari, ce ardeti, toți în «Totul pentru [Tară».

Căci prin voi, eu văd aievea,
Pururea nepieritoare,
Tara care se ridică,
Munte-de-aur, până'n soare!
Munte-clocot de lumină!
Ca să nu mai aibă ntrânsul,
Nici o fiară, vizuină.
Si păzit, de mii de-Arhangheli,
Sub cununi de cer, mereu,
Pe-acei munte, să'nfiorească,
Zâmbetul lui Dumnezeu!

Acest imn a fost publicat de Vasile Militaru în «Libertatea» în Mai 1937.

Vasile Militaru, nu a fost legionar, dar ca atâția alții, i-a admirat și iubit. El a fost rearestat în 1958 și a murit în închisoare la Ocnele Mari, în Jud. Vâlcea.

MAJADAHONDA 13 IANUARIE 1979

E implinesc în acest an 1979, patruzeci-șidou de ani dela moartea eroică a lui Ion Mota și Vasile Marin, pe frontul naționalist al Madridului, în Majadahonda și treizeci și unu de ani de când a început pelerinajul la crucea ridicată în tranșea unde și-au dat obșteul sfârșit, gloriei memoriei și sacrificiului lor.

An de an participanții locali, din Spania și din străinătate au crescut ca număr, cece dovedește cu prisosință că, în România fructul viziunii lor; o Europă creștină, iubitoare de Dumnezeu și unită dela Nistru la Atlantic.

După rugăciunea pentru morți ce a avut loc în Biserica satului, asistenții s'au deplasat ca de obicei la crucea și Monumentul lor, situate în afara satului, unde a avut loc o nouă rugăciune după ritualul ortodox, după care s'au depus coroane și ierbe de flori din partea: Asociației Amigos de Majadahonda, Comunității Românilor Refugiați în Spania, Mișcarea Legionară, Doamna Dr. Ana-Maria Marin Vansaenen, văduva lui Vasile Marin, Primăria Satului Majadahonda, Căminul Moța-Marin din Aravaca prin Doamna Virginia Iasinschi, delegația falangistă din Moratalaz-Madrid, etc.

În numele românilor de pretutindeni a vorbit Dl. Faust Brădescu, rostind următoarea cuvântare.

Doamnelor și Domnilor, camarazi:

Imi cer iertare dacă, în această clipă solemnă, fără a cunoaște limba locului, imi voi permite totuși să mă exprim în frumoasa limbă a lui Cervantes.

Sper că intonația mea carpato-danubiană să nu constituie o împiedecare majoră întru stabilirea unui proces de înțelegere și apropiere reciprocă.

Pentru mine însă, ca Român și legionar, este vorba de

un sincer omagiu adus mândrei națiuni spaniole, precum și o pioasă cinstire necăzutei legături sufletești ce ne unește, peste timp și evenimente, în spiritul acestui monument din Majadahonda.

Doamnelor și Domnilor, camarazi.

Lumea în care trăim se sbate între egoism și speranță, între violență și nepăsare, între prăbușire și înălțare...

Individul, prins în vârtejul acestor chemări și promisiuni, nu-și mai înțelege rostul. Își trădește viața între vanitatea de a parveni, dorința de acapare și răsurătirea împotriva legilor firii.

Deaceia, pe toate căile lumii nu întâlnim decât nemulțumire, blestem și moarte.

Toate virtuțile negative și toate viciile capitale și-au dat întâlnire în această a doua jumătate de secol, împingând oameni și națiuni pe drumul discordiei și al nepuținței. Pentruca, peste popoarele învrăbite sau indifferente, să-și poată întinde hlamida roșie neumanul și fiorosul comunism internațional, care-a adus atâtea dolii nobiliei națiuni spaniole acum 45 de ani!

Și noi, Românii, o știm deasemenea, mai bine ca oricine! Sunt 35 de ani de când populația sovietică ne-a cotoplit Tară, aducând desperare, suferință și moarte...

Trăim o epocă în care forța brută a unora și politica egoistă a altora, pun la gree încercare popoarele lumii. Totul tremură în neliniște anui viitor nesigur și nebuloz, căutându-se acapare în alitudini contrare spiritului de onoare și patriotismului.

Astfel, conducători și conduși pierd contactul cu realitățile adânci ale existenței și ale spiritului. Spiritul care ar trebui să ne fie izvor de viață, sprijin sufletesc și finalitate pământească.

Această desprindere de spiritual, constituie cea mai tristă și amară urmare a nestatorniciei și decadenței ce bântuie omenirea.

Răul sapă în adâncime. Morala se subiază, autoritatea slăbește, disciplina dispare... Or, fără temelie spirituală, nimic nu mai poate susține omul și garanția viitorului!

***

Iata de ce, noi legionarii Legiunii Arhanghelului Mihail, ne strângem in fiecare an, la 13 Ianuarie, in jurul acestei cruci si acestui monument.

Nu pentru a preamări gloria vreunui satrap politic, ci pentru a aduce prinos de recunoștință și umilă închinare celor doi camarazi ai noștri. MOTA și MARIN, morți pentru sânta de spiritual ce zace în noi și pentru gloria sorei noastre Spania.

Nu pentru a urla cadență toacănească vreunei ideologii materialiste și alce, în convingerea că vom speria mulțimile, ci pentru a recăpăta în tăcerea reculegerii și sub scutul sfintei cruci, vigoarea suferințelor și curajul răspunderii care le-a fost lor linie de conduită.

Nu pentru a arăta lumii cine suntem și ce putem, ci pentru a ne arăta, înainte de toate, nouă înșine, că în noi arde veșnic credința creștină, fidelitatea în preceptele Mișcării Legionare și forța de Sacrificiu întru salvarea Patriei noastre îndepărtate.

Simbolul acestui monument depășește amintirea unor luptători căzuți cu fața la dușman. El reprezintă nodul de legătură între Mișcarea Legionară a primelor timpuri și Mișcarea Legionară a viitorului. Adică, a celor ce au știut să se sacrifice în trecut pentru ideea de neam și pentru cruce, și-a celor care, mâine, luându-ne locul în tranșeele înaintate a luptei legionare, vor ști la rândul lor, să-și împlinescă datoria și misiunea până la capăt.

Aici, la picioarele acestui monument, ne găsim azi, Români și Spanioli, într-o armonioasă apropiere, pentru a comemora împreună sacrificiul celor doi legionari care, în numele unei Românii creștine și naționaliste, au svednit la unison cu suferința și drama unei Spanii sfâșiate. Sângele lor, scurs în pământul spaniol, ne-a înfrățit pe toți, peste mări și țări, într-o comuniune de destin, de suferință și de înviere.

Dee Dumnezeu ca suferințele ce-a cunoscut odălașul poporului spaniol și pe care le îndură astăzi poporul român, să nu se mai abată niciodată asupra Spaniei.

Dee Dumnezeu ca învierea Neamului Românesc să se împlinească cât mai repede în crezul simbolului monumentului de la Majadahonda!

Trăiască România Legionară!
Arriba España!

Din partea spaniolă a răspuns Președintele Asociației Amigos de Majadahonda, Generalul Villalba, care a prezentat asistenței pe Văduva lui Vasile Marin-Doctorița Ana-Maria Marin-Vanzaan, făcând un elogiu celor doi eroi și reamintind onoarea ce a avut de a-i întâmpina la sosirea lor în Spania și de a-i însoți întru împlinirea formalităților necesare înscrierii ca voluntari în Cruciala Spaniolă. Deasemenea a evidențiat frățietatea româno-spaniolă, constințită prin jertfa lor și speranța că puterile diavolului desănușite din nou, nu o vor putea distruge niciodată.

Au participat Domnii Blas Piñar și o "scuadră" în uniformă din Partidul Forța Nouă în reprezentanță proprie și ca delegați ai Eurodreptei, Dl Lasañaga, ca reprezentant al Falangei Spaniole, Doamna Mimi Nieto inimoasă prietena și sprijinitoare a Românilor din Spania, cu familia o delegație a legionarilor din Franța sub comanda Domnului Faust Brădescu, prieteni spanioli, germani, italieni și Comunitatea Românească din Spania.

Onorurile de gazdă au fost făcute de Dl. Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare.

Ceremoniile comemorării, începute la orele 11 1/2, s'au terminat la orele 14 1/2, într-o caldă atmosferă de camaraderie și prietenie româno-spaniolă.

REPORTER

MAJADAHONDA

HOMENAJE A MOTA Y MARIN

El sábado día 13, y como ya es costumbre en esta fecha de enero, tuvo lugar en Majadahonda el homenaje anual a Ión Mota y Vasile Marin. Legionarios rumanos caídos en el frente de Madrid durante nuestra guerra de liberación. La Hermandad Hispano Rumana «Majadahonda», que organiza todos los años (ficha homenaje, ofrece coronas portadas por su presidente, general Villalba, y por Blas Piñar, presidente de Fuerza Nueva, que asiste a la cita en cada ocasión.

Tras el funeral, celebrado en la iglesia parroquial del pueblo madrileño, todos los asistentes, entre los que se encontraban los

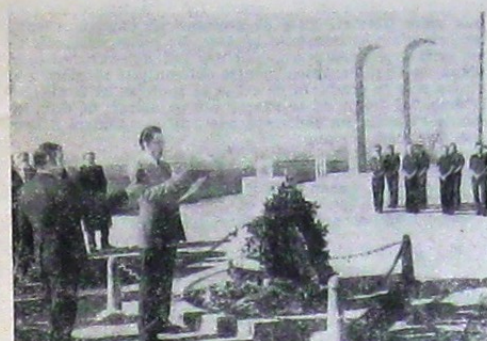
membros de la asociación, rumanos residentes en Madrid que viven con heribano su exilio y muchos afilidos a Fuerza Nueva y otras organizaciones de carácter nacional, se trasladaron ante el monumento, erigido en el mismo lugar donde cayeron, donde se rezó un responso, para pronunciar entrañables palabras a continuación, nimanos del exilio residentes en América. Asista también la viuda de Vasile Marin, llegada desde Brasil especialmente para este acto.

Al término de las alocuciones se cantó el himno de la Guardia de Hierro y el «Cara al Sol». Una escuadra de Fuerza Joven hizo quincia ante la cruz conmemorativa.

20 de enero de 1975

REPORTAJUL DIN "FUERZA NUEVA"

ASPECTE ALE COMEMORARII. Dela stânga spre dreapta: 1) Asistența la parastasul oficial în Biserica satului Majadahonda, 2) Dnii. Blas Piñar și Generalul Villalba, depunând coroana din partea Asociației "Amigos de Majadahonda". De sus în jos și dela stânga la dreapta: 3) Vorbește Faust Brădescu, 4) Vorbește Generalul Villalba, 5) Comandantul Horia Sima cu Blas Piñar și delegații ai Eurodreptei, 6) și 7) Aspect general al solemnității la cruce, 8) Ion Moja, Vasile Marin! PREZENT, 9) Delegatul Falangei din Moratalaz, depune tradiționalii 5 trandafiri.

VINE RADU GYR

Intențiații riscuă ca să li se transmită o strofă, o memorie și o recitau cu ochii închiși. Demulte ori recitau strofa fără să-și dea seama, transportați în alte locuri și timpuri. Michel Solomon, în cartea sa "Mon calvaire roumain", ne povestește că numai cu câteva zile înainte de a fi eliberați, un deținut a fost crunt bătut pentru că recitase câteva versuri chiar în fața temnicerului. Din fraza stălină a lui Michel Solomon, reiese că versurile erau ale lui Radu Gyr, poetul al cărui suflet ni-l aduc acum în desaga cruciații.

S-au scris multe și bune poezii în închisori, dar e astăzi un fapt indiscutabil că poezile a doi barzi au produs cel mai adânc impact în inimile deșemțenților: aceștia sunt Radu Gyr și Nichifor Crainic. Prima culegere de poezie a închisorilor a făcut-o profesorul Victor Buescu. Buescu nu indica cine erau cei doi poeți editați de el, dar exilații i-au identificat cu ușurință: erau Gyr și Crainic. Nu știa Buescu cine erau cei doi poeți, n'a voit să-i desvăluie? Buescu a dus secretul cu el, în mormânt.

S-au mai publicat apoi câteva culegeri, au apărut mai multe în reviste și apoi apele se liniștiră. Și lată că această poezie a închisorilor reiese năvalnic la suprafață. Ca la toate redacțiile, și la a noastră afluesc poezile din închisori. Care e motivul acestei reveniri? Bezbojnicii au început să slăbească lațurile, au început să dăde drumul la bătrâni pe care-i scotocesc oameni sfârșiți, de care nu mai au a se teme. Și lată că s'au îngelat, pentru că printre acești bătrâni considerați inofensivi, s'au strecurat și se strecoară cu armurile sparte, cu rănile nevindecate, cu zăua știrbă, cruciații. Cel mai mulți ce trec prin punctele de control, unde li se scotocesc cusăturile de la haine, aduc poezile din închisori și în special pe ale lui Gyr. În minte, așa cum făcuseră acolo la Alud sau Gherla. Dar mai sunt încă unii, puținți, care nu trec prin punctele de control: ei trec prin munți și păduri, "din pândă, în pândă". Și aceștia vin cu ele scrise pe hârtie, ascunse printre cărți, ca Badea Cârțan, în desaga. Regimul de "libertate" de la București, n-a întors acum când suntem în pragul celui de al XXI-lea secol, la vremurile legendarului Badea Cârțan: la desaga. Dar Badea Cârțan din zilele noastre, nu aduc în desaga numai poezile, ci și sufletul poetului: pentru că ei sunt un gen deosebit de Badea Cârțan, ei sunt cruciații.

Gyr a fost un poet mare chiar de la primele versuri publicate, dar închisorile prin care a trecut — și prin multe a trecut —, chinurile diavolești la care a fost supus, l-au transformat în gigant: gigant al poeziei. Viața lui Gyr e o tragedie antică. Câți ani din viață a fost liber și câți ani a petrecut în închisoare? Istoriograful de mâine vor avea multe hrisoave de cercetat. Atât de tragică a fost viața acestui poet, încât a mulat și inima unui scriitor "turbat de stângă", și l-a împins să scrie un micșor articol, aici, în exil.

E iarăși un fapt de necontestat, că poezia care a produs cel mai puternic impact în închisori, a fost poezia lui Radu Gyr, mai mult chiar decât cea lui Nichifor Crainic. Explicația, sau una dintre explicații, este că majoritatea intenționaților erau legionari. Nimeni și nici eu nu vreau să minimizez suferințele celorlalți. Au suferit toți, național-tărăniști, liberali, socialiști și chiar evrei. Dar faptul rămâne fapt: majoritatea intenționaților, era legionară. În excelența carte "Demascarea", dl Grigore Dumitrescu scrie la pag. 12: "Radioul și presa vin cu ceva nou: «elica manisto legionară». Dar Iuliu Maniu e în închisoare. E pentru telegionari, deci. La 15 Mai 1948, într-o singură noapte, sunt arestați cinci miș". Și la pag. 48: "Aflu că toți cei de aici au fost aduși de la Penitenciarul Cluj, un lot de trei sute. Celalți sunt repartizați în celule sau în alte camere. Fac parte din centrul legionar Cluj". Și: "Operația a durat circa o oră. Dinu Georgeescu e vis a vis. Lângă mine, în dreapta și în stânga, doi legionari. Din întrebările puse de degenerat, am aflat că din cei douăzeci și cinci, aduși în cameră după noi, cel puțin douăzeci sunt legionari".

Deci în camera în care se găsea dl Grigore Dumitrescu, se aduce un nou grup de 25 și din ei, 20 erau legionari. Deci după calculele celei mai simple matematice, proporția e de 80 % legionari. Și, mai mult sau mai puțin, aceasta a fost proporția intenționaților, în toată Tara: 80 % au fost legionari.

Și dl Dumitrescu, autorul cărții "Demascarea" — repet, excelentă carte "Demascarea" — nu e legionar, ci țărănist. Actualmente e membru al Consiliului Național și partizan al dlui Nicolae Penescu. Aceasta nu mă împiedică să simt admirație pentru el, aceiași admirație pe care o am pentru toți cei ce în cărți și-au povestit suferințele, inclusiv evreul Michel Solomon.

Deci 80 % dintre intenționații, erau legionari, era deci

normal ca poezia lui Gyr, poezie 100 % legionară, să aibă mai mare răsunet. Nu e de presupus că nici un nelegionar n'a plâns cu versurile lui Gyr. Ba logica ar spune că au existat și nelegionari, și chiar antilegionari, care au plâns cu Gyr. Pentru că printre intenționații se găseau și dintre acei ce crezuseră pe cei ce le spuneau că Rușii s'au schimbat și faptul că se găseau acum alături de Gyr, însemna că acela nu spusese adevărul și adevărul îl spusese Gyr, care scrisese:

"Din Urall spre Soare-Apune
"cum veneau încoșni cu piei
"parcă fumează din ei,
"duhnet de sălbăticiune.

"Viclenii răsăritene
"ascuteau ca un tăș
"gândul galben și pieziș
"în ochi mici fără spăncene".

Dar era normal ca cei 80 % să plângă mai mult și să-i propage poezia. Spuneam că poezia lui Gyr e legionară, 100 % legionară. E greu de găsit una din poeziile lui în care cel puțin un vers să nu fie o aluzie cât de subtilă, la Mișcarea Legionară și la Căpitănușul ei. De cele mai multe ori, recurge la alegorie și câteodată găsim poezii întregi alegorice. De exemplu, poezia din acest număr al revistei noastre: Clopotarul din stele. Clititorul e transportat la anul 1784, toată acțiunea se petrece atunci, nici un cuvânt despre Legiune sau despre Corneliu Codreanu. Și totuși, legionarii din închisori au înțeles că e vorba de credințele lor, de suferințele lor. Cine-l Crișan, din această poezie? Formal e trumvirul din 1784, în fond, Crișan e poporul român dintre cele două războaie. Crișan — poporul român —, dormea. Și străjerii, dormeau și ei:

"Vai străjerii, dorm toți duși,
"Nu sunt trezi, niciunul".

Și cine erau străjerii? Era toată clasa conducătoare, toată clasa zisă luminată a Țării. Și se apropiu "cătanele ungurești". E așa de greu de ghicit că nu de cătanele ungurești era vorba ci de cele care veneau "încinse în piei și cu duhnet de sălbăticiune?"

Și se trezește fiul clopotarului. Urcă în turlă și începe să tragă clopotul. Își pierde o mână, și-o pierde și pe a doua și atunci trage de frânghie cu dinții, ca să-și trezească Neamul adormit. Pe fiul clopotarului, îl chema Călin, dar poate exista un cititor din exil, de orice culoare politică ar fi el, care să nu ghicească cine e acest Călin? Și dacă ar exista, cel 80 % din intenționații, au ghicit-o, au știut-o. Acesta e principalul motiv pentru care în închisorile comuniste românești, poeziile lui Gyr au avut nu cel mai mare răsunet, ci un răsunet care depășește limitele înțelegerii omenești. Al doilea motiv e că poezia lui Gyr e incandescentă. Arde. E cântec, e plâns, e geamăt. Despre "Lucașfărul" lui Eminescu, comunistul și totuși talentatul George Călinescu, scrisese: "Poezia aceasta pare că s'a scris singură. Unele versuri plâng, altele cântă". Același lucru se poate spune despre "Clopotarul din stele", "Lucașfărul" poeziei din închisori: unele strofe plâng, altele cântă. Această poezie pare a se fi scris singură. Poezie nouă? Poezie veche? Vorbe fără rost. Poezia e poezie, dacă e poezie, fie ea nouă sau veche. "Lucașfărul" e încorsetat în formele rigide ale poeziei vechi, și totuși "unele strofe plâng, altele cântă". "Clopotarul din stele", ca toată poezia lui Gyr, e încorsetat în formele poeziei vechi, și totuși, unele strofe plâng, altele cântă.

"A plecat Moțul cu gloata,
"Pumnii străși și pașii grei.
"Parcă toată Detunata,
"L'a'mbrăcat în piatra ei!"

sau:

"Stai la vatra și învață,
"Psalmi și rugăciuni,
"Măine, pentru-o nouă viață,
"Clopot nou, să sune!"

și:

"Batăr, dă-mi mie'n putere
"Să sun marea înviere.
"Zărilor să dau ocol,
"Neamul meu, din somn să-l scot!"

sau:

"Albi și tineri voievozi,
"Prunii-și mișcă floarea.

sau:

"E mai tare, e bărbat,
"Cu lumini, pe gură."

sau:

"Bat din aripi, fălăind,
"Speriați, lăstunii.
"Tinerile mâini s'aprinde,
"Vălbății, pe funii.

sau:

"Doamne, dă-mi puteri, să scol,
"Neamul, care doarme!"

Dar, mai ales:

"Ce năpraznic clopotar,
"Trage cerul de frânghie?"

Trage cerul de frânghie!! E omenească această metaforă? A scris — o om, a scris — o inger? S'a scris singură? A scris — o Gyr, a scris — o Eminescu?

sau:

"Și din turnul transilvan,
"Clopotarul năzdrăvan,
"Tot mai crunt, în stele sună."

și:

"Nu-l mulere, n'o să-și plângă,
"Brațul drept, rămas beteag.
"Clopot, m'am legat să trag?
"O să-l trag, cu mâna stângă."

sau:

"Cade frânt și brațul stang,
"Ca o creangă nsângerată."

și:

"Nu-mi da plânsul suferinții,
"Ci dă-mi Doamne, noi puteri.
"Ceasul marel învieri,
"Să-l sun, chiar de-l trag cu dinții!!!"

"Dinții'n funie se'mplântă,
"Arde micul trup bălai,
"Clopotul de lângă rai
"Nu mai plânge-acum, ci cântă!"

și sfârșitul:

"Măi Căline, măi Căline,
"Să nu plângi, copil ne'frânt.
"Toată lacrima, din tine,
"Cântă'n stele, cântec sfânt!!!"

Afirm cu toată convingerea: "Clopotarul din stele" e al doilea "Lucașfăr". Dacă vre-un flozof al exilului, dacă un critic de înaltă școală, dacă un autor de "scărbavnice versuri", mă considera un necunosător, un ignorant în ale poeziei, s'o spună.

Dar cine-l clopotarul, acel năpraznic clopotar, care tragea cerul de frânghie ca să-și scoale Neamul, ca ceasul marel învieri, să-l sune, chiar dacă l-ar trage cu dinții? Dacă nu-l înțeleg o parte dintre exilați, l-au înțeles cei 80 % din intenționații apocalipsului.

În "Cuvântul românesc" din Mai 1977, dl Zaharia Pană, scrie un luminos articol despre Radu Gyr și ne dă mai multe din poeziile *Profețiilor*. În "Judecata din urmă", poetul scrie că ajuns în fața Atotputernicului, i se cere să se justifice, să ceară iertare. Și atunci poetul, cel care a petrecut o parte a vieții cu lanțuri de mâini și de picioare,

care a suferit de frig și foame, care a fost sculptat și lovit, în loc de a cere iertare, îi spune Atotputernicului:

"Pentru toate rănile mele nedrepte,
"Eu Doamne, Te iert."

Sunt atât de neașteptate aceste versuri, vin parcă din altă lume, parcă nu au fost scrise de o flintă omenească. Nu găsim în această poezie înaltă filozofie, tălătat în piatră dură, în piatră Detunată, cu cuvintele cele mai directe, cele mai simple, din lume? Dacă nu, să mi se citeze din poezia românească, altele care să le egaleze. Poezia se naște din durerea omului, ca perla, din durerea scoicii. Poezia, înaltă poezie, ră sare numai din rană.

Poetul e născut profet, se spune. Da, dar nu toți poeții sunt profeti. Unul la o generație, sau la un secol. "Din multimele oarbe, unul s'alege", spune Aron Cotruș. E curios, dar profetii apar în perioade de aparentă liniște, dacă nu de "dolce far niente". Lumea de rând benchetulește, și atunci apare profetul care presimte pericolul, simte norii care se apropie, simte primejdia. Și dă alarma "trage clopotul", dar, din nefericire, lumea nu vrea să fie deranjată și-l consideră, și-l tratează drept nebun. Îl internitează, îl leaga de mâini și de picioare, îl sculpă, îl bate, îl strângulează, îl arde trupul cu vitriol și-l pune deasupra tone de ciment. Aceasta a fost și aceasta e soarta profetilor. Dar vin rapsozii-poetii profeti-care-i cântă pe profetii nepoți. Căci rostul profetilor poeți este să cânte pe profetii nepoți.

După Eminescu au fost mulți poeți, unii de mare valoare chiar, dar poeți profeti au fost numai doi. Și aceștia sunt Aron Cotruș și Radu Gyr. Poeziile lui Gyr au circulat prin cele mai inimaginabile mijloace, în toate închisorile apocalipsului. Se memorau. Dar cum a fost posibil să se memoreze poezii de sute de versuri? E una dintre marile enigme ale vremurilor năpraznice prin care a trecut Neamul românesc. Ne vor dezlega această enigma, încet, încet, cel care au trecut prin iadul comunist care-putinișcă și vin cu Radu Gyr în desaga. Dar poeziile lui Gyr care s'au publicat deja, acele care se publică și se vor mai publica, au, ca și cele ce vin la redacția noastră, multe lacune. Scrisorile ce însoțesc aceste versuri griene, sunt cutremurătoare. Dar desigur, în aceste poezii aduse de cruciați, se găsesc lipsuri, se găsesc interpolări. Dnii Zaharia Pană și Dima și-au luat sarcina să tipărească o culegere de poezii din închisoare. Sigur, în închisori s'au scris multe poezii bune și toate poeziile bune trebuie să figureze în această culegere. Dar nu există nici o îndoială că în frunte trebuie să figureze poeziile lui Gyr.

Autorii vor avea de întâmpinat mari dificultăți din cauza existenței mai multor variante și, mai ales, din cauza interpolărilor. Într-o publicatie românească a apărut recent o frumoasă poezie a lui Radu Gyr. Dar în ea, chiar un nespecialist poate descoperi cu ușurință că a intrat și o strofă care nu e a lui Gyr, sau dacă e a lui Gyr, ea a fost transformată atât de mult, că nu mai e o strofă gyriană.

Articolul din "Cuvântul românesc" mă face să cred că dl Pană este un profund cunosător al poeziei griene și, în plus, dsa a fost și el la închisoare și a fost unul din aceia care a primit, a memorat și trecut mai departe versurile Gigantului Cred deci că va reuși să scoată la lumină o operă demnă de cel ce a fost Radu Gyr.

Dar mai e încă ceva. Recent, sub îngrijirea dlui Nicolae Roșca, Mișcarea Legionară a scos o monumentală ediție a poeziilor lui Aron Cotruș, adică a celui aliat profet poet. Ar trebui să se scoată, cred eu, o nu mai puțin monumentală ediție a poeziilor lui Radu Gyr. Greutăți? De neînvinș. De unde bani, când legionarii sunt săraci? De unde să se procure celelalte volume ale poeziei lui Gyr? Ar trebui să se petreacă o minune. Și nu una, ci mai multe. Pentru că un alt cruciat, cu zăua mai știrbă ca a celorlalți, a ajuns și el în Occident. Bănuiesc că trebuie să fie "tinerel", de moment ce a "petrecut" 17 ani în închisorile comuniste. Și acest "tinerel" a scris și el o carte, în două volume, în care povestește ce a trăit acolo. "Tinerelul" se cheamă Gabriel Bălănescu, are 66 de ani și mai e și bolnav. Cartea dlui Bălănescu va fi un înel în plus în lanțul povestirilor atrocităților comuniste. Sunt sigur că volumele dlui Gabriel Bălănescu vor fi la înălțimea celor apărute până acum.

Dar de unde bani? Bani pentru opera lui Radu Gyr, bani pentru volumele lui Gabriel Bălănescu? Ar trebui deci să se petreacă două minuni. Dar Legionarii ne-au obșnuit cu minunile în Țară și în exil.

Deocamdată rămâne constatarea că Radu Gyr și-a părăsit mormântul din cimitirul catolic din București și vine în exil. Vine adus în desaga de cruciați cu spada frântă, cu armurile rupte, cu zăua știrbă, dar cel ce-l aduc, vin hotărâți să tragă cu dinții de frânghia cerului.

Cpt. N. S. BELDIE

CLOPOTARUL DIN STELE

de Radu GYR

A plecat Moțul, cu gloata,
Pumnii strânsi și pașii grei,
Parcă toată Detunata,
L-ambracat în piatra ei.

A pornit Moțul prin Tară
Și cum merge'n drumul lui,
Nu fărâna, ca să ceară,
Și nici mila, nimănu!

Nu cergind din poartă'n poartă,
Nici flămând din loc, în loc,
Ci cu umbrel de oi lătar,
În împlete — opinci de foc.

Ziua tânără se scoală
Mai devreme, dinadins,
Să sembe de răcoala,
Ca din roșu vin, aprins.

Nici Bihorul nu se teme,
Dacă-i pleacă, Moțul toți,
Tună cetele crișene,
Și zarandu-i lângă Moțul

Răzmerița nesătulă,
Umple zarea până'n fund,
Cu țuguluri de căciulă,
Implântate'n cerul scund.

Și cum tot coboară Tara,
Ba din stânci, ba din copaci,
Veacul dăndărât, ca flara,
Încolțită, de gonaci.

Și cum rupe, crunta apă,
Putregai de răgălii,
Nedreptăți răscopate, crapă,
Crapă, până'n temelii.

Taur roșu, de jăratec
Cu vâpă, pe bot,
Soarele svăcnind sălbatec,
Trece rău'nnot.

Fulgeră Ieonostasul
Serii de mărgean,
Piatra tremură sub pasul
Oștii lui Crișan.

Scântelind cumplit de soare,
Cu tălășuri reci,
Coase lucii și topoare,
Spintecă poteci.

Ca de Paști, în noi vestimente,
Printre meri și pruni,
Iese Târnavă'naintea
Tinerii furtuni.

Popa'n drum întinde cruce,
Spre sârut sfios,
Ca o lacrimă străluce,
Chipul lui Christos.

Domnul să te aibă'n pază
Oaste de iobagi,
Vatra Târnavel e trează,
Pentru oaspeți dragi.

Te — așteptam, răcoala sfântă
Să deschizi, făgă,
Nu-l mai plânge — acum, ci cântă,
Bunda, pe clăcaș.

Cântă brazda și iobagul,
Strigă, morții'n glod,
Jos, sub tălă, arde pragul,
Fierbe mustu'n rod.

Arde'n mâini de rob, lopata,
Ard fuor și fus,

No! de-acum, robia-l gata,
Din cenușe, sus!

Înainte mândrei cete,
Strănic, în suman,
Scutură încet din plete,
Surzând, Crișan.

Sfânt la chip și răsvărire,
Și la vorbă, sfânt,
Rupt din cremene subțire,
Ars de ploii, și vânt.

Pupă crucea și se'nchină,
Iar, în fața lui,
Rotunjesc doi ochi lumină,
Mari și nesătu!

Nu-l privesc, îl sorb cu sete,
Limpezi și cerești,
— Cum privești așa băiete,
— Parcă mă sfințești.

— Maica Domnului, minune,
— Ti-a dat chip de rai,
— Ce ai tu, în suflet, spune,
— Și în ochi, ce ai?

— Sunt Călin, măi bade — tata,
— Crâșnic, e în sat,
— Vreau să merg și eu cu oastea,
— Dărz, și răsculat.

— Nu — mi mai arde — acum, de durdă,
— Cu copii în stol,
— Pot să năcar cu plumbi, o durdă,
— Și să scoli topor.

— Vreau să flu și eu cătană,
— Oștii de țărani,
— Implinesc la Sfânta Ana,
— Doisprezece ani.

Coase și securi, așteaptă,
Îl privești și tac,
Surzând Crișan și ndreaptă,
Cușma lui de Dac.

— Dogorești de dor, copile,
— Arzi, ca un cupțor,
— Dar ești încă mic, de zile,
— Ca să scoli topor.

— Nu ți-e vremea de cătană,
— Pui de clopotar,
— Ci de buche și de strănă,
— Lângă sfânt altar.

— Stai la vatra ta și n'vătă,
— Psalmi și rugăciuni,
— Măine, pentru-o nouă viață,
— Clopot nou, să suni.

Se'ntristează fața mică,
Ochii mari, s'aprinde,
Plini de lacrimi și-i ridică,
Spre Crișan, cu jind.

Iar Crișan, domol, mângăie,
Fragedul obraz,
Vântu-l smirnă și tămăie,
Zarea de topaz.

Toată gloat'ar vrea s'alinte
Chipul seib și crud,
Ochii-albaștri plâng năinte,
Lăcrimile curg!

Oacheșă la chip și caldă
Seara lui Prier,
Crește-atăta de înaltă,
Că miroase-a cer

În grădina lui Călin,
Toate păsările vin,
Cântă mult și dorm puțin!
Numai pasărea străină,
De pe creanga din grădina,
N'are cântec, nici hodie!

Că s'ar face pe-o tulpină
Plăns de om care suspină,
Și s'ar face și nu poate,
Pân ce-l noaptea jumătate.

Iar Călin, în patul lui,
Când e pasăre, când nu-l,
Când își face aripi, dorul,
Când nu poate, să-și la sborul.

Iar când plânge, parcă scrie
Nu cu versuri, pe hârtie,
Cu cerneala ochilor,
Cu pana sprâncelor.

— Mi-ai dat Doamne, ochi senini,
— Dar trup mic, de ani puțini,
— Dacă pentru libertate,
— Nu port sac cu plumbi, în spate

— Dacă pentru sfânta pită,
— Nu port coasa ascuțită,
— Bătară fă-mă ca pe tata,
— Clopotar pe toată gloata!

— Bătar, dă-mi mie'n putere,
— Să sun marea înviere,
— Zărilor, să dau ocol,
— Neamul meu, din somn să-l scoli!

Bate'n geamuri, luna plină,
Perna-i udă, de lumină,
Toate crengile s'alină,
Și pe razele de lună,

Toate stelele s'alină,
Toate parca freamăt sună,
Toate vor ceva să-i spună
Zice glasul lunii pline:

— Hai Căline, vin cu mine!
Duhul nopții, strigă lara:
— Vin Căline pân'afară!
Păsările vor să-l vada:

— Vin Căline, în livadă,
Crengile au vers, pe gură:
— Vin Căline, pân'la sură!

A ieșit, cu pași desculți,
Lunca îl urzică,
Și în somn sunt spini, prea mulți,
Pentru fruntea-i mică.

Bozii ridicăți, în cozi,
În așin cărarea,
Albi și tineri, volevozi,
Pruni și mișca floarea.

Alb, în cămășuța lui,
În grădin'apare,
Parcă e și el un pul,
De creș, în floare.

De seoptesc și ce-l tot spun,
Când o creangă'n cale,
Când o ramură de pruni,
Când o rază, moale.

De pe creangă, cum ședea,
Neagră, în grădina,
Prinde glas, acum și ea,
Pasărea străină.

Prinde glas și prinde grai,
Prinde vers cuminte,
Pasăre, cu negru strai,
Parcă'ndrugi cuvinte:

— Măi Căline, tu n'auzi,
— Urlete, de flare?
— Dangăte de pași zăluși,
— Cum prin răpi, coboară?

— Pasăre cu-aripe de fum,
— De prin alte crânguri,
— Multe-a fost să-și și-acum,
— Multe taine, gângurii!

— Măi Căline, urcă'n tei
— Si prin ramuri dese,
— Din pădurea Târnavel,
— Vezi ce șarpe iese?

— Ma uit pasăre și văd
— Printre ramuri dese,
— Văd nalucl și simt prăpăd,
— Luna vrăli, imi țese.

— Parcă s'clipete de spângi,
— Vin țăriș pe coaste,
— Măi Căline, printre crengi,
— Nu's nalucl, ci oaste.

— Tulai-pasărea mea-nu's,
— Cușme, nici sumane,
— Ci crăești oșteni de sus,
— Ungurești, cătane.

— Pasăre parca mi-ai pus
— Pieptul, pe frigare,
— Oastea grofului, pe-acuns,
— Își infigie ghiare.

Cine a vândut, viclean,
Oaspeții și satul?
Vor să-l prindă pe Crișan,
Cum al vrea vânatul.

Vor să-l fure din culcuș,
Sub tăcerea lunii,
Vai, străjerii, dorm toți duși,
Nu sunt trezi, niciunul.

Nici o pândă de strajer,
Tipăt nu ascute,
Sări Căline jos din cer,
Sări din tel, mai iute.

Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!

— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti.

— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat.

Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău.

Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb.

Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan.

O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,

— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,

— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,

Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,

Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,

Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,

Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?

— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,

— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?

De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,

De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,

Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,

Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,

Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,

— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,

Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură

E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,

Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,

Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,

Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!

— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,

— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,

Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,

Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,

Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,

O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,

— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,

— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,

Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,

Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,

Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,

Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?

— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,

— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?

De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,

De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,

Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,

Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,

Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,

— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,

Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură

E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,

Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,

Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,

Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!

— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,

— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,

Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,

Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,

Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,

O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,

— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,

— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,

Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,

Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,

Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,

Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?

— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,

— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?

De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,

De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,

Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,

Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,

Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,

— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,

Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură

E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,

Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,

Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,

Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!

— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,

— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,

Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,

Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,

Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,

O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,

— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,

— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,

Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,
De Valah, în turnul tău,

Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,
Tot țăriș, pe lângă dâmb,

Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,
Si din turnul transilvan,

Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,
Pe Crișan, să-l scoale?

— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,
— Raza Ta curată,

— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,
Dintr'o zare'n cealaltă?

De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui făptură
E mai tare, mai bărbat,

De Valah, în turnul tău,
Nu te-o judeca birău,
Ci crăescul plumb din țevă,
Păle de spângi, cărări și tale,

Tot țăriș, pe lângă dâmb,
Răpăiala lor de plumb,
Biciulește, ca o ploale,
Tândări se desprind din lună,

Si din turnul transilvan,
Clopotarul năzdrăvan,
O fi oare, timp de-ajuns,
Cui să ducă, vestea rea,

Pe Crișan, să-l scoale?
— Doamne dă-mi fierbinte stea,
— A poveții Tale!
— Pune'n gândul meu sbătut,

— Raza Ta curată,
— Si lumină s'a făcut,
— Vijețiile s'asmuti,
— Si tot trăznitul să-l muți,

Dintr'o zare'n cealaltă?
De ești duh sau numai pleavă,
Parcă s'a cuminat,
Mica lui fă

MAXIME ȘI CUGETĂRI

IN ROMANESE de Nicolae NOVAC

1

Pentru a fi aproape de Dumnezeu, apropie-te de oameni.

2

Am descoperit scretul mării meditând asupra unui strop de rouă.

3

Cu cât talentele cuiva cresc, cu atât numărul prietenilor descrește.

4

Dacă ești sărac, evită asocierea cu acela ce măsoară omul cu metrul bogăției.

5

Dintre cele două comori ale vieții: FRUMUSEȚEA și ADEVĂRUL; pe prima am găsit-o într-o inimă iubitoare, iar pe a doua în palma unui muncitor.

6

I-am văzut mâncând și am știut cine sunt.

7

Omul nu poate cădea mai jos de cât talmăcindu-și visele în aur și argint.

8

Ce grea-i viața aceluia ce caută dragoste și găsește suferință.

9

Ce-aș putea spune despre acel om care mă palmuește când îi sărut obrazul și-mi sărută piciorul când îl palmuiesc?

10

Unii aud cu urechile, unii cu stomacurile, unii cu buzunarele; dar alții nu aud de loc.

11

Dacă ar exista doi oameni asemenea, pământul n'ar fi destul de mare ca să-i cuprindă pe amândoi.

12

Unele suflete sunt precum buretele. Nu vei putea să storci din ele nimic altceva de cât ceea ce ele au supt din tine.

13

Acela care te iartă de vre-un păcat pe care nu l'ai comis, se iartă pe el însuși de propriile-i crime.

14

Filozofia a început când omul a mâncat din fructele pământului și apoi a suferit de indigestie.

15

Dragostea nu-și cunoaște adâncurile de cât în ceașul despărțirii.

16

Arta a început atunci când omul a glorificat soarele cu un imn de gratitudine.

17

Valoarea omului se află în cele câteva lucruri pe care le-a creat și nu în multele averi ce le-a acumulat.

18

Fiecare națiune este responsabilă pentru actele comise de către proprii ei cetățeni.

19

Inhibiția și prohibiția religioasă, dăunează mai mult de cât anarhia.

20

Cei mai mulți scriitori își peticesc gândurile, cu petice luate din dicționare.

21

Unii caută plăcerea în durere; iar alții nu se pot curăța decât cu murdărie.

22

Frica de iad este iadul însuși, dar dorul de paradis, este paradisul însuși.

23

Cântecul mării sfârșește la mal sau în inimile celor ce-l ascultă?

24

Acela care ne privește prin ochii lui Dumnezeu va vedea goliciunea esențialei noastre realități.

25

Tiranul cere vin dulce din struguri acri.

26

O! Inimă, dacă cel ce îți va zice că sufletul piere asemenea trupului, răspunde-i că floarea moare, dar semințele rămân.
Aceasta este legea Domnului!

27

Ascultă femeia când se uită la tine, dar nu când îți vorbește.

28

Poet este acela care te face să simți, după ce i-ai citit poemul, că versurile lui cele mai bune n'au fost încă scrise.

29

Poezia este secretul sufletului; de ce s'o bolborosești în cuvinte?

30

Dumnezeu a făcut Adevărul cu mai multe porți pentru a bine-primi orice credincios ce-ar bate în ele.

31

Nu te mulțumi cu puțin; căci acela care aduce la fântâna vieții un vas gol, se întoarce cu două, pline.

32

Cel ce filozofează, este asemenea unei oglinzi, care reflectă obiectele pe care nu le poate vedea; ca o peșteră ce înapoiază ecoul vocilor pe care nu le aude.

33

Cântărețul nu te poate desfăta cu cântecul său, dacă el însuși, nu se desfătează cântându-l.

34

Crezi oare, că poți, înțelege esențialul, întrebându-te asupra scopului? Poți oare determina gustul vinului, privind ulciorul?

35

Poezia este înțelegerea întregului. Cum a-i putea deci s'o împărtășești aceluia ce-o înțelege doar în parte?

36

Poezia este o flacără în inimă, dar retorica, e fulgi de nea. Cum ar putea deci fi combinate, flacăra cu neaua?

37

Adevărul care are nevoie de dovezi, este numai jumătate de adevăr.

38

Entuziasmul este un vulcan pe vârful căruia nu crește niciodată iarba ezitării.

39

Mi se spune: «dacă găsești un sclav dormind, nu-l trezi, căci s'ar putea să viseze despre libertate».
Răspund: «dacă găsești un sclav dormind, trezește-l și vorbește-i despre libertate».

40

Istoria nu se repetă de cât în mințile acelor care nu cunosc istoria.

41

Frumusețea, în inima aceluia care o dorește, este mult mai sublimă de cât cea din ochii celui ce doar o vede.

42

Cea mai mare greșală a noastră este că ne preocupăm prea mult de greșelile altora.

43

Dacă vrei să înțelegi o femeie, privește-i gura când zâmbește; dar, pentru a studia un bărbat, observă-i albul ochilor, când e mâniș.

44

Știința și religia, sunt în deplin acord; dar, știința și credința, sunt în complet desacord.

45

Când am meditat asupra lui Isus, l'am văzut întotdeauna ca pe un prunc în staul, privind pentru prima oară fața Maicii Sale Maria, sau, privind depe cruce, fața Maicii Sale, Maria, pentru ultima oară.

46

Toți suntem războinici în bătălia vieții, dar, unii conduc, iar alții, urmează.

47

Condeii, este, fără doar și poate, un sceptru; dar, cât de puțini Regi, sunt printre scriitori.

48

Acela care-și ascunde intențiile dindărătul vorbelor înflorite cu laudă, este asemenea unei femei urâte care încearcă să-și ascundă urâtenia cu farduri.

REVERBERATII ALE UMBRELOR

de Ovidia VUIA

Că sufletul nu e fântână
Decât la om flară bătrână
Iar la fântână mai fravă
Pahar e gândul cu otravă.

(Ion Barbu, Riga Cripto
și Laponia Enigle.)

Așteaptă întotdeauna în sala înaltă și parca fără capăt, cu pereții reci, de catenă medievală. Este îmbrăcată în tul negru, curgând cu valurile bogate ale robei pe parchet: aud cu toată claritatea fosniele acestei căderi, crisanteme negre topindu-se în fumuri și aromă. Prin negrul străvezii i se zăresc bratele albe de statuie antică, având ceva din transparența marmorei, ogindă în care se răsfrânge un balet, al lebădelor, albe și negre.

Este o regină sau mai bine zis o mireasă cernită în doliu. Din apele ce au în ele tenebrele mure ale unei nopți argintate, răsar umerii goi și chipul de inger, oval. Artistul așezat acum 100 de ani pe meșugurile din jurul Florenței, a vrut desigur ca personajul său să se apropie de madonele lui Filippo Lippi sau Botticelli. Și întocmai ca în tablourile din quattrocento, nu uită să lase un colț deschis al acestei camere spre o grădină, care ar putea să fie unul din

colțurile paradisului, cu mușcate roșii. Cerul acestui rai este încărcat de nori albi cu reflexe negre așa cum este și vălul, podoabă a creștelui ei, de unde alunecă în jos împreună cu părul de aceluși și întunecime senină, de tul și mătase.

Dar ceace mă farmecă la această femeie sunt ochii ei de-o tristețe adâncă ce te fac să privești parcă dincolo de negurile lumii. Niciodată n'am văzut adunate la un loc, atât gingașie și atât durere, având forța de a te pătrunde și stăpâni, înfrându-ți, otravă dulce, în vine. În ochii albaștrii-cenușii se aprind zborurile ibisilor roșii, martori ai unor nopți nedormite, petrecute sub greutatea cosmărilor și a fantomelor ce nu au somn. Livezi însângerate de duhul neliniștilor, toate înăbușite într-o procesiune de pace divină. Ci ochii ei sunt simbolul tragediei unei Antigona, Ofelia sau Andromaca. Fecioară răătăcită printre oameni, purificând în suferință toate durerile semenilor ei.

Nu exagerez când spun că m'am îndrăgostit de această femeie, dar nu cu speranță lui Pygmalion față de Galatea ci cu dorul și obsesia ce ți-o dă un vis, un parfum, un cântec.

Nu ții însă dacă azi îmi zboară gândul la ea, când de fapt pornesc într-o cu totul altă direcție. Spre una din cele mai rare primăveri ale vieții mele, când din grădina mea treceam în cealaltă, amândouă fiind îmbrăcate în odăjdii multicolore, cădelnițând miresme tari ca din flori ce ar fi fost zdrobite în pumni sau sub pași barbari. I-am adunat din toate și i-am făcut un buchet: era sub nunta merilor înfloriți, policandre uriașe cu luminile aprinse pe ramuri. Am strâns din albaștrele, zâne cu fuste de-ametist, din lilieci violeți având curățenia rece a unor naiade scăldate în rouă și lalele, lumanări galbene ale cerului. Am înmormântat în culcușul acestor muguri ai primăverii, ceva din sufletul meu de-adolescent, trepti coborând la picioarele ei toate tainele pământului. Ea era visul meu cel mai frumos, răsărit ca fugile de ciute din versurile lui Baudelaire și Verlaine. Ea era poezia mea, crâșna acestor grădini, care creșteau parcă odată cu trupul ei feciorelnic, arome amestecate ale tuturor florilor. Lângă fântâna cu un cerc de apă în străfunduri, mă jucam cu ea pe tavanul cerului, tăind ramurile de licheni uzi, incolăciți în părul ei, ca șerpi vegetali. Din melcii humei și ledera gardurilor, făceam împreună coliere pentru gâtul Dianei sălbatice, vise, luminate pe dinăuntru ca și capetele de cantalup, ajunse corăbii pe oceanele havuzului din curte, între vițele cu miroase de poamă coaptă așteptam la pândă, satirii și pe regele lor, bătrânul Pan. În poduri mai dădeam năvală strivind păpușile rămase și calul de lemn, Rosinanda copilăriei noastre. Pe-atunci prezența lor ne umilea.

În privirile ei verzi se furisase întreaga prospețime crudă a unei înereții, pregătită pentru înviere. Când i-am înțeles strălucirea mi-am închinat fruntea, smerit, ca într-o biserică. Mai târziu am rămas înjunghiat de piecarea ei și m'am gândit să mor otrăvit de miresmele crinilor. Aceste flori atât de strălucite de om, având o frăgezime suprapământescă le credeam întotdeauna a fi niște ingeri albi ai morții.

Cine ar fi crezut că acea primăvară se va pierde așa, deodată fără urmă. Și cei trei castani, cavaleri de onoare, păzitori ai casei noastre, au pierit tăiați, din locurile lor, lăsând piața cheală și fără rost. Întregul decor s'a retras cu apele primăverilor în sufletul meu, unde te mai păstrează vie, iubito, floare de lămâi, a viselor mele.

Dar în fond de ce am coborât drumul în trecut, la viața adolescenței, lângă trupul de abanos al unei zeițe, îmbălat în mir de lună și spumă de stele?

În această vară târzie mă aflu pe malul unei mări albastre, litorale vizitoare, purtând ca pe niște coarte cu chivărele împănate, palmierii reci, de metal. Urmăresc locul valurilor ce scaldă pământul și stâncile cenușii. În zări pe o coastă abruptă, ca într-o pictură de Courbet, se deslușește silueta unui castel, de cristal.

Caut să descifrez cântecul ascuns al mărilor și visele mă napădesc, aglomerat, ca pescărușii adunați pe plaja pustie. Simt sarea talazului pe buze, strigătul albatroșilor ce spintecă cu aripile lor văzduhul, înțeleg asemenea cu acelea ale omului când a învățat să vorbească. Pe nisip se îngrămădesc scoicile cu mîle, fructe ale mărgăritarelor din golfuri, aduse pe ascensorul de corali.

Marea este așa de mult iubită de artiști flindecă ascunde, ceva din misterele adâncurilor sufletelor lor, după cum aflăm desfășurând cu grijă una din crisalidele de borangice lunare a versului baudelairean:

*Vous êtes tous les deux tenebreux et discrets:
Homme, nul n'a sondé le fond de tes abîmes.
O, mer nul ne connaît tes richesses intimes
Tant vous êtes jaloux de garder vos secrets.*

În Mare, infinitul primește o definiție concretă, amalgam al nadirului cu zenitul, amestec transformat în pulbere sinelie, în retorta de sticlă curată a orizonturilor departate. Deacea Eminescu își dorea la "marginea mării" să moară, nici unde liniștea și pacea nefind mai apropiată de acea a cavoului enorm, a carului pereți și boltă îl formează cerul însuși. Dar Marea este pentru Eminescu și locul iubirii vesnice din Cezara, peisajul unde pot rodi sentimentele adevărate, pomi cu fructe ai inimii omului. Deci e și un fel de altar păgân.

Izolată și măret, pe mare, geniul ajunge să-și găsească limbul vesnic, salvat de ochii stropiți cu vicii ale muritorului. Așa grăste mormântul de platră a lui Chateaubriand, de pe insula-cimilit, despărțită de fluxul și refluxul mărilor de bretonul Saint-Malo, unde am trecut gol, ca un frate al flințelor apelor, tritoni și nereide. Acolo sus găsești o confruntare hieratică a omului romantic, celebrându-și unirea cu necuprinsul.

Altul își găsește lângă Mare, încheierea drumului său pământesc, hodina sufletului hărțuit în viață de câinii legați în haite, ale furiilor. Așa apare alb ca un heruvim, strălucit de un pin însingurat având strălucirile amare ale unui Adonis frânt de durere, monumentul funerar al lui Pirandello, pe malul sudic al Siciliei, la Agrigento. Văzut de departe acest loc de veci pare un tremurător cântec de jale, pavană.

Lăsându-mi ochii furați de întinsul azurului fluid m'am instrăinat parcă de lumea din afară, crescută între timp, întreagă și plină, cu rotunjimi luminoase lângă mine. Dând ochii nevăzute la o parte, trebuie să revin în ceasul de azi, al mișcărilor și foirilor de evantai al celor de jos. Un copil stă călare pe o broască toașoasă, a pașilor de patriarh iar altul aruncă plasa fluturilor, împunși cu ace mirosind a spirit vânat ca fața bătrânului, paznic al ornitelor care stau.

Deodată în universul acesta, gri, unde mă simt de prisos, apare un punct pe falează în zare, și-apoi o siluetă ce parcă mi-e cunoscută. Mi-a făcut semn, mă chiamă sau numai mi se pare. Mă ridic, căutând să-mi înfrang tulburarea și bătaile sălbatice ale inimii din piept. Oricum această ființă mă atrage cu tăria unui magnet, rupând plasa de pânjen, în care mă zbat prins de atâtea vreme, ca într-o cămașă a lui Nessus, numită Singurătate. Și fiindcă distanța ce ne desparte este apreciabilă încep să alerg spre ea. Însă, înaintez cu greu parcă am de luptat cu obstacolele invizibile, dar nu mă las învins. Însfârșit îl descifrez formele, ea rămânând pe același loc nemișcat. Este o doamnă îmbrăcată în negru căreia încă nu pot să-i văd fața. Doar când sunt aproape de tot îl recunosc ochii îndreptați spre mine, aceiași ochi muiați într-o tristețe adâncă, fără margini, parcă mai roșii ca altădată. Sunt în fața ei, o simt cum respiră, iar eu îmi am înima în palme, fiind gata să mă dăruiesc cu ce am mai bun și mai de preț. Întind mâinile spre ea cu gândul s'o iau în brațe, s'o mângâi, ghicind că are atâtea nevoe de mine.

Și-atunci se întâmplă un lucru bizar, ceva de necrezut: flința, văzută în carne și oase din fața mea, dispare mai bine spus se transformă în umbra ce-o aruncă pe nisip, un oleandru scaldat în razele crepusculului blând de sară.

Îmbrățișasem deci o umbră a unei umbre.

Pentru prima oară mă întreb unde sunt, în ce port necunoscut și cine a fost femeia-umbră, apariție în drumurile mele rămase fără ființă în acest amurg de vară târzie...

Și-apoi neașteptat simt o mână apăsătoare pe umărul meu, al custodelui anunțându-mi ora de închidere a muzeului. Constat atunci că în jurul meu e întuneric, în el fiind luată și doamna din tabloul din fața mea, pe care așa n'o mai văd. Întunerecul până la urmă mistuie totul.

Ajuns pe stradă un vânt aspru și rece mă pătrunde până la inimă. Măsurul este mare și furios, ridicat aproape de capătul de sus al digului, de-a-lungul cărui portalui platanilor albi, sub ogivele cărora se plimba odată și Goethe, mi se arată gol, măncat de Toamnă, ca de o fiică.

Dincolo orașul contemporan își aprinde primele lumini, ochii umflați și prismatici de miriapod al lui Leviatan. Sodoma și Gomora, de azi, făcând concurență înălțimilor sfinte ale catedralelor gotice cu șgărite norii băncilor moderne, temple ale banului. Sub ocrotirea acestora din urmă prostituția vestalelor crește ca floarea cancerului pe fața orașului.

Poposind la o răspântie de străzi, în noaptea ce se pregătește, numai știu unde este drumul meu.

Se pare că l-am pierdut.

VETREI

Se pare că pe Domnul Petre Vălmăreanu, când nu-l convine ceva, îl părăsește memoria și atunci caută să lase din încurcături cu însușiri malicioase, vocabular șters, deturnări cu rea credință ale lucrurilor, sau acțiunilor în discuție și cu amenințări.

Cum i-am scris în Nr. 9-Februarie-Martie anul XXIII din "CARPATII", în răspunsul dat lui Radu Cornățeanu, "nu am intenția de a face polemică, detestând acest mahalagism gazetăresc", deacea-l răspund pentru ultima dată pe chestia personală, deoarece nu mă pot cobori la nivelul relei credințe, pe care o intruchinez în nota "Pentru Carpați" din "VATRA" Nr. 147-Octombrie-Decembrie 1978, pag. 31-32, și nu pot admite ca doi legionari să ne transformăm în clownii cititorilor.

Părerile Domnului Sale asupra persoanei mele și capacității mele profesionale, mă lasă indiferent. Ca funcționar public, în timp ce D-sa alegea exilul în Germania, eu mi-am făcut datoria cu prisosință și precipece și înaintările în grade administrative, au răspândit munca mea, pentru că înfruntând cu seninătate primejdii ridicate în cale-mi de defăimători, am isbutit să dărăm acuzațiile de rea credință ale dușmanilor noștri.

Nu sunt "legionar pur" ca Domnia Sa, dar sunt legionar și cele șase legi fundamentale ale culbului, în care am fost educat dintru început de Aurel Serafim, au rămas valabile până astăzi și pentru tot restul vieții mele. Domnul Petre Vălmăreanu le-a uitat cu trecerea timpului. Deacea nu mai este disciplinat, și nu-și mai urmează Seful; nu-l mai place să lucreze desinteresat și cu dragoste pentru Legiune; nu mai aplică legea tăcerii — "Vorbește puțin, când trebuie și ce trebuie. Discursul tău sunt realizările. Înfațușe și lasă pe alții să vorbească". Nu mai cunoaște legea educației legionare; să devii un altul: să nu-ți vorbești camarazii de rău. Sa cunoști Legiunea: să-ți ajuți frațele căzut în nenorocire. Să nu-l părăsești; să lupti numai pe căile indicate de onoare. Lasa altora infamia. Decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe căile onoarei.

Eu le-am aplicat modest și pe plan legionar opera mea de 42 de ani, vorbește prin ea însăși. Chiar Dl. Vălmăreanu în multe numere din "Vatra", a avut numai cuvinte elogioase, când a cunoscut-o.

Acuma, cu nolle prietenii și compromisiuri politice, nu-l mai convine să-și aducă aminte și se strecoară ca țiparul, răsucind după interesele sale gazetărești, faptele expuse în amintita mea notă.

Vrea nu vrea, Domnia Sa era Seful Clanului Vălmăreanilor. Se auto denunță în pag. 31 a Vetrei amintite vorbind de frații sai "... alți directori ai Federației din Câmpulung, fusesse numit, în ultimul timp, și contra voinței mele, de Sima, care ti-o poate confirma, primar în Câmpulung".

Dacă nu dănsul personal, unul din acești frați a avut năstrușnica idee de a prelua cooperativa înființată de Ion Mihalache, care s'a prezentat personal la Președinția Consiliului, la Generalul Ion Antonescu și apoi la Comandamentul Mișcării, cerând protecție și dreptate contra samavolniciei fraților Vălmăreanu.

Deci contrar celor afirmate de Domnul Petre Vălmăreanu în Nr. din "Vatra" amintit, nu au fost nici Domnii Nae Cristescu, Ioniță Păunescu sau Iriminolu, care să protesteze, ci Ion Mihalache personal.

Nu te întreb Domnule Petre Vălmăreanu, de ce? Obicelurile democrației românești și ale politicienilor trecuți pe la cârma țării în acea vreme, sunt îndeobște cunoscute.

Domnul Ion Mihalache, erou din primul război mondial, om politic cu merită aureolă, cunoscând reaua credință a opoziției democratice stil balcanic instaurată la noi de Carol al II-lea, camuflase, înainte, sau după venirea la putere, sub firma unei Federații Cooperative, comerțul pe care îl înghetase în Jud. Muscel, pentru a scăpa așa de furcile caudine ale opoziției și însușirile adversarilor, care l'ar fi ținut în "șah" tot timpul.

În ce privește termenul de "românizare", devenise în acea epocă generic.

Se aplica, fără diferențieri întreprinderilor streine, ovrești sau românești, pentru că toate interesele Statul, în primul rând, era să descopere originea fondurilor și a capitalurilor pe care le mânaua. Deci zelemău cu D-rul Siegler e de prost gust.

Ică Antonescu numise comisar de românizare până și la Institutul grafic "CURENTUL", al D-lui Pamfil Seicaru, care nu a încetat de atunci să ne ocărăască, deși Statul

14 —

artilerie), 355.000 servese în unitățile de rachete, 450.000 în unitățile de aviație și 505.000 în unitățile de marină militară. Pe lângă acest contingent militar formidabil mai stău la dispoziție 470.000 de soldați ce alăușeau în unitățile de pază frontierei iar 450.000 de persoane servese în unitățile de apărare antiaeriană. În plus personalul unităților de miliție și al serviciului de securitate. Acestor 4.830.000 militari instruiți opun Statele Unite numai 2.110.000 militari. Uniunea Sovietică ar dispune de 46.000 tancuri, în timp ce Statele Unite nu ar avea decât 9.500. Tancurile sovietice T-72 ar fi superioare celor americane, iar Uniunea Sovietică ar putea produce anual 500 de astfel de tancuri. Numai în ceea ce privește înarmarea atomică Statele Unite sunt superioare Uniunii Sovietice. În momentul de față Uniunea Sovietică își întărește flota maritimă. În afara frontierelor întinde un mare număr de puncte de sprijin. Forțele militare ale Uniunii Sovietice se întind din zi în zi, și totuși, pare paradoxal, în acest moment se vorbește de descompunerea Uniunii Sovietice și anume de o descompunere totală a imperiului comunist. Paradoxul realității?

Acest paradox apare tocmai în momentul când Moscova dispune, după cum am văzut mai sus, de o armată terestră formidabilă, înzestrată cu tancuri moderne, cu o artilerie puternică și mobilă, în văzduh zboară avioane supersonice, iar în stratosferă și spațiul interplanetar, tot felul de nave cosmice, și ele înzestrate cu cele mai moderne arme de distrugere, iar pe mările și oceanele pământului de o forță maritimă gata în orice moment să deslănșuiască un atac. În plus, Uniunea Sovietică, pe lângă bazele maritime și de război întinse în străintătate, are la dispoziție în toate țările pământului partide comuniste, un fel de celule dușmane implantate pe trupul țărilor respective, care sunt gata la momentul oportun să neutralizeze puterea de apărare a statului, subordonându-se intereselor comunismului internațional, adică la dispoziția Uniunii Sovietice. Și cu toate acestea, tocmai astăzi când Uniunea Sovietică pare invincibilă, se vorbește mai mult ca oricând de iminenta lichidare a imperiului comunist! Este oare posibil?

Da, acesta este răspunsul, și anume bazat pe logică și știință. În ultimul timp au apărut un număr de lucrări științifice, în care în mod științific se ajunge la concluzia, că lichidarea imperiului comunist nu mai este departe, și că este posibilă.

În lucrarea de față ne vom ocupa numai de câteva publicații.

1. Primul care a încercat să facă o prognoză în acest fel a fost istoricul sovietic Andrei A. Amalrik. Abia întors dintr-o detenție din Siberia a terminat în toamna anului 1966 un studiu în care prevedea lichidarea imperiului comunist în anul 1984. Încercarea făcută de Amalrik de a publica studiul în Uniunea Sovietică a eșuat, dar în anul 1970 a fost publicat în străintătate. În mai multe limbi, printre care și în limba germană sub titlul: "Kann die Sowjetunion das Jahr 1984 überleben?" (Diogenes Verlag A. G. Zürich) = "Poate Uniunea Sovietică să supraviețuiască anul 1984?" În acest studiu istoricul sovietic ajunge la concluzia că Rusia trebuie să plătească pentru cuceririle teritoriale ale lui Josef Stalin. Se știe că singura țară din lume care și-a întins frontierele peste teritorii străine a fost Uniunea Sovietică. Ea și-a lărgit teritoriul și cu ajutorul Germaniei, de exemplu o parte din Finlanda, Letonia, Lituania și Estonia, o parte din Polonia, din România anexând Basarabia, Bucovina și ținutul Herța, și cu ajutorul aliaților occidentali cum ar fi Prusia orientală dela Germania, Ucraina subcarpată dela Cehoslovacia. În timpul și după cel de al doilea război mondial Uniunea Sovietică a anexat un ținut de întindere Franței, Spaniei și a Portugaliei (În această ordine de idei a se vedea considerațiunile făcute la paginile 75-82).

2. Mare valvă a făcut lucrarea lui Emmanuel Todd intitulată "La chute finale" apărută în editura Robert Laffont, Paris, în anul 1977. Lucrarea a fost tradusă și în limba germană și apărută în editura Ullstein, în același an, sub titlul: "Vor dem Sturz. Das Ende der Sowjeterrschaft". Emmanuel Todd este istoric și bazat pe date din toate domeniile ajunge la concluzia că imperiul comunist rusesc se va prăbuși în primul 10, 20 sau 30 de ani.

3. Comunistul jugoslav Milovan Djilas, fost tovarăș de luptă al lui Josef Tito în lucrarea, intitulată "Noua clasă", apărută și în limba română în editura "Răscen Bros. Publishers, New York, 1958, face o critică aspră atât comunismului de nuanță sovietică, cât și celui de nuanță jugoslavă. Vorbind de comunismul sovietic scrie: "Situația aceasta nu poate să dureze mult. Se va ajunge în mod inevitabil la o limită. Aceasta va fi începutul sfârșitului stăpânirii nelămurite a birocrăției politice sau a noii clase" (pag. 202) și încheie: "În orice caz, lumea se va schimba și va merge în direcția în care se îndreaptă și trebuie să meargă: către mai mare unitate, progres și libertate. Forța realității și forța vișii au fost totdeauna

mai puternice decât orice fel de forță brutală și mai reale decât orice teorie" (pag. 204).

4. În editura germană: Sinus-Verlag din Krefeld a apărut în anul 1977 lucrarea lui G. Bartsch intitulată "Wende in Osteuropa" (Schimbare de macaz) în Europa de răsărit. G. Bartsch la fel ca și Milovan Djilas este un comunist care s'a lăsat după revoluția germanilor din zona sovietică la 17 Iunie 1953. G. Bartsch este de părere că "destrămarea imperiului comunist" a început prin defectul lui Tito, motivând-o în felul următor: "Destrămarea imperiului comunist nu putea să înceapă prin acțiunile unui partid comunist oarecare, ci numai prin cel jugoslav. Un număr mare de motive se află la baza acțiunii. Probabil că nu există un alt partid comunist care să fi avut pierderile suferite de partidul comunist jugoslav. Din comitetul de conducere al lui Milan Goric a rămas numai Tito. Prima șoc a lui Tito a fost ridicată din celebrul hotel moscovit "Lux" și lichidată" (pag. 12).

5. În lucrarea intitulată: "Am Vorabend einer Revolution? Die Zukunft des Sowjetkommunismus" — "În ajunul unei noi revoluții? Viitorul comunismului sovietic" —, apărută pentru prima dată în anul 1975 în editura C. Bertelsmann München-Gütersloh-Wien, între timp reeditată și difuzată în carte de buzunar de editura Heyne din München, sovietologul Wolfgang Leonhard, bazat pe evenimentele petrecute în Rusia și țările satelite ale Uniunii Sovietice, trage concluzia "Uniunea Sovietică se află într-o fază prerévolutionară", că "se mărește contradicțiile interne, și că se poate aștepta la o schimbare internă" (vezi pag. 420 și următoarele).

6. Și din Manifestul secret lansat de Federația Comunistilor Democratii Germani, publicat la începutul anului 1978 de magazinul săptămânal de știri "Der Spiegel", reiese că autorii anonimi al manifestului, care s'ar găsi printre activiștii de partid, sunt ferm convingți că se merge către "destrămarea teoriei și practicii sovietice". Manifestul se încheie cu următorul apel: "Propagați — și organizați-vă! Tendința mondială a mișcării muncitorești duce la decadenta teoriei și practicii sovietice" (vezi pag. 39 în broșura DDR, Das Manifest der Opposition Eine Dokumentation. Fakten Analysen. Berichte-Goldmann Taschenbuch nr. 11204, 1978 — Republica Democrată Germană. Manifestul opoziției. O documentație. Fapte. Analize. Raportaje).

7. În lucrarea lui Stefan Yowev apărută în anul 1966 și intitulată "Kann der Kommunismus überwunden werden?" — Poate fi comunismul învins? ajunge la următoarele concluzii: Comunismul este falimentar pe toate lărmurile. Sistemul totalitar comunist nu poate evolua. Liderii comunisti nu vor începe în niciun caz un război contra popoarelor libere. Pentru învingerea comunismului fără război sunt șanse reale" (vezi pag. 144).

C. Alte semne.

De altfel nu-i nevoie să facem apel numai la oamenii de știință sau la doctrinari. Istoria ne dovedește că toate imperiile sclavagiste și colonialiste au dispărut. Actualul stat sovietic are două caracteristici: este un stat de tip sclavagist și în același timp un stat imperialist. Rușii sunt o minoritate în statul lor, iar cetățenii acestui stat, alții decât rușii sunt tratați mai rău decât sclavii milenilor trecuți. Comunistii ruși se mândresc că prin "Decretul asupra păcii" s'ar fi ajuns la lichidarea imperiului multinational Austria-Ungaria. În Europa a mai rămas un singur imperiu colonialist, și dacă s'au dărâmat toate, de ce să nu se destrame și cel mai îngrozitor? În secolul erei atomice colonialismul sovietic este o "relievă istorică" care nu se poate menține la infinit. Mai curând sau mai târziu va avea soarta imperiilor dispărute.

D. Causale care vor duce la lichidarea imperiului colonialist rusesc.

Lichidarea monstrului sovietic este programată. Lichidarea lui poate fi întârziată, dar se va produce, și la lichidarea lui vor concura mai multe cauze:

1. Tineretul.

Un sistem politic trebuie ca să supraviețuiască să se bazeze pe o forță spirituală care să mobilizeze tineretul. La ora actuală, comunismul sau socialismul rusesc nu mai pot mobiliza în interior forțe care să dinamizeze activitatea cetățenilor. Statul sovietic este condus de indivizi "care nu mai cred în nimic", ei fiind interesați numai să-și mențină privilegiile pe care alții le-au câștigat. Tineretul sovietic este crescut fără morală, fără ideal, și singura lui

preocupare este să supraviețuiască fără eforturi și fără să se identifice cu sistemul. Singura lui grădă este să nu intre în conflict cu stăpânirea, pentru a nu ajunge în lagărele de muncă forțată, de unde odată intrat, nu mai iese. Aceasta înseamnă că atunci când va fi chemat să lupte cu ceva să apere sistemul și regimul comunist, tineretul nu va mai răspunde chemării. Aceasta constatară se bazează și pe faptul că în primele luni ale celui de-al doilea război mondial, când trupele sovietice au trebuit să facă față invaziei germane, au refuzat lupta. Sodații sovietici au reușit lupta abia după ce Stalin a restabilit libertatea credinței și le-a cerut să apere "sfântul pământ al Rusiei", și și-au dat seama că germanii nu veniseră să-și elibereze de comunism, ci să-l subjugă. Atunci au preferat jugul comunist în locul celui străin.

În timp de pace, oamenii muncii sunt tratați ca niște sclavi. Din această cauză nici munca lor nu este eficientă. O asemenea lipsă de interes și lipsă de credință face ca pentru producerea unei cantități oarecare de marfă, statul sovietic trebuie să folosească un număr de cinci ori mai mare decât este necesar în țările libere. După 60 de ani de comunism Uniunea Sovietică a rămas o țară subdezvoltată economic, iar personalul însărcinat cu pară cetățenului sovietic este de 10 ori mai mare decât în lumea liberă. Pentru a apăra un sistem economic falimentar și un stat polițist, cu cel mai mare aparat administrativ din lume, tineretul sovietic nu dispus să se jertfească. Și fără tineret nu se poate supraviețui.

2. Industria.

Este un fapt cunoscut de toată lumea, și anume că industria sovietică n'a fost capabilă, nici în trecut, și nu va fi capabilă nici în viitor să livreze soldatului sovietic, pe lângă armament și materialul necesar purtării unui război de uzură. Dacă în cel de-al doilea război mondial, Statele Unite n'ar fi livrat cantități enorme de material de război și de alimente Uniunea Sovietică s'ar fi prăbușit de mult, iar în istorie ar fi rămas numai ca amintire "cel mai greănic regim din lume a vieții între Noiembrie 1917 și ... 1942". Pentru ca fiecare să-și dea seama de cantitatea enormă de material de război trimis de către Statele Unite Uniunii Sovietice citez câteva date:

a) Avioane și materialul necesar: 14.018 avioane — de vânătoare, ușoare și grele de bombardament, de transport, de supraveghere și hidroavioane, plăci de metal pentru construirea de aeroporturi și material de transmisie (aparate de radio, instalații radar, etc.).

b) Material de război: 466.969 camioane de diferite tipuri, printre care 1.239 de tancuri ușoare, 4.957 tancuri mijlocii, 2.000 de mașini pentru transportul tunurilor, 1.104 mașini cu șenile, 629 mașini pentru transportul tancurilor, mai departe 47.728 jeepuri, 148.664 camioane de o tonă și jumătate, 162.938 de două tone și jumătate, multe mii de cinci tone, 32.200 de motocicletă, 7.570 tractoare de construcție de șosele și 3.216 de motoare de schimb. Tot acest material a fost livrat cu plăse de schimb, iar tancurile și alte mașini de război au fost livrate și cu muniția necesară.

În această categorie trebuie amintit și 325.784 tone de explozivi, aparate de telecomunicație pentru mașini și anume 35.779 aparate de transmisie-recepție cu rază mică sau cu rază mare. S'a livrat material de construcție în valoare de peste 10 milioane dolari, 1.900 locomotive, 66 dreșine electrice, 9.920 vagoane de cale ferată și altele într-un număr de 13.041 unități. În această categorie se mai poate aminti 19 poduri transportabile, 62 de depozite transportabile de benzină și 100.000 lămpi de buzunar.

c) Material maritim: 90 de vapoare, 3 distrugătoare de ghiță, 20 de glepuri, 2.398 bărci pneumatice, 57 de submarine, 175 torpede, 77 colectoare de mine, 3.220 motoare de vapoare, 4.297 motoare de benzină și 2.160 motoare laterale. Materialul necesar acestor categorii se ridică la zeci de milioane. Aici a mai fost livrat și artilerie maritimă în valoare de peste 6 milioane dolari.

d) Alimente: 4.300.000 tone, dintre care 1.154.160 t. grâu, 670.000 t. zahăr, 782.973 t. conserve de carne, 730.902 t. mezeluri, 517.522 l. ulei, 362.421 t. de praf de lapte, 61.483 t. de brânză și 9.000 t. săpun.

e) Trebuie amintit și faptul că s'a livrat Uniunii Sovietice un mare număr de patente pentru tehnica militară. Pe baza acestor patente Uniunea Sovietică a fabricat un număr mare de armament pe care l-a pus la dispoziție comunistilor din Coreea și Vietnam ca să omoreze soldații americani.

În plus față de materialul de război, cunoștințele tehnice și alimente, Uniunea Sovietică a primit din partea Statelor Unite cantități imense de material necesar construirii bombelor atomice, și probabil și planurile pentru construcția unei asemenea bombe.

Războiul de mâine va cere și mai mult decât cel din trecut. O repetiție a celor petrecute în cel de-al doilea război mondial nu va mai fi posibilă. Comandamentul militar sovietic, nu va mai putea ataca pozițiile dușmane cu gloata, adică val după val, așa cum a făcut-o. Războiul de mâine nu se va mai putea duce fără armament, fără echipament și fără alimente. Martorii oculari povestesc că în fața tranșelor române și germane se formau muniți de cadavre și că veneau atât de mulți încât armatele acestor se înroșeau și nu mai funcționau, iar majoritatea acestor condamnați la moarte atacau cu sticla de vodcă în stare de ebrietate. În special pierderi grele au suferit minoritățile din Rusia. Astfel de unități au fost puse să atace acolo unde nu se putea câștiga nimic, dar unitatea era lichidată în întregime.

Cu toate că industria sovietică este în momentul de față ținută la zi cu toate progresele tehnice de specialiști din țările vestice, că aproape tot ce se produce astăzi în Uniunea Sovietică este făcut cu capital străin și cunoștințe străine, în momentul când "informațiile stagnază", stagnază și producția și progresul în Uniunea Sovietică. Toate progresele industriei progreate sovietice au la bază tehnica și ajutorul capitaliștilor. Cei care au "investit și învățat" mai mult pe sovietici sunt americani. Ei au livrat planurile și capitalul necesar pentru construcția tancurilor, a motoarelor de tancuri, a vehiculelor militare (în special firma Ford) (în acest sector trebuie amintit și ajutorul firmei italiene FIAT însă "sămburele țării" formează "ajutorul american"). Cei mai mari fabrici de construcție de camioane din lume — dela Kama — unde se va produce în final camioane de 10 t. și alte vehicule de tracțiune se construiesc cu cunoștințe tehnice americane și capital american... Pentru promovarea păcii și a conviețuirii pașnice între popoare este nevoie de "material exploziv". Și astfel de fabrici au fost construite cu capital american. La dezvoltarea industriei și producției de avioane sovietice au contribuit aproape toate țările capitaliste din vest. Rușii au dat numai roboții!

Cu tot acest ajutor masiv, industria sovietică nu este și nici nu va fi capabilă să livreze sau să pună la dispoziție soldatului unelele și mașinile necesare. Odată sistat ajutorul din vest se termină și cu progresul! (Cine vrea să se informeze amănunțit asupra ajutorului dat de țările capitaliste, în special de Statele Unite poate consulta lucrarea lui Antony C. Sutton-National Suicide. Military Aid to the Soviet Union, by Arlington House, New Rochelle N. Y. 1974, sau în traducere germană publicată de Schweizerische Ost-Institut Bern în anul 1976 sub titlul: "Der leise Selbstmord. Amerikas Militärhilfe an Moskau". SOI nr. 33).

3. Agricultură.

Rusia posedă cea mai mare întindere de pământ arabil din lume și de cea mai bună calitate. În timpul imperiului țarist, Rusia era exportatoare de produse agricole. În timp ce sub regimul "progresist comunist", această țară este importatoare de produse agricole. Proasta și neadecvata politică agrară sovietică, agricultura sa nu poate pune pasul cu progresul și producția agricolă rămâne cu mult în urma celei din țările liber avansate. Un soldat flămând, chiar dacă se mulțumește cu puțin, — în război trecut se mulțumea cu un pumn de boabe de grâu sau de porumb dar cu nepăsarea sticla de vodcă, o astfel de hrană nu-l poate înșuși în luptă. Uniunea Sovietică este cea mai fericită țară din lume! Trăiește din lanurile americane, canadiene și australiene! Dacă aceste surse vor înfrânge, atunci nu-i greu de spus ce greutate și vor ivi. Nu numai soldatul are nevoie de grâu, și civilul care lucrează în fabrici sau ateliere și el are nevoie de grâu!

4. Minoritățile naționale.

Pentru existența actualului stat sovietic, minoritățile naționale formează un butoi de pulbere cărui a s'a pus un fittil aprins dar care se apropie încet de butoiul cu pulbere. Populația de origine rusă este minoritară față de naționalitățile conlocuitoare. Această minoritate majoritară define înșă în mâinile ei aparatele de teroare miliția și securitatea, procuratura și justiția, iar în așanumitele republici unionale atât în conducerea statului cât și a celor economice, rușii dețin funcții de conducere, populației de baștină nu-i rămâne altceva decât să ocupe funcții de jos sau a face corvoada. Din această cauză rușii sunt urâți de toate populațiile Uniunii Sovietice și contra lor s'a acumulat o atât de mare energie — în momentul de față latentă —, dar la momentul oportun când se vor rupe zăgazurile, când această energie statică va deveni dinamică, nimeni și nimic nu i se va mai putea opune. În

momentul de față Uniunea Sovietică suferă de aceeași boală incurabilă ca și fostul imperiu țarist. Această boală au cunoscut-o și Lenin și Stalin. Ei n-au început revoluția comunistă cu sloganul comunist, ci cu o lozincă care a aprins revoluția, și anume: "Deschideți porțile închisorilor popoarelor Rusia". Lozincă a prins, porțile închisorilor popoarelor au fost deschise, dar liderii comunisti nu volau libertatea deținuților, ci continuarea sistemului de oprire națională sub altă denumire. Când Stalin și Lenin și-au dat seama că popoarele subjugate de țarism volau să fugă din închisoare, atunci au trimis forțele armate ca să le readucă în închisoare, în același închisoare care acum avea un nume nou, mai frumos și mai răsunător: Uniunea Sovietică. Unele popoare au fost readuse imediat în fosta închisoare cum au fost ucrainenii, rușii albi, caucazienii, și alte popoare din Siberia, iar lui Stalin li revine rușinea sau meritul să lărgească imperiul, nu numai reintregind imperiul țarist, ci anexând și alte teritorii străine. Au fost readuși finlandezi, polonezi, letoni, estoni, lituanieni și români, și a mai pus stăpânire pe germani și sloveni. Anexările Uniunii Sovietice sunt o rușine pentru era atomică făcute în timpul când fostele colonii renunță la stăpânire și redau libertatea popoarelor deținute.

În momentul de față națiunile minoritate din Uniunea Sovietică sunt în fierbere și așteaptă momentul oportun. Tineretul sovietic refuză încadrarea în viața socială pentru că se face cu scopul de a fi desnaționalizat. Tinerii din Basarabia ca să ocupe o poziție mijlocie în administrație sau economie trebuie să învețe limba rusă și să se oblige a activa în regiuni străine. Armata este lărgă întrebuintă pentru desnaționalizarea minorităților. Cel care nu cunoaște limba rusă nu poate ocupa funcții de conducere. În regiunile neruse au început și rezistențele armate. Se cunosc rezistențe armate în anul 1962 în regiunea Rostov, în Ucraina și Basarabia. Cu toate acțiunile de desnaționalizare a Țărilor Baltice — numai între anii 1940 și 1959 —, au deportat de acolo peste un milion de locuitori, în anul 1972 tineretul lituanian a arătat că încă n-a uitat istoria țării sale și la înmormântarea lituanianului Roman Kalanta, care a făcut autodafeu, tineretul lituanian a cerut în cor pe străzi și la cimitir "libertate Lituaniei". În anul 1978 agențiile de presă străine anunță că în Țările Baltice s-a alcătuit, cu participarea mai multor organizații revoluționare "Frontul Revoluționar pentru Eliberarea Lituaniei". Tot din informațiile agențiilor de presă s'a luat la cunoștință că "Frontul Revoluționar" publică și un ziar subteran intitulat "Varpas". Din această organizație ar face și parte un partid comunist care se intitulase "liber". În decursul anului 1978 s'au produs manifestații și în Georgia. Dela Moscova se ordonase scoaterea din administrație a limbii localnicilor și întrebuintarea numai a limbii ruse. Tineretul georgian a ieșit pe stradă, iar sovieticii au trebuit să cedeze!

Tătarii din Crimeea care au fost deportați după războiu în toată Rusia au cerut să li se acorde dreptul de a se înapoi în patrie.

Gvernul sovietic, la ora actuală stă în fața unei grele probleme, și anume numărul locuitorilor musulmani din Asia centrală este în creștere, în timp ce numărul rușilor este în descreștere. La sfârșitul acestui mileniu, fiecare al patrulea cetățean sovietic va aparține populațiilor uzbekă, kazahă, turcă și tadjură. O asemenea dezvoltare pune guvernul sovietic în fața unor probleme noi. Rezistența naționalităților va crește continuu. În Ucraina unde opresiunea sovietică este cea mai puternică din toată Uniunea Sovietică, rezistența ucraineană n'a putut fi distrusă. Ucrainenii s'au organizat subversiv și abia așteaptă momentul de slăbiciune al guvernului sovietic pentru a da semnalul revoluției generale.

Din păcate, la ora actuală rezistențele naționale din Uniunea Sovietică nu sunt ajutate din exterior, dar nu este greu de prevăzut în ce situație se va găsi ultimul imperiu colonial, dacă aceste rezistențe vor fi ajutate din exterior.

În această ordine de idei mai trebuie amintit și procesul de destrămare din cadrul armatei sovietice cu revolte și corupție din cadrul ofițerilor. Ceiace este și mai alarmant pentru conducerea comunistă este faptul că printre ostașii care s'au revoltați au fost și marinarii sovietici. Ori se știe că semnalul răzmeriței comuniste din 1918 l-au dat marinarii. Organul armatei sovietice "Steaua roșie" a fost nevoită să constate și să condamne corupția din armata sovietică. Tot din surse sovietice se știe că din cauza corupției construcția clădirilor de interes militar se scumpește și se întârzie predarea.

În plus, armata sovietică mai este grevată și cu o altă slăbiciune. Din cauza creșterii numărului minorităților naționale, aceștia necunoscând limba rusă, înțelegerea dintre comandamente și trupă se face din ce în ce mai greu.

E. Cum se va produce lichidarea imperiului sovietic?

Din perspectiva situației de astăzi, la lichidarea imperiului colonial sovietic vor concura mai multe cauze.

1. Războiul.

Se știe din istorie că războaiele aduc schimbări de situații. Imperiul austro-ungar s'a desbinat în urma unui războiu. Tot în urma unui război s'a destrămat imperiul țarist. Acesta a fost însă continuat sub alt nume de către comunisti. Viitorul războiu mondial va aduce schimbări totale, indiferent dacă va fi început de Uniunea Sovietică sau i se va impune din afară. În forma de astăzi imperiul sovietic nu mai poate funcționa, iar o schimbare în timp de pace nu este posibilă. Paradoxal este însă și faptul că Uniunea Sovietică este înarmată până la dinți, dar aceasta nu poate începe un războiu, și aceasta din cauză că industria sovietică nu-i capabilă să livreze armamentul și muniția și piesele de schimb, agricultura nu-i capabilă să asigure hrana soldaților și a populației, iar pericolul de revoltă al popoarelor subjugate va crește la maxim. În plus un mare semn de întrebare este și comportarea armatelor și populației statelor satelite Uniunii Sovietice. Cu toate că armatele acestor țări sunt instruite și armate cu arme sovietice, soldații acestor țări nu vor lupta pentru menținerea Uniunii Sovietice, ci contra ei. Uniunea Sovietică trebuie să detașeze și să mențină în rezervă un număr mare de unități care să asigure căile de comunicații, depozitele de benzină și de muniție și să se apere de atacurile soldaților din țările socialiste. Armatele statelor satelite care sunt instruite ca armate de ocupație li se vor da misiuni de menținere de ordine în alte țări decât cele proprii. Dacă aceste armate "vor putea și vor vrea să asigure căile de comunicații și depozitele "și ordinea internă" este greu de spus. Se crede însă contrarul, și anume aceste armate vor pactiza cu populația statelor respective și vor îngreuna operațiile armatelor sovietice. Se știe că înșiși soldații sovietici au refuzat în jurul datei de 17 Iunie 1953 (revoluția germană), atunci este ușor de gândit ce vor face soldații polonezi sau unguri. Ce vor face cehii și slavi numai după 17 Iunie 1953 au fost executați 56 de soldați și ofițeri sovietici pentru refuzarea ordinului de tragere. Se zice că numărul ofițerilor și soldaților sovietici care au refuzat ordinul de tragere în timpul evenimentelor (revoluțiilor) din Ungaria dintre 23 Octombrie și 4 Noiembrie 1956 a fost mult mai mare decât al celor din Germania. Dezertări de soldați sovietici au avut loc și în Polonia și în timpul evenimentelor din August 1968 din Cehoslovacia. Ziarele germane au relatat în două jumătate a lunii Iunie 1978 despre dezertarea unui soldat sovietic. Se mai cunosc cazuri de dezertări de soldați sovietici din 1973, 1974 și 1976. Aceștia în timp de pace!

Dacă Uniunea Sovietică ar fi sigură că este atât de înarmată și sigură de o victorie, atunci ar declara atacul fără prea multă premeditare! În acel moment nu se va mai târgui în conferințe internaționale care nu se termină, ci cu o brutalitate curent rusească, va emite un ultimatum după altul. Cuprinsul unui astfel de ultimatum și fi scurt și lapidar: "Uniunea Sovietică este puternică și crede că a sosit timpul în care să ceară venirea la putere a clasei muncitoare. Binevoit! a preda puterea tovarășului X. În caz de neconfirmare trupele sovietice vor fi nevoite să treacă frontiera ca să elibereze poporul muncitor". În numele guvernului sovietic, semnat XY. "Pe cel acceptiv îl invit să citească textul ultimatumului adresat de Uniunea Sovietică, Țărilor Baltice la sfârșitul anului 1939 și în luna Mai 1940. Și ocuparea Basarabiei, a Bucovinei și regiunii Herța s'a făcut tot cu amenințarea cu forța".

Norocul locuitorilor din Europa de vest este că Uniunea Sovietică nu-i atâ de puternică încât să treacă la atac! Să fie oare mâine?

Din informațiile care ne stau la dispoziție, Uniunea Sovietică ar pregăti un "Blitzkrieg", la care să la parte o forță de distrugere formidabilă. Atacul ar fi pregătit de artilerie și aviație, iar etapa zilnică de înaintare ar fi stabilită la cea 40 până la 80 km. Pentru operațiile preconizate ar sta la dispoziție efectivul militar amintit mai sus (vezi B, pag. 3). Unii experți militari sunt de părere că Uniunea Sovietică va fi superioară, în ceea ce privește armamentul convențional și cel atomic, Statelor Unite și Țărilor pactului NATO începând din anul deceniului 1980. Alți experți militari sunt de părere că momentul Uniunea Sovietică nu poate declanșa un războiu contra vestului fiindcă trebuie să mențină un mare contingent de trupe și câteva mii de tancuri la frontiera cu China.

I se va impune Uniunii Sovietice un războiu din afară? Dacă răspunsul este da, cine va fi adversarul?

a) Statele Unite ale Americii?

La ora actuală nu se poate prevedea un războiu între Statele Unite și Uniunea Sovietică. Analizând actuala si-

tuație și bazându-ne pe experiențele din trecut, Uniunea Sovietică nu-i decât produsul unor forțe oculte din Statele Unite. Revoluția comunistă din Rusia a fost făcută în mare parte cu capital american. În parte industrializarea Rusiei comuniste a fost făcută cu capital american. Statele Unite ale Americii au contribuit la înarmarea Uniunii Sovietice. Tot Statele Unite a salvat Uniunea Sovietică dela prăbușire în timpul celui de al doilea războiu mondial, livrându-i după cum am văzut nu numai cantități imense de material de războiu, dar și material de uz intern și alimente. Tot în acest complex trebuie amintit și faptul că în anul 1938 s'a încheiat între președintele Roosevelt Stalin și Molotov un acord secret pentru livrarea de informații militare, acord despre a cărei ființă nu știau decât patru persoane. (Oare n'a fost Roosevelt acela care a livrat Rusiei marea cantitate de material de războiu?). (Vezi Anton C. Sutton, op. cit. pag. 97). Tot cu ajutorul Statelor Unite și contrar scopului intrării acesteia în cel de al doilea războiu mondial, Uniunea Sovietică nu numai că și-a păstrat anexiunile făcute în timp ce era în cărdășie cu Germania, Uniunea Sovietică și-a întins frontierele și mai departe, iar Statele Unite au privit cu nepăsare cum Uniunea Sovietică, contrar angajamentelor luate la Jalta, alunga guvernele naționale din țările ocupate și instaura guverne de nuanță comunistă contrar voinței populației. Statele Unite ale Americii putea, avea dreptul și chiar obligația să intervină!

Constatărele de mai sus se pot citi în lucrări apărute în Statele Unite și care arată pe față cum politica oficială americană în timpul războiului se întrecea în acțiuni de consolidare a viitorului dușman. O astfel de atitudine nu are asemănare în istoria omenirii. Ca, un răspuns pentru marea serviciu adus de Statele Unite, de "spioni americani" în tot spațiul de ocupare sovietic. Milioane de polonezi, cehi, germani, români, unguri au trebuit să moară în lagărele sovietice, numai pentru faptul că au fost odată simpatizanți americani sau că-i puseseră speranțe de eliberare în ajutorul armatei Sovietice însă mai realști, berare în ajutorul armatei Sovietice dar sub invinuirea că erau și vinovați și nevinovați, dar sub invinuirea că "spionaj" în favoarea capitaliștilor americani. Cunoscutul columnist american, Walter Lippmann, din timpul războiului columnist american, ca politica externă americană să nu urmărească independența statelor mici din estul Europei, ci să urmărească ca aceste state să ducă o politică de "unirea vecinătății" cu Uniunea Sovietică. Mai departe "unirea necinstită și da povată că "țările mici n'au dreptul la independență, iar securitatea Rusiei consolidează pacea mondială". Din păcate pentru țările din Europa de est, recomandarea lui W. Lippmann a fost pusă în practică.

Multa lume credea că aceste recomandări aparțin unei epoci trecute, unei epoci împovărată de nevoi și de războiu. Nu mare însă a fost surprinderea generală când la 22 Martie 1976 apar extrase dintr-un raport al "expertului de politică externă al ministrului de externe Henry Kissinger, Walter Sonnenfeld" ținut la sfârșitul anului 1975 în luna Decembrie în fața ambasadorilor americani, la Londra. În acel referat, Sonnenfeld trâmbețea ideea dându-le a ști ambasadorilor americani, că ar exista "o legătură organică" între statele europene și Uniunea Sovietică. Mai mult, specialistul american în probleme sovietice regretă faptul că: "Uniunea Sovietică n'a fost capabilă să se asigure de loialitatea țărilor est europene, asta înseamnă o nenorocită "neputință" a Uniunii Sovietice fiindcă "Europa de est se găsește în sfera de influență sovietică".

Dar Sonnenfeld continuă cu constatărele și cu teama că "mai de vreme sau mai târziu acestea pot deveni explozive și cauza un al treilea războiu mondial. Această situație nenaturală și neorganică a raporturilor este o primelidă pentru pacea mondială și începerea conflictului între est și vest este de neevitat".

Cu astfel de concepții, este dela sine înțeles că Statele Unite nu puteau și nici nu volau să intervină în țările esteuropene ce volau a se desclăușă de "legătura organică" cu Uniunea Sovietică. În ultimul timp, cu ocazia implicării a 10 ani dela ocupația Cehoslovaciei, ziarele au publicat declarațiile oamenilor politici din Cehoslovacia care preluă că invazia trupelor comuniste a fost făcută, după ce în prealabil Statele Unite li dăduse asentimentul.

Multă speranță s'a pus pe numirea lui Z. Brezinski ca expert în Ministerul de Externe al Statelor Unite. Brezinski este de origine poloneză și opinia publică era de părere că acesta va influența politica externă americană în altfel decât predecesorii săi, fiind cunoscută atitudinea în anturșă a polonezilor. Profesorul Z. Brezinski, era expert pentru problemele sovietice și în anul 1965. Pe atunci propunea într-o conferință publică să elaboreze un plan de ajutor Unite și Uniunea Sovietică să elaboreze un plan de ajutor economic pentru vestul și estul Europei. Un astfel de plan ar fi primit cu bucurie în Europa de est. Expertul de care

este vorba propunea credite americane de care să beneficieze Uniunea Sovietică. S'ar putea ca astăzi (1978) profesorul de origine poloneză Brezinski să gândească altfel decât în anul 1965. Deocamdată în politica americană nu s'a schimbat cu nimic...

După victorioasa retragere a Statelor Unite din Vietnam, urmează în Africa o epocă de cuceriri sovietice. Celace supără opinia publică mondială, dar nu guvernul american, este faptul că reprezentantul Statelor Unite la Organizația Națiunilor Unite scoțeste mercenarii lui Brejnev în Africa, soldații comunistului Castro, ca forțe de ordine! Trebuie să intervină ceva extraordinar, ceva neprevăzut de logică ca Statele Unite ale Americii să-i schimbe poziția față de Uniunea Sovietică. La ora actuală este greu de a face pronosticuri.

Si acțiunile duse de actualul președinte J. Carter în privința "drepturilor omului" par a se concentra mai mult asupra țărilor ce-au lădat comunistul, cum ar fi Chile, sau a celor ce se apără de el, cum ar fi Brazilia, decât asupra barbarilor comuniste din Europa de est!

Iar când este vorba de persecuții și ilegalități din Uniunea Sovietică președintele american, vede numai într-o anumită direcție. Poate că va vedea și împrejur.

b) Un războiu cu China?

Un războiu între cele două state comuniste China și Uniunea Sovietică pare posibil. Motivele unui astfel de războiu ar fi de două categorii aa) un conflict ideologic și bb) un conflict teritorial.

În ceea ce privește conflictul ideologic s'ar putea spune următoarele:

aa) Comunismul rusesc este de nuanță optimistă, rușii susțin, că indiferent ce se va întâmpla, comunismul va ieși învingător și va fi ultima fază a evoluției societății. Capitalismul va fi înlocuit cu comunismul, această schimbare este o lege care nu se poate ocoli. Pe comunistii ruși nu-i interesează și nu-i înspăimântă nici eșecurile economice și nu-i impresionează nici nemulțumirile populației, toate eșecurile sunt de nuanță trecătoare, dar în final va exista o societate socialistă fără clase și fără stat.

În schimb comunismul chinez este de nuanță pesimistă. Nimeni nu poate prevedea când societatea va deveni comunistă. Nimeni nu poate prevedea când societatea va deveni comunistă sau dacă într-adevăr va deveni comunistă. Se poate ca după comunism să revină capitalismul, sau o altă formă de stat pe care n'o poate prevedea nimeni.

În plus, între chinezi și ruși mai există și o altă față a problemei. Cultura chineză are tradiție și o formă superioară culturii ruse, iar chinezii nu pot învăța dela primiliv.

bb) În ceea ce privește conflictul teritorial acesta este vechi și moștenit încă din secolele trecute Uniunea Sovietică stăpânește teritoriile pe care China le scoțeste ale ei. Guvernul chinez a repetat mereu și a cerut nu numai restituirea teritoriilor chineze dela ruși, dar și retragerea rușilor din toate teritoriile pe care le stăpânește pe nedrept. China susține că teritoriile chineze au fost anexate de imperiul țarist prin încheieri de tratate ilegale. Ciochiri militare între Rusia și China au avut de nenumărate ori loc. De ani de zile se duce o propagandă pe problemele teritoriale, pe care Rusia le posedă pe nedrept. China acuză Uniunea Sovietică de "imperialism" și susține că posedă teritorii răpite statelor socialiste. Printre aceste teritorii ținute pe nedrept de Uniunea Sovietică este și Basarabia și Bucovina luate dela România. Pe de altă parte Uniunea Sovietică acuză China de imperialism și o condamnă ca răspândind hărți în care teritoriile străine sunt date ca teritorii Chineze. Pe de altă parte China cere guvernului german să susțină unificarea Germaniei.

Ambele puteri comuniste se acuză reciproc de înarmări masive, iar Rusia este obligată să mențină la frontiera cu China un număr mare de soldați. Într-o timp primă propagandă chineză în ținuturile ocupate de Rusia dar o populație mongoloidă.

În momentul de față, un războiu între Uniunea Sovietică și China nu este posibil, iar o amenințare cu războiu contra Uniunii Sovietice din partea Chinei nu-i posibilă. China nu este pregătită de a purta un războiu modern. Ea este slab înarmată cu armament convențional, nu posedă destule rachete și nu se știe câte bombe atomice, nu le. Chiar dacă China ar avea suficiente bombe atomice, nu le poate îndrepta asupra teritoriului sovietic, înșăndu-rachetele de mare distanță, deoarece Rusia este vulnerabilă mai mult în partea Europei decât în Asia. S'a vorbit mult despre începerea unui războiu preventiv din partea Uniunii Sovietice contra Chinei. Se pare că un astfel de risc ar fi prea mare pentru Uniunea Sovietică. Aceasta ar însemna să lupte contra unei țări cu o populație de mai mult de trei ori decât Rusia, iar o înaintare a trupelor

sovietice în interiorul Chinei ar aduce cu sine o serie de probleme, ca aprovizionarea, armatele sovietice ar fi hărțuite de lupte de partizani, iar o slăbire a forțelor militare sovietice în Europa ar măsi posibilitatea unor revoluții naționale în țările satelite. Ori conducerea civilă și militară sovietică își dă seama de pericolul în care s'ar găsi deslănțind un război preventiv contra Chinei. Între timp se industrializează China, iar Uniunea Sovietică este silită să țină mobilizat și concentrat un număr mare de soldați la frontiera cu China.

Situația se va schimba însă în momentul când China sau se va putea înarma cu ajutorul propriei industrie, sau una din țările industriale se va obliga să înarmeze pe soldatul chinez. În momentul de față Uniunea Sovietică împuță Chinei că se însoșește apelând la țările capitaliste să-i livreze armament.

2. Revoluție.

O altă cauză care poate duce la prăbușirea Imperiului colonial sovietic ar fi revoluția. O astfel de revoluție ar putea izbucni în două feuri:

A. Grevarea bugetului.

La ora actuală bugetul statului sovietic este grevat în proporție de 11-13 % cu cheltuieli pentru apărarea națională inclusiv sau mai ales pentru a rămâne în cursa înarmărilor. Cheltuielile de înarmare vor crește anual cu 4-5 %, așa încât se așteaptă în viitorul apropiat că Uniunea Sovietică să nu mai poată face față cheltuielilor de înarmare, deoarece economia sovietică este în descreștere față de anii trecuți. Dacă în anul 1958 creșterea veniturilor naționale sovietice era de 12 %, astăzi a ajuns abia la 3 % și are tendința de scădere continuă.

Pentru a ține pasul cu rata creșterii înarmărilor, Uniunea Sovietică va fi obligată să recurgă la măsuri drastice de economie în dauna cetățenilor. Atunci se vor repeta revoltele din trecut.

Uniunea Sovietică va căuta să se înarmeze cu capital și cunoștințe venite din vest. La ora actuală țările europene se concurează între ele, care să ofere mai mult capital în Uniunea Sovietică decât alta. În Uniunea Sovietică se clădesc fabrici de automobile cu capital european, iar Austria și sudul Germaniei depind de buna dispoziție a Rusiei ca populația să se poată încălzi sau fierbe cafeaua, deoarece cu țevi de fabricație germană, guvernele acestor țări s'au obligat să consume gaz de proveniență rusească. În timp de pace mai merge, însă fiecare își poartă încălțelul ce se poate întâmpla în timp de război.

Retul datorărilor vestului sume fabuloase de dolari, pe care, cu toată bunăvoința, nu le va putea plăti. Până în anul 1958 datoria statului față de Germania se va măsi cu peste 70 de miliarde de dolari. Și fiindcă suntem la capitolul ajutoare date de țările capitaliste țărilor așa numite socialiste, nu trebuie uitate și alte forme deghizate de ajutor, și anume ajutorul financiar dat pentru cumpărarea oamenilor din țările lagărului socialist. Guvernul actual german format din social-democrați și liberali-democrați a pus la dispoziție țărilor din lagărul socialist miliarde de mărci. Mai întâi nu trebuie uitat ajutorul dat Poloniei în schimbul "eliberării" a 120.000 de cetățeni polonezi de origine germană, în suma enormă de 2.400.000.000 D.M., ceea ce înseamnă că o astfel de persoană cumpărată costă aproximativ 20.000 D.M. Nu trebuie uitat nici faptul că guvernul german a "acordat un împrumut" de 750.000.000 D.M. României, în schimbul unei "eliberări" a 11.000 persoane, cetățeni români de origine germană, ca aceste persoane să poată emigra în Germania. În plus trebuie amintit că economia falimentară a Germaniei ocupate de partea Republicii Federale Germane, ca taxă de tranziție, echilibru postal, recuperarea taxelor de intrare în Germania de est plătită de cetățenii din Germania de vest, renunțarea guvernului german de dobândă ce se cuvine prin neplata cumpărăturilor făcute de Germania de est în Germania de vest. De toate aceste ajutoare beneficiază însă marele frate din estul Europei, Uniunea Sovietică.

Situația economică a Uniunii Sovietice se va schimba, și numai în rău, atunci când țările europene vor renunța la ajutorarea economică a potențialului dușman. Când și dacă se va produce aceasta schimbare este greu de spus.

B. Revoluție cu substrat național.

În afară de ce s'a amintit la punctul D-4, se mai pot adăuga următoarele. Națiunile subjugate în timpul Imperiului

țarist au fost înșelate de liderii comunisti, și anume în problema națională primul guvern socialist din lume ne aplicând principiul formulat de Marx, care susține că "poporul care înrobește un alt popor își făurește propriile sale lanțuri", a doua oară nu vor mai putea fi înșelate! Indiferent cu ce nouă formulă se va mai veni pentru a se continua imperiul rusesc nu mai fi de crezut. Pericolul unei revoluții naționale este mai mare decât oricând. Nu se poate da o dată precisă când se va produce acest eveniment. Cu siguranță însă, va veni!

C) Revoluție inițiată de partid, de militari sau de populația rusă.

Este un adevăr care trebuie mereu repetat: inițiativa revoluțiilor naționale din Germania, Polonia, Ungaria și Cehoslovacia a pornit din sânul partidului sau din inițiativa populației. În Germania de est, partidul voia să arate lumii că populația germană are dreptul de a demonstra și protesta contra unor asupriți, iar în Ungaria tot partidul a permis oamenilor de cultură să critice regimul. În ambele țări a izbucnit apoi revoluția. Situația este asemănătoare și în Cehoslovacia. Liderii comunisti voiau un socialism cu față umană. Ideea a pornit de la un secretar de partid. Rezultatul se cunoaște: atacul comun al armatelor socialiste contra altui stat socialist! Nenorocul nostru a fost că mulțimul Nichte Hrusciov a fost înălțat prea de vreme de la putere. Dacă ar mai fi rămas, la conducere atunci regimul comunist ar fi intrat de mult în istorie, cu alte cuvinte spus, s'ar vorbi numai de epoca de groază a comunismului.

În general se știe că poporul rusi socoteste comunismul ca un fel de guvernare străină. Legat de introducerea comunismului, în Rusia, circula și astăzi fraza lapidară care exprimă modul în care comunistii și-au impus puterea. Rușii susțin că instalarea comunistilor în Rusia s'ar fi bazat pe cap evreiesc, spadă letonă și prostie rusească. Se mai știe că la începutul erei comuniste majoritatea liderilor au fost evrei. Se mai știe, că și acum, un număr mare de lideri comunisti, cum ar fi Suslov (Süs), Andropov (Liebermann), Gromikov (fiul lui Isak Katz), Ustinov (Ulbricht), Grischin (Griasset), Feodor Dawidowitsch Kulakov (fiul lui David Abramowitsch Katz) sunt evrei. Într-un articol din ziarul german "Die Welt am Sonntag" din 26.2.1978 (un ziar de nuanță pronunțată pro-socialist) ne dădea a înțelege că urmașul rusului Brejnev va fi numit David Abramowitsch Katz, poreclit Feodor Dawidowitsch Kulakov. (Între timp decedat.) Cât de puternic a fost și este elementul evreiesc în conducerea Uniunii Sovietice se mai poate vedea și din operele lui Soljenitzin (Unii sunt de părere că datorită acestor "măturisti" nu prea este agreabil în vest.) Aproape toți responsabili lașă-relei de concentrare și de nimicire din Rusia au fost evrei. Ca reprezentanți ai partidului comunist rus în România, un fel de viziri ai porții muscălești, au fost "trei ruși", lăta numele lor: Vogel, Donat și Goldschmidt. Comunismul în România a fost introdus tot prin elementul evreiesc. "Lichidarea clasei conducătoare și a micii burghezie" a fost inițiată de Ana Pauker, secundată de soții Josif și Liuba Chișinevski și Vasile Luca (Luckacs). Ideologul partidului comunist — și sub Dej și sub Ceaușescu — a rămas evreul Leonide Răutu. Dacă ar fi să aplicăm cele petrecute în Germania de după război, atunci, responsabili de crimele de genocid făcute contra poporului român — sunt indivizii numiți mai sus, un fel de "Schreibtischtäter" care au ordonat de sus, dela birou crimele din era comunistă. (Se crede că sub regimul inaugurat de Ana Pauker au fost "lichidati" (termen oficial comunist) între 1.500.000 până la 2.000.000 de români.) Numai în momentul când au văzut că seceala de acasă nu se potrivește cu cea din țară, cei ce voiau să "bлагословяса" poporul român cu socialismul au început s'o întindă, lăsând poporul român sub cea mai neagră mizerie, iar "ei" stabilindu-se prin străinătăți, bucurându-se de libertate și savurând din plin, unii dintre ei "pensii de foști miniștri, funcționari superiori sau directori de ministere". Mulți dintre acești foști demnitari sau foști constructori ai socialismului, odată stabiliți prin străinătăți sunt oșpeți permanenți ai ambasadelor comuniste române, uitând că au datoriat și desmașe ipocrizia "socialistă și terorismul de stat din România"! Sperăm însă că timpurile se vor schimba și ținând seama de faptul că socialistii dela Moscova s'au dat de partea arabilor, ne așteptăm la o schimbare de atitudine! La ora actuală se pare că și în Rusia s'a schimbat ceva. Apariția multor dizidenți, condamnări nedrepte și răspândirea multor lucrări subterane contrare comunismului ne îndreptățește să credem că așa cum a apărut un Hrusciov, mai apare și altul.

Iar vorbind onest, putem trage concluzia, că o formă

de stat și o ideologie falimentară, bazată pe ideile reacționare ale secolului trecut oricâtă voință diabolică ar sta în spatele ei, nu se poate menține la infinit cu aceeași intensitate. Odată scăpată de sub control, nimeni n'o mai poate salva. 60 de ani de insuccese, 60 de ani de teroare, 60 de ani de oprămiri, 60 de ani de samavolnicii, 60 de ani de minciună, 60 de ani de trădare artificială nu pot salva un regim care este contra naturii. Acest regim, mai curând sau mai târziu se va prăbuși.

S'ar mai putea ivi și situația în care dificultățile crescând ar face iminentă preluarea puterii de către militari, aceștia ar încerca să salveze situația, dar numai pentru scurtă durată. Militarii vor trebui să se depărteze sau să interzică sistemul falimentar socialist și vor fi obligați să redea o parte din libertățile oprimate. Încercarea militarilor de a salva situația imperiului rusesc nu va reuși, ci sfârșitul îl va amâna. El va veni însă cu o întârziere oarecare.

3. Evoluția

Conform unei teorii lansată în America, teoria convergenței, dictatura comunistă ar evolua către o formă de stat, în care se va păstra ceva din sistemul și practica comunistă, dar va împrumuta și elemente din regimul democratic. O astfel de realizare nu-i realistă, deși pare logică. Comunismul nu poate ceda nimic. În momentul când cedează nu mai este comunism și guvernele comuniste vor fi alungate dela putere. Comunismul se menține la putere numai prin forță. Conform unei teorii a lui Lenin "poporul trebuie să simtă forța, altfel se revoltă".

Numai în Uniunea Sovietică există la ora actuală peste trei milioane de deținuți politici, păziți de cca 20.000 de agenți ai serviciului de securitate, plus 200.000 de agenți secreți, plus nouă milioane în serviciul militei. Odată ce poporul nu va mai simți lanțurile la mâini și la picioare, își va lua libertatea de a fi liber, iar tiranii vor fi alungați dela putere. Am văzut mai sus, că'n Germania de est comunistii au vrut să se joace de democrație, lăsând și îndemnând populația să lăse pe stradă că se demonstreze contra marilor normelor de lucru. În momentul când lucrătorii și-au dat seama că sunt liberi, și-au luat libertatea de a cere să fie liberi, încercând să alunge pe aceia se-i sugrumau numai experiența comunistilor ruși, aceștia și-au dat seama de situația gravă a momentului, a salvat regimul lui Ulbricht. Eroul "comunist Ulbricht" se ascunsesse de mânia poporului în "closet". Rușii, mai realiști au scos tancurile pe străzi și a ordonat tragerea și recuperea pozițiilor pierdute de Ulbricht. Fără tancurile rusești, la ora actuală nimeni n'ar mai fi știut de un regim comunist în Germania de est. O situație asemănătoare s'a întâmplat și în Ungaria. Guvernul comunist a îndemnat scriitorii și populația să demonstreze. Din acest îndemn s'a aprins flacăra revoluției maghiare și numai câteva zile mai târziu regimul comunist a fost înlăturat. Și aici, ca și în Germania de est, numai tancurile rusești a "reintrodus comunismul falimentar și terorist" contra voinței poporului!

Popoarele în concluzie se poate spune, că o evoluție în sistemul comunist nu este posibilă. Atăta vreme cât va domina comunismul se va guverna prin teroare. Numai un regim care va renunța la teroare poate să asigure libertate absolută, iar un astfel de regim, nu poate fi decât altul, nu regimul de nuanță comunistă.

Destrămarea actualului regim comunist nu se poate face decât în urma unei revoluții interne, unul războiului impus din afară sau a unui război preventiv început de comunisti cu speranță că vor scăpa de greutățile actuale, sau că vor elimina posibilitățile ca națiunile minoritate să devină atât de puternice încât ele să destrame din interior regimul comunist. Odată cu destrămarea Imperiului sovietic, se vor produce schimbări în toată Europa de est, implicit și în România.

F. România la ora "X".

Semnala de destrămarea al imperiului comunist se va da dela Moscova sau din Rusia. Este greu de prevăzut desfășurarea evenimentelor sau succesiunea lor, dar se poate prevedea și poate întâmpla "o revoluție de palat" sau "o revoluție în țară", o "lovitură de stat provocată de membrii de partid și de stat", de "militari", de "mişcările de rezistență națională" care și în momentul de față sunt active, sau în urma "unei erori de tactică sau de strategie a celor dela guvern", adică din partea comunistilor.

Odată aprins focul revoluționar în Rusia se va întinde cu repeziune în toate părțile imperiului, inclusiv în țările satelite.

La ora "X" s'ar putea produce în România următoarele situații:

1. Ora oportunităților.

Fără îndoială că cei care vor afla primul despre situația din Rusia vor fi comunistii, deoarece ei dețin la ora actuală monopolul și dirijorii (manipulatorii) știrilor. Atunci va fi o situație asemănătoare ca în Germania în anul 1953, în Polonia și Ungaria în anul 1956, sau Cehoslovacia în anul 1968 și Polonia în anul 1972 și 1977. Într-o asemenea situație s'ar putea ca partidul comunist să ordone o manifestație anti-rusă ca în anul 1964 și 1968. Se știe că în anul 1964 din ordinul partidului comunist se făceau intruniri la care activiști de partid jurau în fața cetățenilor umiliți și înșămătați că "exploatarea sovietică va lua sfârșit", că "Rusia va trebui să cedeze teritoriile furate României" și că "România va duce o politică conform intereselor poporului român". Iarși se mai știe, că în August 1968 actualul secretar de partid reușise la 23 August prin discursul fulminant ținut dela balconul palatului regal din București să alba aproape toată populația României de partea sa. Niciodată n'a avut un lider comunist atăta popularitate cât a avut N. Ceaușescu la acea dată! Dacă s'ar fi ordonat atacul, poporul român i-ar fi urmat pe Ceaușescu, fără murmur. Numai că atunci N. Ceaușescu n'a fost corect, el a înșelat bunacredința a românilor. N. Ceaușescu nu și-a executat "întocmai directivele venite dela Moscova". El trebuia să mimizeze rolul "rezistenței și apărării dreptului internațional", dar nu să treacă peste măsură. La fel se mai știe că "rezistența lui Ceaușescu contra atacului trupelor satelite și sovietice în Cehoslovacia a încetat imediat după întrederea avută cu ambasadorul sovietic la București". Să-i fi dat oare povete?

În momentul însă, când "se va afla precis că guvernul sovietic din Moscova a fost alungat dela putere", atunci conducerea comunistă dela București, ca să se salveze de mânia poporului va forma ea însăși un guvern de "salvare națională", bineînțeles cu elemente comuniste, eliminând, așa vom auzi "toate elementele trădătoare care au slujit comunismul rusesc". Vor face acest teatru numai pentru salvarea lor personală! De fapt vinovăția comunistilor români nu constă numai în aceia că sunt unelele puteri de ocupație, ci în faptul că sunt credincioși acestuia. Comunistii dela București cunosc amploarea exploatării rusești, dar o țin secretă. Ei spionează pentru Rusia și răspândesc știri că duc o politică independentă. Dacă comunistii români ar avea un pic de demnitate națională, atunci ar trebui făcut cunoscut lumii amploarea exploatării rusești. Ținând aceste date secrete, înseamnă că sunt complici cu puterea exploatoare. La ora X vor căuta cu o altă minciună să atragă populația de partea lor, acționând altfel decât astăzi.

În primele zile vor elimina din funcțiile de conducere pe toți aceia care au studiat în Rusia și au urmat școlile de securitate rusești. S'ar putea ca actualul secretar de partid să scoată din nări discursuri, prin care el însuși să atace pe comunistii din Rusia. S'ar putea ca unul dintre complicii actualului secretar general la crime să ia el conducerea partidului și să formeze un nou guvern. S'ar putea ca acești falși politici să se mențină câteva zile la putere formând un guvern de tranziție, un fel de dictatură interimară, dar de nuanță națională. În această perioadă însă noul guvern de dictatură proletară nu va avea suportul națiunilor. Oportunități vor intra în panică și vor da bir cu fugiții. Se vor travesti în toate chipurile, vor nega trecutul lor proletar, vor căuta să ajungă cât mai repede în Rusia, sau întruna din țările capitaliste unde din vreme au depus la conturi secrete "bani albi, pentru zile negre". În acest moment se va destrăma și aparatul de teroare, securitatea, iar milițienii vor "fraterniza cu celdăre". Guvernul acesta de dictatură proletară își va da cu rădăcină seama că n'are suportul nici al populației și nici al aparatului de teroare și va fi obligat să predea puterea în mâinile reprezentanților autentici al poporului român. Numai aceștia vor putea scoate țara din haos. Atunci va fi momentul când va apare salvatorul, un "Tudor Vladimirescu, Avram Iancu sau altul".

2. Ora șefului național.

În momentul de față nu se poate prevedea cine va fi acela care se va impune. Chiar dacă am ști și să presupunem posibilități, n'ar fi bine să se facă aluzii la persoana aceluia, deoarece aparatul de teroare ar face ce-ari de eliminare. Aparatul actual de teroare ar pune pe fațetă Herod... Suntem însă conștienți că se vor găsi ca ducători, așa cum s'au găsit pe valea Iuliu, la Crălova, Pitești, Brașov sau București. Acești șefi sunt cunoscuți de populație și la momentul oportun vor primi împuternicirea.

Este posibil ca să urmeze o perioadă mai scurtă sau mai lungă de haos, în care timp să se ajungă la excese: jafuri și crime oribile. O obligație de primă necesitate ar fi acela

de a se instala o "autoritate publică, chiar dacă ar fi proastă", ținându-se seama de principiul că o "ordine proastă este mai bună decât un haos complet". Această autoritate ad-hoc trebuie să intervină cu toată autoritatea și cu toată asprimea pentru ca țara să nu fie transformată într-o baie de sânge. Nu se cere prea multă imaginație, și oricine își poate închipui ce se va întâmpla cu securistul, cu milițianul, cu cripitorul, cu turnătorul sau cu membrul de partid, vinovat sau vinovați de moartea unui membru al familiei. Prima obligație a acestor vremi trebuie să fie împiedicarea răsunărilor personale. (În Franța, am putea spune într-o țară civilizată, imediat după eliberare în anul 1944 au fost omorâți peste o jumătate de milion de francezi sub pretextul colaborării cu dușmanii. În acele vremi s'au întâmplat crime oribile, fiindcă pasivitatea fusese locul răsunării).

Pe măsură ce țara revoluționară va intra în ordine, în același măsură toți aceia care au făcut parte din aparatul de teroare trebuie să fie arestați și predați tribunalelor extraordinare pentru a fi judecați, condamnați sau achitați. Cel ce vor trebui să fie condamnați, trebuie să li se dovedească o vină personală, și nu una colectivă. Căpeteniile de astăzi, trântorii vremurilor noastre, vor fi deținute în lagăre construite de ei, și vor fi obligați să lucreze, contra plată, să muncească la reconstrucția țării.

La început se va îngriji ca fabricile la oră, iar la țară gospodăriile agricole și cooperatiile agricole să-și continue activitatea în forma de astăzi. Abia mai târziu, adică după ce țara va avea un guvern legal reprezentativ ales prin alegeri libere și secrete, numai atunci se vor lua măsurile cele mai potrivite de gospodărie a acestora în funcție de interesele generale ale populației. Soluția se va da de cei de acolo și nu se va importa din străinătate. Părea-mea mea personală este să se reintroducă proprietatea particulară, dar să se mențină proprietățile de stat asupra industriilor cheie. Restul se poate transforma în fi societăți particulare pe acțiuni sau unități autonome la care și statul să fie participant cu procent.

În același timp vor fi desființate gospodăriile agricole, instituții străine (firii) poporului român, iar dreptul de proprietate asupra pământului, luat cu forța de către comunisti, se va retroceda celor în drept. Formele și procedeele vor fi îndeplinite ținându-se seama de interesele generale ale statului.

3. Forma de stat.

Până la ora actuală, deși i se poate aduce multe critici, cea mai bună formă de guvernământ este democrația parlamentară cu o pluralitate de partide democratice.

a) Pentru o mai bună guvernare a țării ar fi necesar introducerea unui sistem parlamentar compus din două camere. De la început trebuie limitat sau chiar exclus dintr-un început sistemul de conducere prin decret-legi emise de puterea executivă. Sistemul nefast al acestor operațiuni ne este cunoscut din practica dictaturilor din trecut, iar o reinviere a epocilor treute trebuie de la început împiedicată.

b) Seful statului poate fi "un președinte" ales pe "timp limitat" sau "nelimitat", sau chiar reintroducerea regalității, bineînțeles dacă majoritatea populației o dorește printr-un plebiscit. În ceea ce privește "instituția prezidențială" putem lua exemple din experiența Statelor Unite sau din Franța. Poate chiar regalitatea, dar o regalitate fără puteri absolute ca în trecut, deoarece, regalitatea este ceea care asigură continuitatea politică și autoritatea publică într-un stat. Trebuie avută în fața ochilor triste experiențe din Italia. Odată schimbat peisajul politic, țara a intrat pe mână demagogilor, în timp ce în Belgia, Olanda, Anglia, Suedia, Danemarca sau Norvegia, s'au făcut schimburi de guverne, dar nu s'au produs dezordini ca în Italia. La ora actuală Italia este pe pragul haosului. Mai trebuie avută în vedere și situația din Germania de vest. Acolo un singur președinte s'ar arătat demn. Restul pășii în mâinile forțelor din exterior.

c) Imediat după răsturnarea dictaturii comuniste se vor suprima toate legile străine ființei noastre naționale, bineînțeles și actuala constituție. Imediat după eliberarea de sub dictatura comunistă se va convoca o Adunare Constituțională care va elabora o nouă Constituție. Noua Constituție va trebui supusă spre aprobare poporului.

d) Forma juridică a proprietății va fi proprietatea particulară. Statul va trebui să rămână proprietarul sub-solului și să mențină numai asupra resurselor economice

de mare însemnătate pentru economia națională (uzine atomice, baraje de apă, căi de comunicație, etc.).

4. Politica externă.

În ceea ce privește politica internă situația va fi clară. Poporul român își va alege forma de guvernământ pe care o va dori. În ceea ce privește însă politica externă, România de mâine va avea multe greutăți și va trebui să rezolve o multitudine de probleme.

În primul rând, trebuie avut în vedere că nu mai trebuie să fim guvernați din străinătate, nici dela Paris, nici dela Londra și nici dela Moscova. Este știut că până la începerea celui de-al doilea război mondial, România era guvernată dela Londra sau dela Paris. Ce se hotărâse acolo, se executa la București. Guvernele române erau un fel de execuțanți ai forțelor străine. Înainte și în timpul celui de-al doilea război mondial am fost sub influența Berlinului, iar după cel de-al doilea război mondial, la București se execută ordinele hatmanului dela Moscova. Se știe că după cel de-al doilea război mondial, puterea vestică, cea mai puternică și care contribuise cel mai mult la câștigarea războiului contra Germaniei, ne-a făcut pur și simplu "cadavru Moscovei", și nu numai pe noi românii care ne apăsaserăm gila și credința, și anume, acelei țări, care este, la izbucnirea războiului, tot atât de vinovată ca și Germania, Uniunea Sovietică. Statele Unite ale Americii au mai livrat și alte popoare, cum ar fi polonezii, pentru care justificau începerea războiului, și anume "eliberarea Poloniei de sub jug străin". La terminarea războiului se uită și promisiunile, se uită și principiile pentru care America intrase în război și călca și principiile de drept internațional. Toate acestea în favoarea unui stat ce mai înainte fusese eliminat din Societatea Națiunilor ca agresor, Uniunea Sovietică.

Urmările se știu. Uniunea Sovietică și-a luat rolul unei puteri colonialiste. În toată Europa de est nimic nu se putea face fără aprobarea "hatmanului dela Moscova". Diferența dintre trecut și prezent este totuși mare. Sub tutela Angliei și Franței ne guvernau două legi și obiceiuri românești, situația s'a schimbat însă când am fost "donat" Uniunii Sovietice.

După lichidarea imperiului moscovit de nuanță comunistă vom fi puși în situații grele. O parte din problemele ce se vor pune, ar putea fi următoarele:

A) Față de Rusia.

La ora actuală popoarele subjugate contează pe o Rusie desmembrată. În felul acesta popoarele subjugate vor căuta, și vor trebui să-și recapete libertatea. Un popor de peste 60 de milioane de ucraineni nu poate fi ținut în robia rusă. La fel Țările Baltice. Nu mai puțin vor cere libertatea și țările din regiunea Caucazului ca și cele din Siberia. Rusia de mâine va fi atât de slabă încât nu va mai putea ca în primele zile ale regimului comunist să lupte pe două fronturi: consolidarea puterii și reînchiderea popoarelor ce-și aleseseră libertatea.

Conform unei legi necrise, dar care se poate constata în Rusia, un regim dictatorial a fost schimbat în urma unei revoluții cu un alt sistem și mai sângeros decât cel precedent, alungat dela putere. Regimul comunist, care a urmat celui țarist a costat zeci de milioane de oameni, iar schimbarea acestui regim se va produce cu jertfe și mai mari. Fără jertfe, indiferent din ce parte va veni lichidarea actualului imperiu colonialist — război sau revoluție —, o schimbare în Rusia și o lichidare a acestui regim nu-i posibilă.

În ceea ce ne privește pe noi românii, cu viziunea Rusie vor trebui să fie rezolvate următoarele probleme:

aa) *Provinciile române*. Basarabia, Bucovina și regiunea Hertza vor reveni României prin forța lucrurilor. În momentul oportun românii din aceste provincii se vor revolta la fel ca și celelalte popoare subjugate și vor cere alipirea la România pe baza dreptului de autodeterminare. Încă de acum se cunosc revolte ale românii din Basarabia.

Probabil că guvernul central rusesc nu va accepta și nici recunoaște dreptul de autodeterminare al românii și nici al celorlalte popoare subjugate. Situația pentru guvernul central rusesc va fi atât de grea încât va fi obligat să-și facă, atât deslipirile cât și alipirile. Rusia va accepta alipirea provinciilor românești în schimbul recunoașterii noului regim, sau sub presiunea evenimentelor internaționale dela acea dată.

(Urmează în numărul viitor.)

STEFAN GEORGESCU-OLENIN

de N. S. GOVORA

Născut la 85 de ani, a murit la 16 Decembrie 1978 Stefan Georgescu-Olenin, un om care a dat naștere la controverse. E drept, nu era un om comod. Și totuși, nu am cunoscut un om mai bun ca el. Nu era un răsărit, răsărit la fost tatăl lui, Ștefan Georgescu-Sergent. Din acest punct de vedere, aș putea spune că Olenin era un desamăgit. Calitatea de răsărit la tatăl său, îi fusese transmisă doar pe jumătate. Ștefan Georgescu-Sergent fusese un răsărit, Olenin nu era un răsărit, dar era un iubitor al răsăriturilor. Dar tatăl lui îi transmisese alte calități: de exemplu, eroismul, înclinarea spre scris, iar răsăritura transmisă, cum am mai spus, numai pe jumătate, era în Olenin o demnitate fără reproș. Val de acel care-l rănea această demnitate!

Tatăl lui fusese voluntar în războiul din 1877. În 1913, Olenin terminase liceul și-și luase bacalaureatul. Un copilăndru, care, normal, trebuia să-și petreacă vacanța în liniște, cu fetele adolescenților ce și-au luat bacalaureatul. Dar el era fiul lui Ștefan Georgescu-Sergent. Și s'a făcut iure și puncte ca să plece pe front, ca voluntar: ca și tatăl lui. Așchia nu sare departe de trunchi. E drept că această campanie din Bulgaria a fost o plimbare, turburată doar de holera, dar în momentul în care s'a hotărât să se înscrie ca voluntar, Olenin nu avea de unde să știe că acel război avea să fie o plimbare, și el nu se înscrieseră ca voluntar, pentru a se plimba.

Tatăl lui era țaran, dar un țaran nu numai cu câteva clase secundare ci și unul cu dor de a se instrui, de a se cultiva. Citea cărți francezești, scria și publica articole și cărți. Dar era aspru cu toată lumea, începând cu el însuși. Cu fiul lui, cu Olenin, era chiar mai aspru decât cu ceilalți. Adolescent, Olenin, venit în vacanțele de vară, în loc să se plimbe, să facă curte normalistilor sau liceistilor din Murfatlar, trebuia să meargă la seceră sau la coasă. Și nu numai atât, dar li și bătea, când socotea că fiul nu e destul de ascultător.

Și totuși, ajuns și eu în pragul bătrâneții, un om — din nefericire — umblat, n'am întâlnit un altul care să-și fi iubit atât de mult tatăl, să-l respecte atât, să-l cultive memoria. Aș putea spune că Olenin își idolatriza tatăl, pe Ștefan Georgescu-Sergent. Într-o scrisoare de acum câțiva ani, îmi povestea cum tatăl lui, la băut odată cu bicul. Nu mai țin minte termenii, dar e probabil că într-o misivă a mea, desaprobat sau chiar condamnat actual. Și în altă scrisoare, Olenin îmi răspundea, săgălnic: "El, o lua și tu așa, măi Govora, păi tatăl meu m'a bătut cu bicul... pentru că nu a avut altceva la îndemână".

E știut că în lume, dragostea merge de sus în jos și nu de jos în sus, adică părinții își iubesc fiul, se sacrifică pentru el, și nu în sens invers. Ori Olenin a fost o excepție. El își diviniza tatăl. Sergent murise în 1922, și 55 de ani mai târziu, fiul cheulta o sumă importantă de bani, pentru a aduna scrierile într-un volum. Și-mi scria: "Govora, te rog pune cât mai multă grije ca această carte să iasă cât mai frumos, vreau ca tata să se mulțumească în mormânt!".

Murind tatăl, îi rămăsese ca moștenire, proprietatea de la Murfatlar, pe care a îngrijit-o și a înfrumusețat-o cu același sălbatică dragoste pentru tatăl lui. A murit casa, a făcut o vilă careia-i pusese numele Rigmor. Rigmor era soția lui, Dna Georgescu-Olenin, daneză, exemplară soție, care și-a condus soțul la locul de veci, după o căsnicie de 45 de ani. Când situația s'a mai relaxat, Olenin a trimis-o pe soția sa să facă o cură la Eforie. Era doar un pretext, motivul adevărat era îngrijirea mormântului tatălui lui. El, nu a voit să se ducă. Știa că nu i se va întâmpla nimic, autoritățile actuale din țara noastră nu puteau găsi nimic contra lui, afară de faptul că în 1944, refuzase să se întoarcă în țară. Și în afară de asta, Olenin avea bani, întoarcă e foarte important astăzi pentru rezistenți. Și cu tot dorul de a-și revede Murfatlarul, cu tot dorul de a merge și îngenușându-se pe mormântul tatălui lui, Olenin n'a făcut-o. "Măi Govora, îmi spunea el, or fi făcut ei comunistii multe lucruri bune acolo, după câte se laudă, dar țara noastră e altă țară, nu e aceea pe care am cunoscut-o eu".

La Murfatlar, dna Olenin a găsit totul schimbat, doar viața era așa cum o lăsașeră și pe frontispiciu, rămăsese

numele Rigmor. Olenin asculta povestirile soției sale, cu ochii închiși.

Terminându-se războiul — plimbare din 1913, Olenin a făcut școala militară de infanterie și a ieșit ofițer. Șef de promoție, atât la liceul militar din Iași, cât și la școala militară, Olenin era destinat să urce cele mai înalte trepte ale carierei. Dar în timpul cât și-a făcut școala militară, în timpul sublocotenent, Olenin, în loc de cheful, citea și scria. Și a devenit colaborator de bază al unei reviste condusă de Tudor Arghezi care, într-un număr festiv, nu numai că-l elogia, dar îi dădea și fotografia. Talentul moștenit de la tatăl lui, Sergent, își spunea cuvântul.

Dar intervine un nou război. Olenin, cum era normal într-o viață de erou, a plecat pe front. E cunoscut desastul primel părți a acestui război și Olenin cade prizonier la Bulgari. Sălbăticia cu care s'au comportat vecinii noștri de la Sud cu prizonierii, l-a făcut să-l urască în mod deosebit. Am fost prieten cu el 30 de ani, numărul orelor în care l-am ascultat fermecut povestirile e greu de stabilit chiar aproximativ, totuși nu mi-a vorbit niciodată de mama sa. Am rămas cu impresia, poate falsă, că mama lui era bulgărească. Se pare că în Murfatlar, Olenin, pe lângă limba tătară pe care o învățase de la tatăl pe care l-a apreciat și l-a iubit, învățase și bulgărească de la mama lui. Și de la bulgărească, l-a fost ușor să treacă la cea rusă. Franțuzeasca o învățase în liceu, și bine, nu pășărește. De aici, mai târziu, a trecut la alte limbi. Încet-încet a ajuns un poliglot. Cunoștea 8-10 limbi.

După eliberarea din prizonierat, grație licenței, plus cunoașterea limbilor ruse și franceză, Olenin, tinerel, a fost trimis în misiuni importante, pe lângă Petlura, Denikin și armata poloneză.

Terminat războiul, Olenin, tânăr căpitan, cu o splendidă carieră militară înainte, demisionează, pentru a se face avocat. Nu sunt sigur, probabil nici el nu era sigur, dar se pare că această părăsire a armatei l-a nemulțumit toată viața. Rămăsese cu nostalgia carierei armelor. Nu odată, în convorbirile cu el, cu privire pierdute, când venea vorba de cutare sau cutare general care era din același promoție cu el, mi spunea: "Cine știe, dacă aș fi rămas în armată, aș fi ajuns și eu general". Și fără îndoială ar fi ajuns, deoarece fusese șef de promoție. Și lubea armata și pe ofițeri. Nu, nu lubea pe toți ofițerii, ci numai pe cei cu caracter. Avea o înaltă stimă și prietenie, de exemplu, pentru generalul Chirnoagă, dar nici una nici alta pentru generalul Pău Petrescu. Când a murit generalul Chirnoagă, Olenin a plătit lui Arsene ca să scoată un număr spe-

cial din "Curierul românesc", închinat generalului Chirnoaga.

Demisionand din armată, a intrat ca secretar la marele avocat Didi Micescu, frate al celebrului Istrate. Printre altele, Didi Micescu, dându-i seama de excepționalele calități ale lui Olenin, l-a încredințat un important proces civil, în care erau în joc zeci de milioane. Olenin a câștigat procesul, după care Micescu l-a chemat la cabinetul său și i-a spus: "Bravo Olenin, nu m'am înșelat, încredințându-ți procesul. Uite 100.000 de lei, parșuta ta".

Dar aici intervine simțământul de demnitate de care am vorbit, al lui Olenin. Tăind și ridicând capul, l-a răspuns lui Didi Micescu: "Maestre, îmi pare rău. Pentru acest proces, 100.000 de lei, ca bacșiș, e mult; ca onorariu, e puțin. Vă salut".

Și a plecat fără să accepte suta de mil de lei. Și a plecat să-și continue studiile în Italia, unde a luat două doctorate. A plecat fără suta de mil de lei care l-ar fi prins bine, dar pe care demnitatea îl împinsese să o refuze. Într-un timp a scris și publicat câteva lucrări în domeniul căre care avea înclinație, în domeniul Dreptului. Înapoiat la București cu doctoratele strălucite luate și cu lucrările publicate nu mai puțin strălucite, a aflat că e liberă o catedră în această specialitate, la Chișinău. Conform legilor, a făcut cererea și a trimis lucrările publicate. Tot conform legilor, s'a dus la Chișinău, să facă o vizită de curiozitate rectorului. Acesta l-a primit încurcat, totuși amabil.

"Știu die Olenin, data ești un om excepțional, am primit lucrările tale care și ele sunt excepționale, dar vezi, conținutul tău — să-i zicem Coriolan — e un băiat bun, foarte bun chiar. El n'are lucrări ca tu. În realitate, acest Coriolan publicase doar o nouă proastă într-o revistă literară — dar e băiat bun".

La care Olenin a răspuns: "Die rector, eu știu că di Coriolan e băiat bun, cum spuneți dvs., dar nu e vorba de asta. E o catedră liberă, sunt doi candidați, unul sunt eu și celălalt e di Coriolan. Conform legii, ne prezentăm fiere lucrările de specialitate publicate, se va numi o comisie și vom fi supuși la un examen. La sfârșit, comisia va decide cine dintre noi doi, merită catedra".

— "Ei vezi, die Olenin, nu o lua așa. Sigur, lucrările și titlurile tale sunt superioare, dar... și Coriolan e băiat bun, știu..."

Olenin a înțeles și și-a retras cererea. A intrat în Ministerul de Externe, atașat comercial pentru a ajunge consilier, a trecut prin diferite legații unde, pe lângă limbile ce a învățat, s'a cultivat. Nu cred că mai înșel afirmând că în materie de erudiție, pe plan istoric și politic, are un singur contricant, acesta real, nu ca di Coriolan. Și acest contricant ești di Pamiil Șelcaru.

Dar Dzeu știe de ce — aceasta numai El o știe —, Olenin, fiul răzvrătitului Georgescu-Sergent, devine un fel de fatalist. Se retrăgea în umbră, fugea de lumină, se dădea la fund. Nu avea nici o ambiție. Am mai scris, dar pentru a cunoaște mai bine pe Olenin, trebuie să revin. Era prieten bun cu Ica Antonescu. Când acesta a devenit cel care a devenit, la scris lui Olenin: "Ștefane, vino la București, am un post înalt pentru tine". Și răspunsul lui Olenin a fost negativ. Atunci l-a scris să-l numească ministru în legatia în care era consilier comercial. Cine ar fi refuzat? Nimeni, afară de Olenin. În acea legatie se găseau desigur și alți consilieri, superiori în grad, care într-o ocazie sau alta se purtaseră urit cu Olenin. Ce ocazie mai fericită decât acela de a deveni șeful lor și a se răbuna pentru necazurile avute! Și totuși Georgescu-Olenin a refuzat. S'ar putea spune că Olenin prevăzuse dezastrul final și deaceia refuzase. Nu aceasta fusese motivul. Olenin nu voia să urce o treaptă, grație unui prieten.

Cunosca mai multe lucrări, dar nu le pot divulga, ele constituind secretul Dnei Rigmor Georgescu-Olenin. După sfârșitul tragic al lui Ica Antonescu, Olenin a făcut tot ce i-a stat în putință, pentru a ușura nefericirea — cel puțin din punct de vedere material — a soției lui Ica Antonescu.

Am spus că Olenin, ca sublocotenent, era colaborator de bază a revistei lui Tudor Arghezi. Și după acela nu a mai scris nimic.

La 23 August 1944, se găsea într-o legatie din peninsula Ilișcă. Producându-se catastrofa, e numit înscărunat de afaceri un domn care răspunde la numele de Brutus. Olenin l-a fost — ca orice Român cu scaun la cap contra ardelenilor — dar s'a isbit în viață de dol ardeleni, unul se chema Coriolan, celălalt, Brutus. Și acest Brutus, nici mai mult nici mai puțin, voia să-l trimită în Tară pe Olenin, pentru a contribui la... reconstrucție. L-a amenințat chiar cu intervenția poliției țării respective. Bine înțeles că "patriotismul" lui Brutus nu l-a mers cu Olenin, care era căsătorit cu o daneză, avea proprietăți în Danemarca, etc. Totuși, pe acest Brutus, pe acest farsur Brutus — tot farsur e și acum —, Olenin nu l-a lertat până la moartea. Și Olenin era un om bun. Totuși a urit cu înverșunare pe acest farsur Brutus, pentru că-l rănisse demnitățile.

Și aici intervine o parte, la care voi fi nevoit să vorbesc și despre mine: "Nu slăvind-ute pe tine, fustrându-se pe ei", spune poetul. Dar e imposibil să nu vorbesc și despre mine, pentru a clarifica unele lucruri. Cum l-am cunoscut pe Olenin? Nu voi veni cu amănunte, voi spune doar că l-am cunoscut acum 30 de ani, grație "Chemării", și de atunci l-am devenit ca un al patrulea fiu: are trei băieți. Mă invita la el și povestea. Era o comoră. Îmi povestea — era aceasta o pasiune a lui — câte 4-5 ore în șir, sau chiar mai mult. Și îl ascultam fermecat, căci tot ce povestea era frumos și înțeles. Și aici intervine chestiunea dificilă: îmi voi atrage poate critici din partea "amicilor", care vor spune că sunt lăudăros și poate îmi voi atrage "inimiciei" Dnei Rigmor. Din primul moment, Olenin a avut pentru mine o prietenie care depășea normalul. Cauzele? Sunt trei. Făcusem liceul militar la Iași, ca și el. Deși ne despărțeau 18 ani, aveam o bună parte dintre profesori, comuni. Deci, amintiri, povestiri, despre el. Al doilea, fusesem ofițer, și cum spuneam, Olenin avea nostalgia acestei meserii și al treilea, poate cel mai important, eram un răzvrătit. Olenin se considera vinovat în viața pe care o dușese că, poate, îl trădase pe tatăl lui, pe Georgescu-Sergent. Și atunci toată această nostalgie a răzvrătitului, și-o concentra în mine. Nu odată, și nu numai între patru ochi, dar chiar în fața martori care traiesc și pot să confirme, îmi spusese: "Govora, bate-te bine, bate-te crunt. N'ai nici o grijă. Dacă la un moment dat ești învinș, vei găsi în casa mea un adăpost". Și atunci îl răspundeam: "Die Olenin, de ce mi spunei aceste lucruri? Știi foarte bine că nu voi accepta". La care el, privind-mă lung, îmi răspundea: "Te-ntenț. Dacă mi-ai răspunde altfel, n'ai mai fi un răzvrătit. La fel ar fi răspuns și tata".

Și a venit un moment, în care am fost învinș. Și Olenin a cheltuit mulți bani, făcând mai multe drumuri la Madrid, bătând la multe uși, întrebând în dreapta și în stânga, ca să mă găsească. E inutil să spun explozia de bucurie din scrisoarea lui, când m'a regăsit.

Dar să revin la motivul pentru care Dna Rigmor ar avea motive să-mi poarte pică. Eu sunt cel care-am scrisori de la Olenin în care o recunoaște — l-am întors la literatură. Cum am spus, îmi povestea ore întregi. Și l-am spus: "Die Olenin, de ce nu scriți aceste minunate povestiri?". La care Olenin, cu vorba lui lătareală, îmi răspundea: "Eh! Eu sunt un om sfârșit, un ratat. Da, a pronunțat cuvântul ratat. Dar am insistat atâta, ca un moldovan îndărătnic, până a început să scrie. Și l-am convins că aceasta e o datorie față de Tară și față de tatăl lui. Și a scris acel minunat "Murfatlar", pentru care desigur pe cineva ar afirma că nu va intra în istoria literaturii române. Și a mai scris și celelalte cărți pentru care, la fel, desigur pe cineva ar spune că istoricii de mâine nu vor găsi în ele pagini la care să alege. Și aici poate interveni "inimiciei" Dnei Rigmor. Pentru tipărirea acestor cărți, Olenin a cheltuit o mare sumă de bani.

Ștefan Georgescu-Olenin ar fi mai trăit mulți ani dacă nu ar fi avut un atac care l-a paralizat jumătate din corp. Cu îngrijiri medicale și-a revenit în parte. În această stare a bătut la mașină, numai cu mâna stângă, paginile care au dus la tipărirea cărții tatălui lui: "Govora, te rog pune cât mai multă grijă, ca această carte să iasă cât mai frumos: vreau ca tata să fie mulțumit acolo, în mormânt".

Dar spuneam că existența lui Olenin este controversată. Sunt două legende pe care așa și le lămurise: una este sgarănia lui, a doua, filosemitismul. Da, în 30 de ani, l-am cunoscut bine. Olenin a fost sgaric cu el însuși, dar nu cu ceilalți. Vorbeam acum o lună cu un compatriot bogat din Madrid, un om care face mult bine, motiv pentru care l-am apreciat todeauna, deși el se găsește pe baricade diferite. Și-l spuneam: Die X, există în exil o parte dintre compatrioți, care cred că dacă un Român are Y milioane, trebuie să dea 90 % celorlalți. E o lea greșită. Dacă acești Români bogați dau 1 % compatrioților, e suficient.

Desigur pe cineva ar afirma că a existat un Român, o instituție românească, etc., care să fi bătut la ușa lui Olenin și să fi lăsat cu mâna goală. Dar au existat Români abuzivi. A existat un fost subofițer care-l telefona în fiecare zi cerându-i bani, și încă, cu obraznicie. Cunosca lara și cazul unui compatriot — poet talentat în Tară dar care în exil nu a mai scris nici un vers — care-l vizita de cel puțin trei ori pe săptămână și, la plecare, Olenin trebuia să-i bage mâna în buzunar. Și într-o zi, cu vorba lui lătareală, i-a spus: "Ascultă die X, îmi fac plăcere vizitele tale, sunt mulțumit când vii, dar așa fi și mai mulțumit dacă, măcar odată, când vii, în momentul plecării nu ar trebui să bag mâna în buzunar". Acest X a trecut ocazional și a ajuns bogat, chiar foarte bogat, dar nu se poate găsi nici un român care un compatriot sau o instituție românească care să afirme că a primit un dolar de la acest X. Și un alt caz. Fusese coleg de facultate la Roma cu un fecior de bani gata. Natural, la Roma, ca fecior de bani gata, s'vrălea banii în dreapta și stânga. Olenin trăia mai

mult decât modest. Dar nu Olenin se ducea la acest fecior de ministru și-l cerea câteva lire împrumut, ci inversul se întâmpla. Și a venit exilul. Feciorul de bani gata a venit și l-a spus: "Olenine, da — mi suma cutare — sumă importantă — căci vreau să montez un negoi. Bani îți voi da, când... ne vom întoarce în Tară". Olenin își cunoscuse marea, știa că acești bani, dacă l-ar fi dat, s'ar fi dus pe gâră, etc. Dar nu l-a lăsat să plece cu mâna goală. Și a plecat amicul. Din întâmplare, Olenin a ieșit pe balcon și a privit în stradă. Și amicul ținea mâna ridicată, și striga: taxi! Și atunci Olenin a dat drumul unei înjurături: "Tui sfântu...". Aceasta era cea mai gravă înjurătură a lui Olenin. "Eu merg cu metroul și el merge cu taxiul, cu banii mei". Căci în sgarănia față cu el însuși, Olenin mergea todeauna cu metroul. Și acest amic, ajutat de un noroc în afară de serie, e azi bogat, s'a retras și nu-l cunoaște nimeni nici măcar adresa. Și nu a dat niciodată și nimănui nici un ban găurit, unul compatriot în nevoie sau unei instituții românești. Și a fost dintre acei ce a contribuit la crearea legendelor "Olenin sgaricului".

La Paris trăia greu un Român foarte de treabă. Era cântăreț la biserică. Și era invalid de război, îi lipsea o ureche. Și într-un an, pentru a scoate probabil un banuș, a tipărit un calendar de perete: o foale. Și s'a dus cu el și la Olenin. Și Olenin l-a dat pentru această foale, 5.000 de franci. Și seara, Olenin l-a povestit cele întâmplate lui Arsene, pe care-l avea invitat la masă. Și Arsene a izbucnit: "Cum die Olenin, mie, pentru almanahul meu care are atâtea sute de pagini mi-ai dat numai 1.500 de franci și lui cutare l-ai dat 5.000 pentru o foale?". La care zâmbind, Olenin l-a spus: "Nu Arsene, nu l-am dat 5.000 de franci pentru o foale, ci... pentru ureche".

Altă legendă e aceea a lui Olenin jidovitul. În acest domeniu aș putea spune că Olenin a avut mulți prieteni buni evrei, dar era contra forței iudaice. Mai asemăn cu el: am avut și poate voi mai avea prieteni buni evrei, sau jidoviți (cazul Theo), dar sunt împotriva forței iudaice. În celelalte priveste evreicele, am fost todeauna adeptul lui A. C. Cuza care spunea că e contra "zidanilor", dar nu contra "zidanecilor".

Olenin a avut strănse prietenii cu mulți evrei. Unora, din Israel, le cunosc și adresa, le voi trimite revista, și când vor afla că a murit Olenin, sunt sigur că vor vrăsa o lacrimă. La Paris a avut un mare hotel, în asociație cu doi evrei: unul se numea Samuel albi A. B. (ercovic), Popul. Acest Bercovic Popul, era unchiul lui Noel Bernard (ercovic), de la Europa Liberă. Olenin avea o manie: nu voia să fie tras pe sfioră. Deaceia avea dese ciocniri cu mulțimi asociații, dar, în general, trăiau în bună armonie. Dar cei doi evrei aveau todeauna invitați compatrioți din toată lumea, bineînțeles, pe cheltuiala... casel. Și atunci Olenin și-a spus: sfârșit lor de jidani, numai al lor să profite! Românii noștri nu? Și avea atunci toată stia invitat, pe care nu numai că-l trata ca la mama acasă, dar la plecare le dădea și substanțiale pachete. Și celelalte enerva pe asociații lui evrei, era că majoritatea celor in-

vitați, erau... leionari. Încercând să protesteze, Olenin le-a răspuns: "Dar ce măi Popule — sau Samuel — eu te-am întrebat vredată pe tine dacă inviții tăi sunt din "Irgun"?"

Dar celare era mai curios, e că Olenin dispărea aproape în fiecare după amiază. Unde se ducea? În bibliotecă. Ce căuta în bibliotecă? Material contra forței iudaice. Are vreo 20-30 de caiete cu fise, cunoscute 8-10 limbi. Olenin mi-a spus că aceste caiete mi le va lăsa mie. Știe și Dna Rigmor de asta. Să le cer? Nu ar fi o întreprindere fără rost, când și eu sunt cu un picior în groapă? În orice caz, ultima dată când l-am văzut mi-a dat mai mult de 1000 de lei, din ziare, pe această temă.

Am fost invitat de la Madrid — plătindu-mise și drumul — și am stat două luni în marele hotel, pe gratis. Nu mai vorbese de fermecătoarele ore petrecute cu Olenin, dar m'a dus și la aceste biblioteci — multe evrești — în care am găsit și colecția "Poruncul Vremii". Și Olenin era în cântă de festa pe care le-o juca asociațiilor lui evrei, Samuel și B. (ercovic) Popul, el, "jidovitul", Olenin.

Dar în acest timp s'a întâmplat și ceva nou. Ca să nu-i supere asociații, era abonată și la o foale scoasă la multiplicator de niște evrei romani. Olenin, era extrem de melancolic: păstra cea mai mică chitanță, cea mai mică dovadă. Într-o zi, de jos de la recepție, a fost chemat la telefon în apartamentul lui. Directorul foli, îi cerea să plătească abonamentul. "Bine, i-a răspuns Olenin, dar pare că am plătit abonamentul pe un an, acum două luni. Ce, la voi la evrei, anul are numai două luni?". Evreul a răspuns că nu-l adevărat. "Așteptați", i-a spus Olenin, a căutat în hârtii, a găsit chitanța și i-a spus la telefon data și numărul chitanței. Și i-a spus și ceva, probabil cu sfântu... Feste o săptămână, evreul și-a scos foala. Și în ea era un atac imbecil contra lui Olenin. Numele l-i făcuse OLENIN, îl spunea antisemit, feroce antisemit, care face totuși afaceri cu Ițic și Șolm. Se referea la Samuel și la Bercovic. Dna Rigmor care știe destul de bine românește, a citit, a luat foala și l-a chemat pe cei doi, pe Samuel și Bercovic. "Să-mi spuneți care dintre voi e Ițic și care e Șolm?".

Pe prietenul meu Olenin l-am văzut pentru ultima dată vara trecută, la Copenhaga. Era slăbit, foarte slăbit, când am intrat s'a ridicat cu greutate și mi s'a aruncat în brațe. Paralizat l-i lăsa, printre altele, o urmă foarte gravă pentru povestitorul Olenin: vorba cu dificultate. Îmi dădeam seama cum suferă din cauza aceasta. Și am suferit și eu. Mă așteptam să-l auzesc 5-8-7-8 ore, cu farmecul lui neegalat de a povesti. Când am plecat, aruncarea în brațele mele a fost desădădădă, presimțeam probabil că aceasta era ultima dată când mă vede.

A murit modestul și totuși marele român, Ștefan Georgescu-Olenin. Ași fi dorit să-l trimit admirabil Doamne Rigmor a floare, pentru a o depune pe mormântul neuitatului meu prieten. Nu am avut posibilitatea. Grație bunăvoinței lui Traian Popescu, care și el a cunoscut și apreciat pe Ștefan Georgescu-Olenin, pot, pe această cale, să depun pe proaspătul lui mormânt, o lacrimă.

UN MIRACOL ISTORIC de Ion TOLESCU

IREA, roșul și menirea Neamului Românesc, adică "eumenicitatea noastră națională", să zicem, este bine fixată în timp și în spațiu, de istorie. Este o sinteză de dionisiac și apolinic. Umbră și lumină. O prezență în ideal. Un conținut al perfecțiunii. Realizarea, adică re-crearea noastră. Fapta pe care o facem și care ne face pe noi însine, în ceea ce ne transcende substanța și circumstanța. Aceasta este transcendența noastră. Înfrângere și victorie la un loc, pe care mersul vremii le unește, cum a unit pe Decebal și Apolo împreună. Și asta vine și mai de demult.

Dela Troia tracăică învinșă de Atena. Învinșul fundează Roma, care devine o nouă Atenă, pentru că Apolo întoldează și învingător, ea lumina.

Acestă Romă-Apolo, mereu în luptă cu Dionis, se întoarce împotriva Traciei, a barbarilor, care era, în originea ei, înșiși. Traian, contra lui Decebal, care l-a urmat apoi? Brulătorul e eucert de învinș, care l-a până și numele. Enigmatice pierdere a numelui milenar de "roman"! Miraculoasă substituție! Un Dionis apolinic.

Acesta e poporul român. Un miracol istoric. Și după aceea lupta continuă. Aurelian însă Dacia barbarului Atanaric, regele Vizigoților, care în numele lui

Decebal pornește împotriva imperiului lui Traian. Alaric învinge Bizanțul și dă foc Romei, punând sfârșit aceluia Imperiu, luminat de columna înfrângerii Daciei. Și el înșiși la titlul de General al Legiunilor romane. Iar Ataulfo, în continuare, dus de destin mereu pe urmele lui Traian și tot în numele lui Decebal, își fundează din nou imperiul. În înșuși țara împăratului învingător, prelungind nastie în înșuși țara împăratului învingător, mereu devine în Spania dănuirea Imperiului. Astfel Dionis mereu devine regilor Spaniei! Dela, divinități Durpaneu (Decebal) ne tragem și dela Zalmoxis, spun ei prin pura Sfântului Isidor de Sevilla, ca și cum ar fi fost regii "daciilor liberi", urmașii lui Decebal, care păneau, la marginile imperiului lui Traian, țara lor înșuși.

Iată deci. Aceasta e istoria. Viața noastră. Decebal și Traian, care sunt vii în noi. Dionis și Apolo, care sunt eterni. Aureola asupra ruinei. Jartă, creație. Semnătatea mortii.

Adică Viața. Ce este Mesterul Manole? Ce este Miorita? Este o dinamică a resemnării, iar nu un fatalism static. E o depășire, o dăruire, o transcendență. Cu această dăruire a noastră — îl ținem vii în noi pe Decebal și Traian.

Cu această dăruire a noastră, L-am primit pe Cristos. Când? Istoria nu spune data, creștinarii Neamului Românesc. A păstrat-o în taină Sfântul Arhangel Mihail.

ION TOLESCU

Cum, în general, precum spun americanii de rând când este vorba de cărți cu același subiect: "am citit una, le-am citit pe toate", ținem să subliniem că, citind cartea d-lui G. Dumitrescu: "DEMASCAREA", ne-am convins că d-nea a reușit cu adevărat să infirmă această neghioabă zicală. Căci, cu toate că în paginile ei tratează situații și evenimente descrise, într-un fel sau altul, în unele din cărțile mai sus menționate, ne aflăm de data aceasta în fața unor noi și inedite măști deosebite de clar autorul cărții, măști care completează desigur ruginii, aberațiilor și crimelor comise în închisorile din România sub regimul comunist. Și, o putem spune că, citind această carte de 197 pagini, ne-am dat seama de ce grozăvia inumană au fost salvăți cei ce se găseau peste noapte în acea vreme de tristă memorie, când ajunseseră la conducerea României otrepele societății omenești, seursurile mahalalelor, bestii cu chip de om care pregăteau "omul nou socialist" prin bătăi până la pierderea conștiinței și chiar până la moarte, toate sub ochii pașii și cerberilor guvernului. Și mai aflăm însăși adevărul confirmat dealfel și de alți autori, că, pentru realizarea acelei așa zise "societăți multilaterale dezvoltate", trambulați cu atâta efort în zilele noastre de către actualul guvern al României, comunistii au recurs la echipe de bătășii recrutate tot dintre cei închiși. Astfel, reînălțăm în această carte, care se ocupă în cea mai bună parte a ei de metodele de "reeducare" din lagărul Pitești, figura de tristă memorie a lui Turcanu, a lui Levinski și a altora, care cunoșteau exilul din cărțile lui D. Bocu, Ion Cărbă și Nicolae Dima, într-o nouă lumină macabră ce dovedește gradul de desumanizare a acestor oameni ce au trecut ei înșiși prin toate fazele de "reeducare" teroristică marxist-leninistă.

Iată mai jos un fragment din această carte, ce dovedește, fără doar și poate, halul în care s-au fost aduși acești "reeducatori":

PELLEAS SI MELISANDE

POEMUL IUBIRII VESNICE

de Ovidiu VUIA

... Si j'étais Dieu, j'aurais pitie
de cœur des hommes.

Masterlinck-Debussy

Am început să trăiesc de când te-am întâlnit pe tina,
Lumina mea.
Îți amintesc, când ne-am vorbit întâia oară?
Aici aie la fântana Orbilor.
Atunci mi-ai întins mâna ta rece ca marginea lunii
Și tremurândă ca un huleb prins în palmă.
Părul tău lung cădea în apele limpezi
Lângă silueta verde a sălcilor prelungi.
Acolo în ochii tăi am regăsit răsărit
Sensibilitatea celui mai primăvăratec cer
Îmbrăcată în alb, erai tu însăși, o primăvară.
Îți amintesc de muzica ce-o murmură
În jurul nostru pădurea?
Din florile deschise peste noapte
sau
din trupul tău feleornic
Izvorau
acele mireme proaspete
dătătoare de-o dulce amețală?
Sărutul tău îl simt pe buzele mele,
polană însoțită de crin, de hiacinți
și tuberoze.
Tot raul care-l ai în tine
Îmi face astăzi moartea mai ușoară.
Întunerecul devine din ce în ce mai greu.
Se lasă peste lucruri, ne desparte.
Când vrei să-ai plânsul meu
Vino aici la fântana Orbilor
Și-ți vei întâlni.
Aici va fi el împreună cu iubirea mea
Care nu se lasă atinsă nici
de aripa morții.
Aici o vei găsi lângă sălcile prelungi
Ca părul tău
Și în oglinda apelor ce poartă
aceiași cer
Ca ochii tăi.
Lângă tot murmurul pădurii

"Turcanu face câțiva pași rari, apăsați. Pe fața lui nu se profilează nici o umbră că s'ar îndoi cumva de nereușita demasării de care a vorbit. E parca încredințat că el este cel cărui, după terminarea acestei experiențe, i se va da mâna liberă să organizeze pe tot cuprinsul țării centre pentru reeducarea oamenilor. Are parca aerul să spună: eu sunt creatorul omului marxist".

Drept răsplătă din partea partidului comunist, a cărui unesită a fost peste câțiva ani însă, Eugen Turcanu și alte câteva elemente ale sale, vor sta pe banca de acuzați, într-un proces nălcă, și vor fi condamnați la moarte și executați.

Di. G. Dumitrescu, descrie sfârșitul acestor desumanizați, în aceste rânduri:

"Întro dimineață, când se îngăna ziua cu noaptea, au fost scoși din celule și apoi din fort și duși în Valea Piersicilor.

"Totul era pregătit: groapa și plutonul de execuție. Monștrii au fost înșuși în fața gropii. Comandantul plutonului a strigat, foc. Au căzut tot deodată: Turcanu în milicului lor.

"S'a turnat var peste ei și apoi groapa a fost astupată cu pământ".

Aceasta este mesajul cărții: "DEMASCAREA", pe care-l trimite lumii încă liberă. Di. G. Dumitrescu, pentru a o trece la realitate, înainte de a sta, ea însăși, în fața unei gropi comune.

Recomandăm cu toată căldura această carte cititorilor noștri.

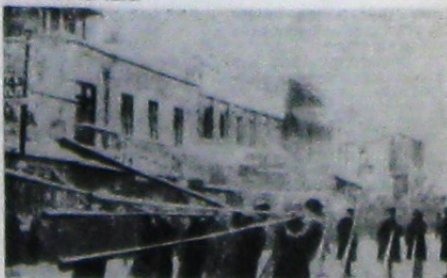
NICOLAE NOVAC

(Cartea se poate procura direct de la autor: Grigore Dumitrescu, Plett Str. 48. — D-8000 München 83, West Germany, contra cost: 19.50 DM.)

voi fi și eu
Lângă și pentru tine.

Iubitorul meu,
Iată, fără tine, inima mea
numai vrea să bată.
Trupul mi s'a ofilit
și sbrăcit
ca mâncat de rugina toamnei.
În mormântul care s'a deschis
pentru tine, vreau să-mi găsească
și eu locul.
Acolo înfășurați în roua întunecată,
să ne regăsim din nou.
Lumina mea.
Și cel ce ne vor căuta în dorul lor,
vor putea auzi vorbind de iubirea noastră
Sălcile melancolice și plângătoare
Apele cu oglinda cerului în ele
Și murmurul pădurii cu miremele
ei de primăvară.
Aici, lângă fântana Orbilor.

Adio, iubitorul meu.

DREPTURILE OMULUI

Cu cât trece timpul, se adevărește ingenuitatea lumii vestice, care la Helsinki, ca și la Belgrad, a înghitit cacialmava sovieto-comunistă, a așa zisei obligații asumate, de a respecta acordurile semnate, cu surle și trompete, asupra drepturilor omului; parafe și prezentate ca apoteoză finală a celui de al doilea război mondial.

Bluff și încă elfin, continuat cu cinică impertinență, deoarece suferințele lacrimile, teroarea și moartea, continuă nestingherite de încrețirea frunții Domnului Kurt Widheim, sau amenințările de bălci ale Președintelui Carter.

IANUARIE 1979 — PIATA OPEREI IN PARIS

Doamna Maria Bodea, în vârstă de 55 de ani, este prima grevistă a foamii din Paris pe 1979. Dăna este originară din București (cartierul Balta Albă) și a sosit în Franța cu un gând: să-și sacrifice bătrânețea lor scopul de a-și scoate din chinga comunistă întreaga familie: fata, ginele și soțul.

Este o familie ca multe altele din țară, care simte că nu mai poate suporta atmosfera interioară imposibilă samavolnic de adunătură zisă "proletară" și pur și simplu și-a luat lumea'n cap. Am folosit expresia "s'a sacrificat" deoarece doamna Maria Bodea ar fi putut să se reîntoarcă în țară și să fi trăit liniștită după o viață de muncă. Dăna însă a preferat să-și piardă pensia, să-și neglijeze sănătatea (și așa gubresită de multă vreme) și să se apese în Piața Operei din Paris începând cu data de 8 ianuarie, în ajunul vizitei lui Giscard la București. Întrucât pe 18 ianuarie avionul prezidențial n'a putut ateriza în România, iar cele 109 dosare ale refugiaților din Franța n'au putut fi împinse sub nasul "autorităților competente", familia Bodea nu l'a dat pașaport, iar doamna a fost internată la l'Hôpital Dieu.

Pentru moment medicii nu-l mai permit să continue greva foamii dar alții s'au decis s'o ajute.

Zilnic se produc cu sutele scene și apeluri, în toate orașele lumii libere, cu conținutul celor reproduse alături, sau asemănătoare.

Toate evidențiază drama Europei Estice, dar Apusul n'o înțelege. E probleme altora, nu a lui.

Totul pare inutil.

Câteodată, coincidența vizitei oficiale în România, de exemplu, a vreunui demnitar important al lumii libere, izbutește la un pahar de țuica sau o tartină de țere negre, să obțină rezolvare favorabilă a câtorva cazuri, din sutele care zac în geanta lui. La așa maximum de efort, să nu ne mirăm de atât de minim rezultat.

Dece să nu promiți, pentru a arunca praf în ochii lumii libere, când nimic și nimeni nu te poate obliga să respecti cele promise? Asta este o prejudecată burgheză, care trebuie combătută și distrusă. «Perfecțiunea paradisului comunist» nu admite prestii externe, mai ales că «toate aceste cazuri constituie instigații ale unor rude rătăcite și trădătoare, respinse cu dispreț de masa poporului român liber».

Dacă s'ar reveni la omenia românească de altădată, n'ar mai exista asemenea cazuri și nici Neamul Românesc, pe care pretind că îl reprezintă, n'ar fi considerat «bestie în lumea adevărat liberă».

ADRESAT TUTUROR EXILAȚILOR POLITICI
ROMANI

Astăzi 1 Martie 1979, un grup de refugiați politici români ce se găsesc pe teritoriul Franței, au pornit o acțiune publică de protest contra nerespectării drepturilor fundamentale ale omului de către regimul comunist din București. Ei protestează pe Esplanade Trocadéro din Paris pentru disprețul cu care "președintele" comunist Nicolae Ceaușescu tratează cetățenii României și pentru faptul că nu-și respectă semnătura pusă pe Acordurile de la Helsinki în fața reprezentanților alter 34 de națiuni. Cu toții sânt decisi să continue această acțiune de demasare pînă în momentul în care persoanele revendicate mai jos vor pași pe pămîntul Franței:

— Domnul CIGERONE IOANITOIU din București — fost deținut politic timp de 16 ani în închisorile comuniste din România (1948-1964).

— Doamna MARIA OPRIMA din București — în prezent aflată în arestul Securității din Calea Rahovei.

— Domnul FLORIN ROȘESCU din București — destituit din serviciu și persecutat în toate funcțiile pe care le-a ocupat.

— Domnul OCTAVIAN GIURCA din Craiova — exmatriculat din Facultatea de Electronică din București pentru motivul că dorește plecarea definitivă din țară.

Rugăm pe toți cei care se simt solidari cu aceste persoane să se alăture zilnic, la orele 18, protestului nostru de pe Esplanada Trocadéro din Paris.

Vă mulțumim anticipat.

NECROLOG

Anul 1978 a fost un an de grele încercări pentru Românii din Spania, încheindu-se cu trei pierderi, Luis Beneito Marti, Vasile Iasinschi și Tulu Basu.

LUIS BENEITO MARTI

Spaniol originar din Valencia a venit în România cam prin anul 1920, pentru a rezolva unele afaceri ale tatălui său exportator în Tara noastră, rămase în suspensie din cauza primului război mondial.

I-au plăcut Românii. Ne-a cunoscut bine și ne-a apreciat atât de mult, încât și-a ales tovarășe de viață o româncă, pe Elena Porfireanu, și nu s'a mai întors până în 1946, când Bași, care ocupaseră România, l-au obligat să-și părăsească postul de Consul General al Spaniei la București. Om jovial și generos, atât în Tara cât și după reîntoarcerea la Madrid, a avut brate, casa și punga lui deschise tuturor Românilor neajutați, ajutând în măsura posibilităților, pe cei care trebuiau ajutați.

Cunoscând și apreciind apropierea existente ca temperament și fel de a fi dintre spanioli și români, a luptat și în Tara, și în Spania, pentru cunoașterea celor două națiuni și pentru o strânsă colaborare între ele, fiind în bună parte autor al frățietății existente.

Prieten credincios al Mișcării Legionare, al Căpitanului și al Comandantului, a rămas departe de toate intrigile țesute, considerându-le rezultatele firești ale prelungirii exilului, oboselei în lupta dusă și pretext pentru a nu contribui mai departe la sacrificiile cerute de prezența pe baricade.

Pe noi cei de la "CARPATII" ne-a împrumutat banete să punem bazele editurii prin tipărirea primului volum din Istoria Românilor de Xenopol, prefata semnată de el, fiind o palmă pe obrazul compatrioților bogați și neînțelecători.

Plecarea lui dintre noi lasă un gol profund. Fie-i țărâna ușoară și să odihnească în pace
LUIS BENEITO MARTI! Prezent!

VASILE IASINSCHI

Era Soimul Bucovinei Legionare, pe care el o făcuse să înțeleagă chemarea Căpitanului, o organizase și o transformase într-o cetate a naționalismului Codrenist.

Era un om de multă omenie, de multă înțelegere umană, cease nu l'a ferit de decepții, inerente răutății omenești. Atunci devenea dărz, aspru, uneori nedrept.

Dar pentru scurt timp, căci conformația lui spirituală, profund creștină îl obliga să ierte, să uite, să impaciuască ogorul Căpitanului.

Comandant Legionar în 1938, pentru aceste calități sufletești a fost desemnat de Căpitan, să însoțească trupurile neînsușite ale lui Moța și Marin dealongul Tării Românești, luând în fiecare oraș, gară, sat, jurământul cutremurător — Moța Marin —, milior de legionari, care așteptau ingenunchi trecerea trenului mortuar:

"MOTA SI MARIN!
JUR IN FATA LUI DUMNEZEU,
IN FATA JERTFEI VOASTRE SFINTE PENTRU
CHRISTOS SI LEGIUNE,
SA RUP DIN MINE BUCURIILE PAMANTESTI,
SA MA SMULG DIN DRAGOSTE PAMAN-
TEASCA,
SI PENTRU INVIETAREA NEAMULUI MEU,
IN ORICE CLIPA,
SA STAU GATA DE MOARTE.
JURI!"

Și Vasile Iasinschi a fost unul dintre cei care au înțeles că luând acest jurământ, sutole de mil de legionari ingenunchi dealongul linilor de fier, pe unde treceau trupurile de legendă dădăci ale lui Moța și Marin, era primul obligat să-și respecte și a făcut-o fără șovăire, ca Ministru al Statului Național Legionar în 1940-1941, ca Ministru în Guvernul Național Românesc dela Viena, în 1944, trimițându-i voluntar în diviziile românești dela Dollerheim propriul și singurul fiu, care și-a făcut datoria de legionar și de român, până în ultima clipa a rezistenței europene contra năvălitorului bolșevic, ca și prizonier al Americanilor internat în lagărul de Gisenbach, cu alți membri ai Guvernului de exil de la Viena, ca refugiat în Spania franquistă, reprezentant al Comandantului Mișcării Legionare Horia Sima și Comandant al Bunei Vestiri, însărcinat de el cu cumpărarea terenului și construirea căminului MOTA-MARIN.

Și-a împlinit misiunea cu constinciozitatea legionară care-l caracteriza, rămânând în Istoria Legionară realizator al acestui cămin, destinat a întări legăturile sufletești între spanioli și români.

Vizionar al destinului mareț rezervat Legiunii în istoria Europei de mâine, a lăsat pe patul de moarte, ca un legământ și testament pentru cei de bună credință, lozincă "UNITATE SI DISCIPLINA" singura care poate conduce la victoria legionară de mâine și la înfăptuirea acelei Românilor strălucitoare ca Soarele de pe cer, pe care a visat-o Moța, dându-i sfârșitul.

Personal l-am cunoscut târziu. Eram împreună refugiați la Badgastein, în Austria. Se stabiliseră între noi raporturi de românească înțelegere și afecțiune, rămase nistrite până în ultimul moment. Plimbările noastre prin pădurea Badgasteinului, în cautare de urzici, ciuperci, afine și smeură, și comentarea situației noastre după capitularea Germaniei, vor rămâne de neuitat pentru mine, căci așa se forșase o prietenie sinceră, care a supraviețuit tuturor intrigilor ulterioare.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în paza lui.

VASILE IASINSCHI! Prezent!

TULIU BASIU

Un pustnic pătruns de doctrina Căpitanului și de legile vieții legionare, pe care le aplica cu strictețe vieții lui zilnice.

Vorbea puțin, căci discursul lui era fapta.

A apărut în garnizoana Madridului cam concomitent cu înființarea Căminului românesc din — Colonia del Retiro — al cărui director a fost tot intervalul de timp cât a locuit acolo. Fusese ales de Monseñor Kirk și de Părintele Orduna, rectorii spirituali ai Căminului, și nu s'au înșelat. Om sobru, disciplinat, a știut să armonizeze perfect conviețuirea pensionarilor de diverse vârste și mentalități. Experiența făcută la Salzburg, ca Administrator al Căminului și Cantinei românești, înființate de Misiunea Catolică Romană de acolo, l-a servit și a știut cum și ce fel trebuie organizat ajutorul refugiaților.

Fiu al Banatului, a trăit toate momentele grele ale bățărilor date pe plan legionar și s'a bucurat de victoriile acumulate, deși atât Carol al doilea, ca și Mareșalul Antonescu, l'au pedepsit crunt pentru credințele lui legionare, permanentizându-l în temnițe până la începutul lui 1944.

Trimis pe front cu dispoziția "reabilitării, post mortem", câteva luni înainte de capitularea din 23 August 1944, unitate din care făcea parte a fost încercuită de Ruși, și Bași ca prizonier de război a fost internat în lagărul Oranki, alt infern din stepele nordice sovietice.

Acolo a dus o campanie de lămurire a soldaților, de ceace însemna înrolarea în diviziile românești pregătite de roși Tudor Vladimirescu și Horia, Cioabă și Crisan ca o poliție specială la discreția ocupantului, sabotând această înrolare.

Această acțiune l'a costat ani grei de suferință fizică, transformându-l într-o ființă umană, total viațuită, ceace a dus la repatrierea lui ca moribund în anul 1947. Recuperat fizic prin îngrijirile familiei, în 1948 a luat drumul exilului, refugindu-se prin Yugoslavia în Austria, considerând ca o misiune de onoare continuarea luptei împotriva ocupantului sovietic al Tării noastre, până la eliberarea ei.

Aluns la Madrid a devenit șef de garnizoană legionară din capitala Spaniei și a fost ca inginer, realizatorului mărețului monument ridicat gloriei camarazilor Ion Moța și Vasile Marin.

Un om de mari sensibilități sufletești și de o delicatețe proverbială în afara ororilor închinat luptei legionare, nu se impunea ca șef, se strecura printre noi în așa fel, ca să nu deranjeze pe nimeni cu ceva.

Trăia retras ca un sihastru, împărțind timpul între serviciul lui ca inginer la Fabrica, Legiune și Comunitatea Românilor din Spania, al cărui Vice-Presedinte a fost ani îndelungați. Duminicile, era cantorul capelei unite din Madrid condusă de Părintii Orduna și Albaralein până la desființarea ei de noua politică a Vaticanului cu estul.

A fost un om iubit și apreciat de toată lumea. Dovada ca în afara camarazilor și românilor din Madrid, toată direcția Fabricii și un autobuz cu peste 65 de funcționari și lucrători din Fabrică, l-au însoțit până la cimitirul din Carabanchel, unde Tulu Basu își doarme liniștit somnul de veci.

El și-a făcut datoria cu prisosință ca creștin, ca român, ca legionar și ca om. Dumnezeu să-l aibă în sfântă pază și să-l odihnească în pace.

TULIU BASIU! Prezent!

IN LUNA IANUARIE 1979 S'A STINS DIN VIAȚĂ

Doamna Ghizela Popescu (născută Nicolau) la vârsta de 79 de ani, josta soție a lui Tudose Popescu, unul dintre inițiatorii "Găzdei de fier" (Văcărețean). A fost înmormântată la Onești "Fie-i țărâna ușoară"

NOTE CU LEXIC POTOLIT

• Iata ce citim în "Vatra" (Oct.-Dec. 1978): "La "Carpații" (Traian Popescu) face loc genului din ciupercile otrăvite de pe vremuri "Curierul Românesc" și "CHEMAREA". Deci la "Chemarea" se cultiva genul de ciupercă otrăvită. Cine le cultiva? Natural, eu, care eram directorul acelei foi. Nu-mi venea să-mi cerd ochilor. Și atunci am căutat la dosar și am găsit serisoarea ce o dăm în fotocopie. "Să nu fie cu supărare. Apropierile scrișului dale nu sunt de complexitate. Sunt putine condeie în exil care spun ceva, neconvențional și actual. Dragi sunt amintirile "Chemării". Cine semnase? Vălimăreanu. Serisoarea are data de 1 Mai 1977. Cum e posibil ca "ciupercile otrăvite" de la Chemarea să-l fi fost dragi la 1 Mai 1977 și să le pună la stăp în 1978? Și cum e posibil ca "unul din putinele condeie din exil, care spune ceva neconvențional și actual" (1 Mai 1977), să devină omulețul cu vapoarele de pe Mureș în 1978?

Sunt două supoziții: 1) Di Vălimăreanu are un început de amnezie. 2) Noștrii să consulte un medic. 2) Notele nu sunt scrise de el. O fi plectat di dr Vălimăreanu la o adunare a Consiliului Național și atunci, conform năvălului, Demostene Fototin s'a culcat în patul prietelui? Vigilență de dr Vălimăreanu. Toți cei care au făcut vreo cunetrie cu Fototin, au ieșit prost. Să n'o pătești și dta.

• În același număr din "Vatra", Demostene scrie un articol "Două aniversări tragice". Articolul e scris cu ocazia împlinirii a 40 de ani de la asasinarea lui Corneliu Codreanu. Într-o foale zisă legionară, Fototin își spune și el legionar. Și articolul e un dirambic elogiu adus partidului liberal și lui I. G. Duca. Totuși, lui Demostene îi scapă câteva înepți. Dacă ar invia Duca, în loc să-l felicite, l-ar trage de urechi. Iată ce spune Demostene: "Partidul liberal, mai mult decât oricare partid, era deprins cu puterea și nu cu opoziția". Cred și eu!

Într-o lungă opoziție, spre sfârșitul secolului trecut, "partidul liberal fusese slăbit de felurite dizidențe care li amenințau existența". Pentru a nu se distruge partidul, cu mare greutate, Miștile Sturza refăcuse unitate partidului liberal și cu "politica de săru mână" l'a readus la guvern. "I. G. Duca, ales șef al partidului liberal după moartea lui Vintilă Brătianu, era conștrâns la o "politică" de săru mână", fața de un aventurier (Carol II)". Motivul? "La rândul său Duca se temea de o opoziție prea prelungită, care ar fi amenințat existența partidului liberal".

Știam și noi câte ceva din chestiile acestea de "inaltă politică". Știam că partidul liberal a putut să-și lungească viața după 1918, grație nu numai "politicii de săru mână" ei chiar utilizând fuste regale — prin interpuși —, fuste regale pe care Demostene le reamintește în articolul său.

Și acum Fototin ne invită să uităm totul, să ne unim în Consiliul Național — în care înșfârșit, el, fiu

P. Vălmăreanu

Erbsingende 12 A

(Postfach oder Straße und Hausnummer)

Hoo Freiburg - Germania

(Postleitzahl) 100

Seu pe a supraviețui
apreciindu-vă stăruie
într-o viață plină de
lucru și de înălțimi. Să nu
vă lăsați să vă pierdeți
într-o viață de
neîncredere și de
neîncredere în
vostrii oameni.

Într-o viață plină de
lucru și de înălțimi. Să nu
vă lăsați să vă pierdeți
într-o viață de
neîncredere și de
neîncredere în
vostrii oameni.

Postkarte

Rp. M. S. Govora

Av. Reina Victoria 13, 10 A

(Postfach oder Straße und Hausnummer)

Madrid 3 - Spanien

(Postleitzahl) (Bestimmungsort)

al unui ministru liberal, să ajungă
să ocupe un rang asemănător — cu
partidul liberal, cel cu răscălele desvâ-
luite de însuși marele Iu. Perfect, dar
după o atât de lungă și amară opozi-
ție, a mai rămas vreun liberal? Pe
vremuri, partidul liberal i se spunea
partidul celor trei șobolani. Mai exis-
tă vreun șobolan, cu care să ne unim?

● În toate partidele și organiza-
țiile există persoane ignare, cu minte
obtușă și judecată anapoda, pline de
lfoșele unei stupidități monumentale
și convinse de marea lor importanță,
mai scrie în același articol Demostene
Fofotin. Românii care-l cunosc, spun
că are mare dreptate și că are ocazia
să vadă o asemenea persoană ignară,
ori de câte ori se uită în oglindă.

● Și tot în același număr din Va-
tra, sub un pseudonim feminin, De-
mostene îl laudă pe efemerul ministru
liberal, adică pe Fotin Enescu. Printre
alte ne spune că în timpul
primului război mondial, a fost la
dispoziție. Cu fiul, în cel de al
doilea război. Eu l-am numit ministru
efemer într-un singur guvern. Fo-
totin vine și ne spune că a fost mi-
nistru în mai multe, dar nu ne spune
durata acelor guverne, dacă au fost
sau nu efemere. Pentru că este cunos-
cută smerchia lui Ionel Brătianu.
Acesta, pentru a satisface ambițiile
bolnave ale multora dintre partizanii
săi, îi numea miniștri în acele guver-
ne de tranziție inițiate de el. Aceștia
erau oameni de umplutură și, când
venea în mod serios la putere, grație
fustelor regale, atunci puneau miniștri
pe alții. Se pare că e cazul tatălui lui
Demostene. Și dacă nu e așa, să ne
dea durata guvernărilor în care a fost
ministru celebrul lui tată de care, pos-
teritatea nerecunoșcătoare, nu vrea să
se amintească. Noroc că are un fiu în
exil, ministeriabil și el, care-și la un
pseudonim de femeie și pune lucruri
la punct. Mai onest ar fi fost ca
acest articol să-l fi semnat Petre Vălmă-
reanu, căci chestia cu Maria Vo-
chița e prea trasă de păr. Ori di Vălmă-
reanu a găsit că e mai prudent să
nu gireze cu semnătura lui, lăudăraș-
gemile lui Demostene?

● În celace privește plecarea mea
în Carpați, di Vălmăreanu a nimerit-o

clamă în marele său, este, Buletin al
Israelitilor de Rit Elen, Astel, recent,
i-a mai acordat Părintelui o calitate
— pe lângă multe ce le mai are —
și anume, Theo spune că Părintele Va-
sile are darul ubicuității, adică Sf. Sa
poate fi prezent în mai multe locuri,
în același timp.

Am citit în Buletinul Israelitilor de
Rit Elen, că Părintele a slujit în ziua
de 8 Noiembrie 1978 în Biserica din
Paris, ori, în același zi și, mai mult
sau mai puțin, la același ora, Părin-
tele Vasile a slujit la Madrid, slujbă
la care am asistat și eu. Cum știam
că tot natul că Buletinul citat e ga-
zeta "românească" cea mai bine infor-
mată de pe mapamond, am rămas per-
plex. Și am ajuns la concluzia că Pa-
rintele are o "sosie", adică o altă
persoană care-i seamănă perfect: una
a slujit la Paris și cealaltă la Madrid.
Dar care era originalul și care era co-
pia? Pentru că, ori eu am fost păcălit,
ori Kir Theo. Și cum eu îl cunosc bine
pe Părintele Vasile de mai bine de 30
de ani, sunt sigur, categoric sigur, că
cel care a slujit la Madrid era el și cel
de la Paris era sosia, adică păcălitul
a fost gazetarul "profesionist", Kir
Theo.

● Doctorisimul Drăgan l-a insultat
pe Demostene Vula, spunându-i neo-
fașist. Ori doctorisimul se înseamnă:
Demostene Vula n'a fost niciodată ni-
mic. A fost doar un chibit, chibit cu-
lucru și clubucar. Totdeauna a căutat
cu grăiă ca postul de chibit cultural
să fie însoțit și de un clubucar. Dar
teribil e Drăgan așa! Are atâtea ocupa-
ții și mai are timp să se ocupe și de
chibit!

De la început am gândit că trebuie
să fie altceva la mijloc. Și este. Milio-
nari roșii și supărat loc pe Demoste-
ne (Vula), pentru că din cauza lui, a
pierdut o frumoasă sumă de bani.
Ori el e obișnuit să câștige totdeauna.
Indiferent în dauna cui; chiar în da-
na poporului român. Ori cu Vula, sau
mai bine zis din cauza lui Vula, a pier-
dut. Pentru prima dată în viața lui.
A auzit că Vula are un manuscris im-
portant, în legătură cu Traci și mi-
lionarul, gândindu-se să-l cumpere, a
și trimis la München câțiva emisari.
Ca să trateze cumpărarea manuscrisul.
Și afacerea nu s'a făcut. Nu pen-
tru că Vula ar fi vrut să-l vândă sau
nu opera, că cerea prea mult sau prea
puțin. Când e vorba de Traci, doctori-
simul plătește oricât. Dar Vula n'avea
nici un manuscris. Ultimul, de 12 pa-
gini, a reușit să și-l tipărească acum
40 de ani. De atunci nu a mai avut
nici un manuscris; chibiteala nu i-a
permis să mai scrie.

Dar interesant e că Demostene
(Vula), s'a simțit obligat să răspundă
atacului doctorisimului, și încă, în pre-
tențioasă revistă "Limite" și s'a sim-
țit obligat să explice cititorilor ce a
făcut el timp de 41 de ani. A dat citi-
torilor, socotind că așa este o perso-
nalitate a exilului, un curriculum vi-
tae. Afiam astfel că acum 41 de ani
a poposit la Paris. Ce-a făcut? A scris
broșura de 12 pagini. Și pe urmă sare
tocmai în anul de la Christos 1946.
Deci în 1946 se găsea la București. Și,
grație unui celebru profesor german
care avea nevoie de el, i s'a dat voie
să ajungă în Germania. Și când te
gândești că pe acea vreme erau unii
tonți care se agitău contra comuni-
stilor! Făceau manifestări, erau băga-
ți în închisoare și alte asemenea ni-
mici din acestea! Binefetele că erau
și alții care nu erau tonți și erau tri-

miși cu burse la Paris sau în alte părți.
Dar ce a făcut între 1937 și 1946?
Demostene e foarte discret. Vezi, în-
tre 1937 și 1946 a fost un război. Ce
a făcut Demostene în timpul război-
ului? Nu vrea să ne spună, consideră
că e mai bine să ne lase puțin în
vag. Dar din rândurile lui "demne",
reiese că ar fi fost prin Germania. Ce
facea? Ce-a făcut totdeauna: chibi-
tea. Demostene vrea să ne dea a de-
telege că în acest timp el era "demo-
crat", o calitate pe care o are de la
naștere. Și ne spune că Horia Sima
a dat ordin să-l aresteze. Logica spu-
ne că aceasta s'a putut întâmpla
numai între 23 August 1944 și 8 Mai
1945, adică în timpul când a existat
guvernul de la Viena. Să fim serioși!
Horia Sima avea putere să dea ordi-
ne de arestare în Germania! Dar, ca
mulți alții, a găsit și el ocazia s'o faca
pe curajul. Pe el, că nu răspunde!
Ori iată de Demostene, s'a schimbat
situația. Timp de 30 de ani s'a arun-
cat cu toate pietrele și consenmul
era să nu se răspundă. Și consenmul
nu s'a schimbat, e în vigoare, dar noi
de la "Carpați" am hotărât să căl-
căm acest consenm. Vom răspunde
prompt la orice atac vultesc sau ne-
vultesc.

Pentru că Demostene mai spune ce-
va: are hârtie de la Aliați că a fost
singurul străin care s'a opus la exe-
cutarea de lucrări de apărare. Unde?
Nu ne spune. Trebuie să fi fost unde-
va prin Germania. Eram pe acolo și
găsim că în fața înaintării Aliaților, se
făceau lucrări de apărare și străinii
erau obligați să facă aceste lucrări.
Dar di Vula avea vână de erou dac
în el și s'a opus. Cine cunoaște pe
Nemți, știe că aceasta era imposibil.
La ei, "befeil", este befeil. Și dacă s'a
opus și nu i s'a întâmplat nimic, în-
seamnă că a adus un argument. Ca-
re putea fi acel argument? Simplu:
eu sunt Român, deci sunt aliat, sunt
acoperit de guvernul de la Viena, adică
de guvernul celui pe care-l înjură,
fiind convins că nu se va întâmpla
nimic, deoarece Horia Sima nu răs-
punde la atacuri!

Die Demostene, stai liniștit, chibi-
tește și roade osiorul pe care-l ai,
mai ales că acest osior, ca și altăda-
tă, îți dă posibilitatea s'o faci și pe
"democratul" și pe "rezistentul" și pe
"eroul". N'ar fi exclus ca peste câțiva
ani, ca dovadă de "rezistență" și
"eroidism", să aduci faptul că ai fost
atacat de doctorisimul Drăgan. Și n'ar
fi rău dacă între timp ai mai scrii o
broșură, pentru-a-ți justifica me-
sajul de chibit cultural. Ce Dumnezeu,
în 41 de ani numai o broșură de 12
pagini!

● Credeam că di dr Petre Vălmă-
reanu a început să scrie numai de
când e în exil. Ce eroare! Di Vălmă-
reanu scris și la "Axa", adică în
1940, când scria contra lui Ion Miha-
lache. Deci are o activitate scriitori-
cească de 38 de ani. Aproape că De-
mostene Vula, acesta întrecându-l cu
trei ani, și recunoaște că am fost ne-
drept cu Demostene. Căci, oricum, el
a scris o broșură de 12 pagini în 41
de ani, pe când di Vălmăreanu, în 38
de ani, n'a scris nici una de 5 pagini.
E drept că are trei ani înainte și cum
se aude că are două cărți pe șantier,
li va lăsa în urmă pe Demostene. Și
iarăși, ca să fim drepti, trebuie să
recunoaștem că di Vălmăreanu e
foarte ocupat: pe lângă întorsul ma-
nivelei la flăgnetă, așa mai are o ocu-
pație foarte migăloasă, care-l la tot
timpul: dăa e vânător de virgule.

● În numărul trecut am avut că-
teva cuvinte dure la adresa lui Mircea
Damian. Le mențin. Dar onestitatea
mă obligă să spun și cuvintele bune
ce am auzit despre el. Astel, mi s'a
spus, Mircea Damian trăia în sără-
cie. Scotea "Fapta" (a lui, nu cea a
lui Demostene Fofotin), muncind din
greu, cu polte, cu greutăți, vânzându-
și lucrurile ce avea, unul câte unul.
La un moment dat, pentru a putea
plăti o poltă, a trebuit să vândă ma-
șina de cusut a soției sale, care era
modistă.

Dar Mircea Damian, ca toți "inte-
lectualii" noștri mari, era comunist.
La 23 August, cum era normal, a in-
stalat "Fapta" într-un apartament
confortabil. Ce a scris și cum a scris atun-
ci, nu știu, dar pot să-mi închipui.
Date mai precise asupra celor scrise
atunci în "Fapta", ne poate da direc-
torul "Buletinului Israelitilor de Rit
Elen, adică "prietenul" René Theo.
El era mâna stângă a lui Mircea Da-
mian. Măna dreaptă, adică Ștefan
Baciu, se găsea prin Elveția, trimis să
lucreze la reconstrucția Țării. Misu-
ne de "reconstrucție" a marelui no-
stru poet, era de a obliga pe toți Ro-
mânii ce se găseau în afara frontierilor,
să se întoarcă acasă, tot pentru a
ajuta la reconstrucția Țării.

Și într-o zi, în redacția "Faptel" in-
tră doi "eliberatori" cu "balalaiele" în
"bandulieră". Și... "la na piși na ga-
zeta!" au spus el amenințatori. Lui
Mircea Damian și mânil lui stângi,
adică lui René Theo, nu le venea să
creadă. Cum ei... "na piși na gazeta",
ei, comunisti care așteptaseră să vină
"eliberatori" și "rezistaseră", să nu
mai aibă dreptul să pișe? Căci René
Theo care e poliglot, a înțeles că li se
comunica că "Fapta" nu mai are drept
să apară, că e interzis! E Drept
că René, în vîele căruia curge sân-
gele eroilor de la Salamina, a avut
mai mult curaj decât Mircea Damian.
El numai s'a înălțat, pe când Mircea
Damian... Scena mi-a povestit-o
René Theo, pe când eram prieteni.
Autentic. Și Theo nu înțelegea cum li
se poate face lor nedreptatea aceasta
(de aici încolo, e celace scriu eu și nu
ce-mi-a povestit Theo), lor care erau
înscrși pe lista comunistilor de la
"Timpul" și "Ecoul"?

Sau dus să intervină pentru ridi-
carea interdicției, susținând că ei sunt
pe lista, la... George Ivașcu. Acesta a
scos lista și nu l-a găsit, nici pe unul,
nici pe altul. Și Theo a protestat. Dar
înfrânt, și-au dat seama că lista lui
Ivașcu are lista numărul 1, adică a
celor de la 1 la 1000. Și Damian și
Theo figurau pe lista de la 1000 la
2000. Ori, le-a expliat Ivașcu, cei care
au drepturi indiscutabile erau numai
cei care figurau pe lista numărul 1.
Decalce, Theo, care nu a uitat scena,
s'a răbunat și a scris în Buletinul
Israelitilor de Rit Elen, că Ivașcu a
fost... legionar.

Am scris mai sus că Theo a fost
comunist. Nu fac afirmații cu ușurin-
ță. Cântăresc îndelung cuvintele. Și
dacă am spus că Theo a fost comu-
nist, înseamnă că am dovezi. Nu
spun de exemplu că Ștefan Baciu a
fost comunist, pentru că nu am do-
vezi. Când le voi avea — dacă le
voi avea — voi grăi. Decamdată,
despre di Ștefan Baciu spun doar că
a fost "tonțu ălu", pentru aceasta
având dovezi necesare.

Și încă o chestiune. Din rândurile de
mai sus, prin întrebuintarea unor cu-
vinte chisnovatice, cititorii ar putea

crede că am părăsit lexicul potolit re-
comandat de maestrul Mircea Eliade.
Ar fi o eroare. Piș, înseamnă pe ru-
sește a scrie, deci eliberatori cu ba-
lalaiele le comunicau că nu mai au
dreptul să scrie și nu să facă altceva,
cum poate unui cititor și-au închipuit.
Și, natural, caravana merge mai de-
parte. Cred și eu Cu certificate seme-
nate de Marcel Schapira și alții.

● În "Vatra" di dr Petre Vălmă-
reanu, ne spune că din trecerea prin
regenta, Prințul Nicolae n'a prea lă-
sat urme. Păi cum putea să lase, dacă
era ocupat cu lăptărit?

● Cu decedatul prinț, am avut și
eu relații. Nu atât de strănse ca di dr
Vălmăreanu, dar am avut. Era abo-
nat și la Chemarea la care, ca și la
Vatra. Prințul plătea "un pârli" de
abonament. Dar Prințul, ca orice om,
avea și el manile lui. Se credea spi-
ritual. Astel, când lui vorbea de Che-
marea, li spunea "Seremarea", iar
Vetrel diul doctor, li spunea "Sătra".
Acesta nu înseamnă că așa voi să-l
contrazic pe di doctor, care afirma
că-l plăcea Vatra, Prințului, ci numai
aceasta: Prințul Nicolae credea că e
spiritual.

● Se șvonește că di dr Petre Vălmă-
reanu vrea să publice în volum
correspondența sa cu Prințul Nicolae.
În același timp se spune că ar lucra
la un roman cu titlul "Răpirea Săbi-
nelor". Eroul ar fi tot un prinț — di
doctor are și el o manie, acela a prin-
ților — care, răpește o femeie din po-
por — spun femeile și nu fată, pen-
tru că eroina era măritată — și o face
domniță. Scena răpirii s'ar petrece
într-un restaurant de pe lângă Sna-
gov, unde era și o pistă de dans. In-
cognito, cine așa-l placea prințului
din poveste să umble, să dea în dreap-
ta și în stînga, pumni și insulte dar
totul, așa se petrec lucrurile în lumea
prințiară, cavalereste. Prințul intră
și el în restaurant. O vede pe femeia
din popor la o masă cu soțul ei, li
plăce, o invită la dans și... pe aici li
drumul. A invitat-o în bolidul său și,
ca în povestile din copilărie, a fă-
cut-o... domniță.

● Nu l-am cunoscut personal pe
Mircea Popescu și nici mare lucru nu
am avut ocazia să citesc din ce a
scris dispartul. În Vatra citesc că
erau odată el, prințul și doctorul,
într-o mașină. Au avut o mică ciocnire
cu altă mașină și la sfârșit, Mircea
Popescu li spune prințului: a fost un
atentat la Vatra: că dacă-l rupea pi-
ciorul lui Vălmăreanu, cu ce mai
scria?

Repet, nu l-am cunoscut pe Mircea
Popescu, dar din celace citesc în Va-
tra, înseamnă că decedatul era un
om de un humor extraordinar. Un
humorist dintre acela care, surzând,
spune adevăruri pe care ceilalți le iau
drept glume.

● În România copilăriei mele și
chiar mai târziu, era un instrument
muzical căruia li se spunea... flăgnetă.
Cânta o singură melodie. Aceiași zile,
săptămâni, luni și ani deardând. În
exil există un domn doctor care și el
cânta aceiași melodie de... 30 de ani.
Ar merita deci să li se spună doctorul
Petre... Flăgnetă.

● Dar seful Curtii a împins pe prinț
și la politica. A măcut o săptămână
românească la Madrid și una la Frei-
burg. Nu voi vorbi nimic de cea de la

Freiburg, căci nu am date. Mă voi referi la cea de la Madrid unde, di Vălimăreanu, spune că a avut un succes desăvârșit. Ori adevărul e cu totul altul. Niciodată nu s'a putut înregistra un eșec mai dureros. De 10 Mai s'a proiectat o slujbă religioasă în cea mai mare biserică din Madrid, o biserică în care încep cântăreala mii de oameni. Dacă ar fi fost o zi de sărbătoare, biserică s'ar fi umplut cu obșnișii spaniolii care veneau la "misă" și ar fi fost câteva mii de oameni.

M. F. Enescu, marele cap politic, ar fi putut să trâmbeze în *Fapta* (nu a lui Damian), că au venit să adace pe prinț 7000 de spanioli!!! Ori în biserică erau numai cel vreo sută de Români aduși pe cheltuiala prințului, transport, masă, casă, etc. Dar s'a mai întâmpnat ceva. Șeful casei civile, în numele prințului, a invitat pe toți șefii misiunilor străine din Madrid. Ori fiind 10 Mai, Comunitatea Românilor din Spania, contra căreia se făcuse această zarvă, a făcut și ea slujbă obșnișă în Biserica din strada Garcia Morato. Și, natural, a invitat pe toți șefii misiunilor străine. Și, toți șefii misiunilor străine, au răspuns, ca în toți anii, la invitația Comunității Românilor din Spania. Biserica fiind mică, cu Români și cu șefii misiunilor străine, s'a umplut. Era plăcut să vezi o biserică, chiar mică, plină și cu toți șefii misiunilor străine din Madrid prezenți. În biserică cea mare, cu o capacitate de mii de persoane, cei 100 de români aduși din străinătate și fără nici un ministru străin, erau un spectacol dezolant! Ce să mai pomenim de situația prințului? Meru întreba la telefon dacă au ve-

nit miniștrii străini. Și cel cu care vorbea era M. F. Enescu, fiul ministrului eifer. Defectul de vorbire normal, din cauza enervării se făcuse infernal și prințul nu înțelegea nimic înșfârșit, a trebuit să vină căci n'a avut încotro.

Și a avut loc un banchet. Ca totdeauna, di Vălimăreanu era dreptă. Spune în "Vatra" că prințul era cam săgărit. Și acesta e adevărul: cheltuielile banchetului le-a plătit... inginerul Sfintescu. Dar la acest banchet, i s'a participat, a tinut un discurs și i s'a adresat prințului spunându-i... Majestate!!! De această dezolantă "săptămână" românească, se pare că di Vălimăreanu a uitat. Și nu ar fi cazul să uite: dintr-un autobuz care mergea la Majadahonda, di Vălimăreanu a fost obligat de ceilalți să coboare și să continue drumul pe Jos!!!

● Și a mai avut un lamentabil eșec omul, marele om politic, care dintr-un anumit punct de vedere seamănă cu Demostene: la un 13 Ianuarie, dacă nu mă înșel, a voit să dea o și mai mare lovitură: de data aceasta, obiectivul îl era di Horia Sima. Dimineața a avut loc obșnișă la slujbă religioasă la Majadahonda la care, tot ca de obicei, oamenii prințului nu au participat. Dar au aranjat o conferință. Era o lovitură joasă contra căreia, cel mai furios era... Iancu Fleșeru.

La acea adunare, conferința trebuia s'o tină un șef falangist, mare vorbitor, care se numea Salas Pombo. La conferință erau invitați toți românii din Madrid. Și cum di Horia Sima era și el un Român din Madrid, a venit și el. Respectabilii erau furioși și poate ar fi încercat să-l dea afară, dar acolo era și Iancu Fleșeru care-i

arunca priviri uelgase (fiul efemerului ministru și-l dădea a înțelege că cu Ardeul nu se poate pune. Prințul întârzie, din nou telefoane și iar telefoane. Înșfârșit a venit, vizibil enervat. Și a început să vorbească... Salas Pombo. Și a început prin a saluta pe prinț și pe... di Horia Sima, Șeful Misiunii Legionare și urmaș al lui Corneliu Codreanu! E inutil cred să adaug că marele om politic M. F. Enescu, era cu făclile înțelește, și chiar fără defectul lui Demostene, nu ar fi putut articula nici un cuvânt.

● Nu aș fi voit să mai scriu nici un cuvânt în plus în afară de cele din nota din numărul anterior, dacă nu ar fi venit pomenita scrisoare de la un cititor, și dacă anumite publicații și chiar așezăminte, în loc să-l lase pe răposat să odihnească în pace, nu ar fi voit să-l transforme în erou. Ori a scri, așa cum s'a scris, în anumite publicații, însemnează a falsifica istoria. Prințul Nicolae de Hohenzollern, ne place sau nu, aparține istoriei. A fost prinț de România, a fost regent, a voit să fie rege, etc. Dar istoricul de mâine, trebuie să l se procure date. Și nu numai datele adulterilor, ci toate datele, și de o parte și de alta. Pentru a furniza date cercetătorilor de mâine, am scris cele de mai sus. Și nu am terminat.

● Dar am mai voit ceva: am voit să-l atrag atenția di Nicolae Penescu. Am voit să-l arat cu cine pleacă la drum. Fiul efemerului ministru, cu defecte de vorbire, i-a făcut numai boacăna prințului Nicolae de Hohenzollern. Iată ce-l așteaptă di Penescu, mai ales dacă va fi și el "sgărit" ca răposatul prinț.

N. S. G.

ECOURI

SCRISOARE DE DESTAINUIRE

● O bună cunoștință din București, care îmi vorbise cândva cu elogi despre taberele de muncă în folos obștească ale legionarilor și deasemenea în vederea faptului că Mișcarea legionară câștigase mari simpatii în masele românești, a stat recent puțin mai mult în occident. Deși relațiile dintre noi erau unele de multă încredere prietenească, eu totuși n'am întrebare pe această cunoștință dacă este tentată să rămână în vest și nici nu mi-am îngăduit vreo sugestie în acest sens. Mi-am zis că asemenea lucruri nu se întreabă și povețe nu e cazul de dat. Așa încât cunoștința mea a deliberat cu sine însăși sub deplină scutire de vreo influență din afară, decidând în cele din urmă în forul său interior: întorcere! Iată scrisoarea cât se poate de interesantă, în care dezvoltă pe scurt o filosofie a motivelor deciziei sale.

«Sunt în prețuia întoarcerii în Tară. Acest gând — cum bine îți poți închipui — mă turbură adânc. De ce mă întorc? Este o întrebare pe care mi-o pun și eu. Totul mi

se pare atât de complicat, atât de tragic și nu știu să aleg între a îmi fi bine și a împărtași cu cei din Tară drama pe care o trăim. Ce știu sigur este că această dramă ne-a dat o adâncime de gândire, o generozitate de sentiment, o perspectivă de viață pe care occidentul nu o are. Că plătim scump această largă perspectivă nu va avea importanță în istorie. Dar va înregistra oare istoria acest «salt» spiritual crescut din tragic? Și, pe de altă parte, mă întreb: vom avea noi cei de «acolo» mijloacele și puterea de a spune lumii de aici că viața comportă valori dincolo de «buna stare» zilnică și de acel pozitivism îngust pe care l-am găsit aici aproape general? Am impresia că Anglia este mai largă, mai generoasă, mai puțin egocentrică. Îmi pare rău că te-am văzut așa de puțin și într-un moment în care șocul contactului cu occidentul rusește în mine zăgăzuri pe care nici eu nu le știu. Acum, mi-am revenit și frumusețea Parisului, a muzeelor, a monumentelor, a trezită în mine un fel de blândețe, de duioșie care — sper — mă va ajuta să

înfrunt ceața, melancolia, cumplita, sordida sărăcie în care mă întorc. As vrea să le pot povesti celor de acolo lucruri care să-i facă să viseze la orizonturi largi, la valori care nu dispar, la bogății — de artă și cultură — pe care nu ni le poate lua nimeni.

... Te îmbrățișez cu afecțiune și prietenie și sper — pentru că Dumnezeu e bun — să te revăd și să hoinărim pe splendidele străzi ale Parisului sau în vreun oraș în care viața este blândă și îngăduitoare cu oamenii.»

SAVA GARLEANU

● Confratele "Stindardul" a împlinit 25 de ani de apariție, de dărdă apariție. Trece în cel de al 25-lea an umple inima de bucurie, oricărui Român dărd. O gazetă în exil apare grație unui om, un om care știe și acceptă să se sacrifice. În cazul "Stindardului", omul a fost Ion V. Emilian, căpitanul de călărași Ion V. Emilian. Dărd pe front de la care ar fi putut să se eschiveze, ca majoritatea "luptătorilor" exilului, dărd a rămas și atunci când a schimbat sabia cu condeiul.

Căci nu numai titlul, milităresc, ci și înfățișarea și conținutul, fac din această gazetă, o cetate: o cetate care nu se predă. Dealongul anilor, mulți dintre colaboratori au fost și sunt și acum, foști ofițeri — activi și

de rezerva —, și soldați care au auzit trecându-le pe la ureche gloanțele celor fără Dumnezeu, sau au văzut căzându-le alături ciururi sau hărțăniți, camarazi. Cel ce au fost acolo nu pot uita și nu pot tolera. Uită și tolerează cel ce n'au fost acolo, aciașii.

În numărul acesta găsim articole cu suferă de gloanțe, cu lucruri de săbii, cu sângeri de dinți: da, cu sângeri de dinți, ca ale plășilor lui Ștefan cel Mare, la Suceava. Căci o cetate se apără cu sângeri de dinți, mai ales când inamicul utilizează muloacele de totdeauna, de la fanarioti la 23 August. Remarcăm articolul lui G. Bădeș-Lăteanu, care, bănuim, e Ion V. Emilian. Bădeș-Lăteanu se ridică contra toleranței, și sunten toate de acord cu dânsul. Dărd ca de obicei, se prezintă di E. Lozovan. Implicabil, pune degetul în plagă, atunci când vorbește de noua impostură: Comitetul Național. Camaradul căpitan Crutcescu, care la 23 August se găsea pe frontul din Moldova, acolo unde se mai apăra cel puțin onoare Patriei vândute, vine cu documente noi la dosarul trădării. Cum nu avea să se prabusească frontul, cum spune generalul Dragomir (???), diu Penescu, dacă generalul Racoviță, comandant al armatei a IV-a, acolo, în Moldova, îl adusesse plocon lui Maniu pe Pătrășcanu, pentru că "Blocul democratic", să-i aibă și comunistul lui? (vezi cartea "Descălcarea" de Gr. Dumitrescu).

Articole semnate de Dominik Nicol, două pagini în limba germană, etc. completează acest admirabil număr. Stindardul și lui I. V. Emilian, le dorim viața, lungă.

● În "Cuvântul Românesc" — Oct. 1978 —, di D. C. Amăr, scrie exact contrariul celor expuse într-un număr anterior. Dar vine cu desvăluiri de fapte, necunoscute insului de rând. Iată ce spune: "Inițiativa de a forma un nou Comitet Național, a întâmpnat din capul locului dificultăți, cele mai grele de învins, fiind cele venite din partea câtorva personalități cu mari veleități de șefie". "Așa se explică faptul că efortul de a constitui un nou Comitet Național, în decurs de doi ani și jumătate, n'a depășit stadiul formalităților preliminare".

Mai clar, cred că lucrurile stau cam așa: În doi ani s'a reușit să se facă un Consiliu Național dar, de jumătate de an, carul nu mai mișcă. "Se găsește în stadiul formalităților preliminare". Adică exact ce am spus eu: greutatea s'a ivit la împărțirea "portofeliilor". Și aceasta pentru că se găsește printre membrii Consiliului Național, persoane cu mari veleități de șefie. Aceasta o spune di Amăr în Octombrie și eu "un biet omuleț", am scris aceasta cu câteva luni înainte, ba și am arătat cu degetul pe o asemenea persoană sgalăită de ambiții bolnave de a deveni șef. Ori, în "Vatra", aceste persoane sgalăite, spun cu totul contrariul: totul e aranjat (ca la 23 August), totul merge pe roate, Demostene s'a cumpărat deja joben și frac de ministru.

În fața realităților, di D. C. Amăr crede că ar fi bine, cel puțin decamdată, să se renunțe la acest Comitet Național, grupurile să-și continue activitatea — o activitate pozitivă desigur —, și într-o zi unul din aceste grupuri, prin activitatea sa, se va impune celorlalți. Ori într-un număr anterior, di D. C. Amăr declara că oricine va fi contra Comitetului Na-

țional, face jocul dușmanilor. Însemnează că, cu acest articol, face și el jocul dușmanilor! Dar prin această atitudine, di D. C. Amăr, era contra pluralismului sau, admitea pluralismul numai în cercul închis al Consiliului Național, nu și în afara lui. Ori, ne spune acum, în cercul acesta închis al Consiliului Național, pluralismul nu dă rezultate. Căci s'au ivit divergențe grave, pe o chestie "și mai gravă", pe chestia șefiei. Divergențele sunt atât de grave, carul să pe loc și di D. C. Amăr e de părere să fie abandonat, deci face și el jocul dușmanilor!

În acest timp, la "Vatra", pe lângă Joben și frac (cumpărate sau moștenite de la lustrul lui tată), Demostene a cumpărat și șampanie. Ca la 23 August! Și ce face di Vălimăreanu în această combinație? I-a luat locul lui Kir Stamatopol în combinația Prințul Nicolae, când bietul Kir avea rolul de a duce geanta lui Demostene Fofotin?

● Tot în acest număr, di Nicolae Novac, face recenzia unei cărți scrise de un american. Cartea se numește "British and American Policies toward Romania: 1938-1947". E o carte ce aruncă lumină asupra unor timpuri întunecate. Și iată ce scrie Dr. Paul Quinlan: "Pe la începutul anului 1942 (Maniu) a încercat să realizeze o înțelegere cu englezii, ca România să-și schimbe poziția. El a înștiințat pe englezi că se gândește la organizarea unei lovituri de Stat împotriva guvernului Antonescu, așa ca la momentul oportun... întreaga forță a armatei române să poată fi întoarsă contra Axel...". Dar Maniu își avea prețul său. Voia adică, ca Aliații să garanteze viitorul independent al Statului român la frontierele lui de dinaintea războiului, incluzând Basarabia și Bucovina de Nord".

Deci acestea se petreceau la începutul anului 1942, când situația frontului era departe de a fi lămurită, ba încă, balanța inclina de partea Germanilor. Ce-l împingea deci să la această atitudine, care nu mai poate fi justificată cu ultima formulă penesciană, "încercarea de a se salva ce se mai putea salva"? Ura contra Germanilor și necunoașterea pericolului rusesc și aceasta, grație unei crase incurții. În biblioteca sa, în afară de cărți ungurești, avea o singură carte românească: Mersul trenurilor! Și aceasta după 20 de ani de la Unire!

Dar prin cine trata el cu englezii? Desigur prin "maarele" om de Stat Viorel Tilea, unchiul lui Iancu Rațiu și su fost desigur numai discuții și su s'a semnat neli o hărție. De ce nu-și scrie Iancu Rațiu memoriile? Deci englezii nu volau să se lege cu nimic. Și atunci Maniu renunță la intransigență. "De acord cu regele, la 10 Iunie 1944, Maniu telegrafiază Aliaților (desigur maarele Tilea, n. n.) că le acceptă termenii (care?), întrebarea noastră) și că mijloacele pentru îndeplinirea lor vor fi plătite. Mai departe, el specifică că opoziția formează un Bloc Democratic Național-Român, format din partidele Național-Tărănesc, Liberal, Social Democrat și Comunist. La 27 și 28 Iunie, Aliații primesc planul detaliat pentru punerea în aplicare a Armistițiului. Planul consista dintr-o lovitură de Stat împotriva guvernului Antonescu, urmată de semnarea Armistițiului. În plus, Maniu voia ca răsturnarea să coincidă cu o ofensivă sovietică în decursul căreia, trupele române depe front se vor alătura Armatei Roșii!"

Iată deci că fără să ni se desvăluie clauzele armistițiului proiectat, căci desigur "Aliații" nu admiteau nici un fel de clauze ci o capitulare fără condiții, Maniu se oferea să dea o lovitură de Stat, să răstoarne pe Antonescu și armata română să meargă alături de bezbojnicii!!! Și răsturnarea trebuia să coincidă cu o ofensivă sovietică!!! Să citească toți Românii și să mediteze: se cerea o ofensivă sovietică!!! Ce putea Maniu ca să ajute această ofensivă? Celace a făcut, adică să minime moralul ostajului și al civilului, să-l mintă pe acesta din urmă că totul e aranjat, să câștige de partea lui generali bolnăvi de ambiția de a ajunge miniștri, și să creeze un serviciu de spionaj instalat în palatul lui Mihai Viteaz, de unde să dea informații inamicului.

Și așa s'au și întâmpnat lucrurile. Dar întrebarea care se pune, este: avea Maniu o hărție semnată de "Aliați", prin care își luau vreun angajament? În altă parte îl întrebam pe Visolanu dacă s'a întors de la Cairo cu vreo hărție semnată de vreun sergent american. Îl întreb de data aceasta pe Iancu Rațiu, dacă "Unchiu" Tilea a obținut vreo hărție semnată de vreun sergent englez. Iată istoria românească!!! A ajuns să nu fie capabil să obțină o hărție de la niște sergenți americani sau englezi!!!

Si ni se vorbește de marea Maniu! Eu am avut curajul să afirm că Maniu a suferit de infantilism politic.

● Din partea diu Ienciu, primim o scrisoare prin care ne comunică: dsa nu este marxist. În ceiace privește sedita "seminarului", în care au intervenit ofițerii marilor Chintescu și Cipăniș Stăncănescu și Grădescu, di Ienciu ne aduce la cunoștință că, din motive familiare, a fost absent. Ne mai aduce la cunoștință di Ienciu că în curând și, în alte publicații, vom avea ocazia să citim "experiența sa personală pe frontul din Moldova și analiza trădării".

Ne bucură cele scrise de di Ienciu, în special ultima parte a scrisorii sale. În ceiace mai privește pe mine personal, între dsa și mine nu a existat, cât am stat la Paris, nici cea mai mică ciocnire. Am putea numai relațiile de atunci de prietenie, mai ales că ne una o mare prietenie comună: regretul dr Mircea Muștescu.

● În Editura "Carpații" se află sub tipar și va apare în curând, volumul I din lucrarea "Relațiile româno-ruse" (din sec. VI până la 1877), de N. S. Govora. Volumul, al cărui preț este 10 dolari, poate fi cerut de pe acum, la Editura "Carpații".

● Cu scrisoarea dsale, Di Ienciu ne-a obligat să rectificăm. Și o facem cu plăcere. În seara când ofițerii au făcut front, di Ienciu era absent. Dacă ar fi fost prezent, din scrisoarea dsale, reiese că ar fi intrat și el în același front, așa cum era normal.

Pentru că noi ofițerii, îmbrățișăm în exil, ne asemănăm cu mătoaga sacaghiului. Căi regimentelor, când ating o anumită vârstă, sunt vânduți la licitație. Apoi deced, trec din stăpân în stăpân, până mor.

Un asemenea cal vândut la licitație, a ajuns în cele din urmă să aibă drept stăpân, un sacaghi, care pe lângă altea, mai era și betiv. Uita să lăsa să mănânce și-l lăsa să aștepte ore

Intregi, în fața cărciumii. Bietul cal era numai oase, cu capul pleoștit, trist și nărușit.

Și iată că trece o unitate militară, cu gornștiți în frunte. Și auzind gornștiții, biata gloabă s'a scuturat, a ciulit urechile, și cu sacua de apă după el, s'a așezat în fața gornștiților și a început să meargă în pas de defilare. Și-a amintit de vremea când era tânăr, când era calul regimentului, și când mergea voios în fața gornștiților.

Noi foști ofițeri suntem ca gloaba sacagiului. Suntem îmbătrâniți, unii bolnavi și chinuți de lipsuri, ba am și început să avem și idei politice distincte, de la legionari la social-democrați. Dar când cineva atacă lupta noastră în Est, contra bolșevicilor pe care mulți l-au descoperit cu mari întârzieri, ca și mătoaga sacagiului când a auzit goarna, ne strângem sgrîbuliții unii în alții, scoatem pieptul și pornim în pas de defilare. Ar fi bine ca aceasta să nu se uite.

● Misiunea Română Unită, Biserica ortodoxă română din Germania, Asociația Românilor Liberi din Germania și Asociația Românilor din Germania de Sud, au sărbătorit Unirea Principatelor Române în seara de 21 Ianuarie 1979 în Künstlerhaus (Festsaal) din München. S'a desfășurat un program muzical și artistic. Dl. I. V. Emilian a ținut o conferință cu titlul: Valorile care au dus la Unirea Principatelor în 1859. Serbarea a fost urmată de dans.

● În dimineața aceiași zile (21 Ianuarie), Misiunea Română Unită a oficiat o Sfântă Liturghie arhierască, în prezența Eminenței Sale Cardinal Joseph Ratzinger, arhiepiscop de München, concelebrată de Excelența Sa Vasile Cristea, Eiscop de Lebedeo și Excelența Sa Platon Kornijak, Exarh al Ucrainenilor, în Dreifaltigkeitskirche, Pacellistrasse, 6.

Părințele Dr. Mehedințu a salutat în numele ortodoxilor prezența la Sf. Liturghie, a Eminenței Sale Cardinal J. Ratzinger.

● În Buletinul Izraeliților de Rit Elen, din 28 Aug. 1949, citim: "Organizația I.R.O., sub a cărei jurisprudență, se găsește Grecia", etc. Bietul incult, vola să spună *jurisdicție*. Dar cum în ultima clasă ce a făcut — o E.A.M. — istul, adică a patra clasă primară, nu se dădea aceste noțiuni, de unde s'o știe bietul nevinovat?

● Și în același buletin din 24 Septembrie 1949, citim: "Pulu, fost mitropolit, a început să se agite în rezisten-

ța românească. Ce mai poate ajunge, s'au întrebă o parte din credincioși? Dacă la Paris nu există patriarh, există oare cocoșei?". Pulu, de care așa de ierocent, scria Kir Theo, era I. P. S. S. Mitropolitul Vasilon Pulu sub a căru oblaudire se găsea la acea dată Părințele Vasile. Sub titlul "Indecență", I-am dat *pașaportului* Theo în "Chemarea", răspunsul cunoscut, într-o notă cu lexie nepotită. Pe acea vreme Părințele Vasile era de acord cu mine, astăzi... Dar I-am spus lui Kir Theo pașaport. Și pașaportul știu despre ce este vorba. Pe cititorii îi vom lămurii în alt număr.

● Di Vălmăreanu ne explică, în felul lui, ce va fi Consiliul Național. Și, după el, acest Consiliu va fi o asociație de "tovarăși de drum". Merg împreună până trec de pădurea Răloasa, dar fiecare își păstrează "marfa". Dar ce marfă are de exemplu, partidul liberal, ne-o explică foarte doct, Demostene: o adunătură, numită, partid, în care nevoile Țării n'au nici o treacere. Ce interesează este puterea — opoziția duce la destrămarea sleahtei — și pentru această putere, nu interesează mijlocul utilizat: "politica de săru mână" chiar față de un rege aventurier, supunere în fața intereselor străine (jidoșești), călcarea Constituției, dizolvarea ilegală a grupărilor politice, închiderea fără nici o bază legală și chiar uciderea de oameni.

Tata cu ce marfă ar veni în cărdășie partidul liberal, în cazul că ar mai exista un sobolan. Și odată ieșiți din pădurea Răloasa, ce garanție are Di Vălmăreanu că sleahta sobolanilor — pentru același motiv, venirea la putere, căci altfel partidul se destramă — nu va utiliza aceeași mijloc, ca și I. G. Duca, pe care liberalul? legionarul? Demostene Fotin vrea să ni-l prezinte în culori roz?

N. S. G.

(Din volumul "81 Epigrame", sub tipar.)

Unui ministru care l-a făcut consul pe M. Fotin Enescu.

Caligula rămase'n urmă,
— Nimic sub soare, nu e nou —
Avuși năstrușnica ideile,
Să faci un consul, dintr'un... zimbru.

Unui Român care s'a refugiat de la Paris, la Madrid.

Fuge de pescari, amicul,
Ca ursul de sulță,
Căci i-i frică să nu-l prindă,
Vreunul în undița.

Acelușai.
"Făcător de ingeri". În franțuzește "faiseur d'anges".

I se'nclină tot evreii,
Când îl văd trecând pe pod.
A "făcut atâția ingeri".
C'atrecut și pe Irod.

Și tot lui.
Atanasie avea la București, cunoscuta firmă "La cultură de mare, cu pește în ghiare".

Pe bietul Atanasie,
L'ar vol, legat în fiare.
Că unui cultur de mare,
I-agăță un pește'n ghiare.

Lui Constantin Drăgan.

Drăgan, vine de la sârbescul dragă.
Strămoșii lui vindeau bragă.
Iar el vinde gaz butan,
Cu emblema: secere și cioacan.

N. S. GOVORA

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol I, II și IV	15 \$ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murărașu, epulzat	10 \$ USA
NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murărașu	10 \$ USA
POVESTI, de Ion Creangă, în fascicule	5 \$ USA
DACIA, de Vasile Părvan	3 \$ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga	12 \$ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, ȚĂRANESC ȘI NATIONAL-ȚĂRANESC, de Pamfil Seicaru, vol I, II	10 \$ USA
ISTORIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ A RĂZBOIULUI ROMÂNIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga	10 \$ USA
KARL MARX: INSEMNĂRI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Seicaru	10 \$ USA
ȘTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur	10 \$ USA
ISTORIA DACIEI ȘI CONTINUITĂȚEA DACOROMÂNĂ, de General Platon Chirnoaga	10 \$ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Brădescu	5 \$ USA
POVESTI FĂRĂ ȚARĂ, nuvele, de Faust Brădescu, N. Novac și N. S. Govora	8 \$ USA
UNIREA NAȚIONALĂ ÎN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Seicaru	3 \$ USA
DICTIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică	5 \$ USA
LEGAT PÂNĂ	6 \$ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUAȚECI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manolescu, T. Popescu, etc.	5 \$ USA
MOTĂ ȘI MARIN, DOUAȚECI ȘI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prut și Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manolescu	5 \$ USA
DUMNEZEU S'A NĂSCUT ÎN EXIL, de Vintilă Horia	12 \$ USA
RELATIILE ROMANO-RUSE, de N. S. Govora	10 \$ USA

CARPATII

REVISTA CULTURALĂ ȘI DE
ACȚIUNE ROMÂNESCĂ ÎN EXIL
Director-Proprietar:
TRAIAN POPESCU
APARE ODATA LA DOUA LUNI
SUB ÎNGRIJIREA UNUI COMITET
DE REDACȚIE

Redacția și Administrația:
Calle Conde de Peñaflor, 82, 4.
Teléf. 402.11.01 - MADRID-6
Correspondența:
Apartado 9283 - Madrid (España)

Abonamente:
Anual ... 20 \$ USA
De susținere ... 40 \$ USA
Expedierea Avion plus ... 5 \$ USA